ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΤΟΥΣ

1893

ΕΠΙΜΕΛΗΘΕΝ

ΤΗ ΕΥΝΟΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΕΠΙΦΑΝΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΥΠΟ

Π. Ν. ΚΕΣΙΣΟΓΛΟΥ, Μ. ΤΑΡΑΙΔΟΥ ΚΑΙ Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ.

Άδεια τοῦ Γ΄ Τμήματος τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
(Ὁδὸς Πεμπτοπαζάρου ἀριθμ. 1).

1892.

2446

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1893

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΤΗ· ΕΥΝΟΪΚΗ· ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΕΠΙΦΑΝΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΥΠΟ

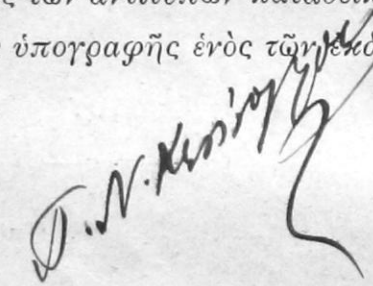
Π. Ν. ΚΕΣΙΣΟΓΛΟΥ, Μ. ΤΑΡΛΙΔΟΥ ΚΑΙ Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ.

Ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
(Ὁδὸς Πεμπτοπαζάρου ἀριθμ. 1).

1893.

Ἡ γνησιότης τῶν ἀντιτύπων καταδείκνυται ἐκ τῆς παρουσίας τῆς ὑπογραφῆς ἑνὸς τῶν ἐκδοτῶν.

ΤΩΙ ΠΑΤΡΩΙΖΟΝΤΙ ΥΙΩΙ

ΚΥΡΙΩι ΚΥΡΙΩι

ΙΩΑΝΝΗΙ Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΩΙ

ΒΑΘΥΤΑΤΗΣ ΥΠΟΛΗΨΕΩΣ
ἐλάχιστον τεκμήριον

ΟΙ ΕΚΔΟΤΑΙ

Τοῖς ἐντευξομένοις.

Τὸ πρῶτον ἤδη ἐπιχειρήσαντες τὴν ἔκδοσιν Ἡμερολογίου ποικίλης ὕλης ἀπαραίτητον καθῆκον ἡμῶν ἡγούμεθα, ὅπως ἀπονείμωμεν τὰς ἀπείρους ἡμῶν εὐχαριστίας, τοῦτο μὲν πᾶσι τοῖς ἐλλογιμωτάτοις κυρίοις, οἵτινες προθρόνως λίαν ἀποδεξάμενοι τὴν παράκλησιν ἡμῶν ἔσπευσαν νὰ κοσμήσωσιν αὐτὸ διὰ διαφόρων θεμάτων, τοῦτο δὲ ἅπασι τοῖς εὐγενῶς ἀναλαβοῦσι τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν ὡς καὶ αὐτοῖς τοῖς προθύμως ἐγγραφεῖσι. Ἐπὶ τούτοις ἐπικαλούμεθα τὴν ἐπιεικῆ τῶν ἐντευξομένων κρίσιν καὶ διατελοῦμεν πρόθυμοι.

ΟΙ ΕΚΔΟΤΑΙ.

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θὰ γίνωσι δύο ἐκλείψεις τοῦ Ἡλίου· Α'. Ὁλικὴ ἔκλειψις τῇ 3/15 Ἀπριλίου ἀόρατος παρ' ἡμῖν. Β'. Δακτυλοειδὴς τῇ 27 Σεπτεμβρίου (9 Ὀκτωβρίου) ἀόρατος παρ' ἡμῖν.

ΕΠΟΧΑΙ

Ἀπὸ κτίσεως κόσμου κατὰ τοὺς Ο'	7401
» » » κατὰ τοὺς Λατίνους	5897
» » » κατὰ τοὺς Ἑβραίους. . . .	5653
» τοῦ κατακλυσμοῦ	5159
» τῆς πυργοποιίας.	4646
» κτίσεως Ρώμης	2371
» τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου	2324
» τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης.	2231
» τοῦ θανάτου Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου . . .	2216
» τῆς μεταθέσεως τοῦ αὐτοκρ. θρόνου ἐκ Ῥώμης εἰς Βυζάντιον, ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου	1563
» τῆς διαιρέσεως τῆς ρωμαϊκῆς Αὐτοκρ. εἰς Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου	1498
» κτίσεως Ἐνετίας	1472
» τῆς καταλύσεως τῆς δυτικῆς Αὐτοκρατορίας ἐπὶ Ρωμύλου Αὐγουστύλου	1417
» τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἰουστινιανείου κώδικος . .	1364
» τῆς γεννήσεως τοῦ Μωάμεθ	1324
» τῆς ἐγείρας κατὰ τοὺς Ὀθωμανοὺς ἀριθμοῦντας σεληνιακὰ ἔτη.	1310
» τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπὶ Λέοντος Θ'. πάπα Ρώμης καὶ Μιχαὴλ Κηρουλαρίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως	842
» τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς.	401
» τοῦ καινοτομηθέντος Ἡμερολογίου ἐπὶ Γρηγορίου ΙΓ', πάπα Ρώμης.	311
» τῆς συστάσεως Βασιλείου Ἑλλάδος	72
» Γεωργίου τοῦ Α'. βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. .	30
» τῆς ἐνθρονίσεως Σουλτὰν Χαμὶτ χὰν τοῦ Β'. .	17

ΣΕΛΗΝΗΣ ΦΑΣΕΙΣ.

Ἰανουάριος.

Π.	Ε.				
6	Νέα σελήνη	5	ὥρ. 35	λεπτ.	π. μ.
14	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	3	» 21	»	π. μ.
21	Πανσέληνος	7	» 19	»	μ. μ.
28	Σελήνης τελευταῖον τέταρτον . .	7	» 54	»	μ. μ.

Φεβρουάριος.

5	Νέα σελήνη	8	» 26	»	μ. μ.
13	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	6	» 9	»	π. μ.
20	Πανσέληνος	4	» 9	»	π. μ.
27	Σελήνης τελευτ. τέταρτον . . .	7	» 19	»	μ. μ.

Μάρτιος.

6	Νέα σελήνη	2	» 2	»	π. μ.
14	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	7	» 37	»	μ. μ.
21	Πανσέληνος	4	» 38	»	μ. μ.
28	Σελήνης τελευταῖον τέταρτον . .	3	» 27	»	π. μ.

Ἀπρίλιος.

5	Νέα σελήνη.	11	» 7	»	π. μ.
13	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	2	» 58	»	μ. μ.
20	Πανσέληνος	8	» 25	»	μ. μ.
27	Σελήνης τελευταῖον τέταρτον . .	6	» 39	»	π. μ.

Μάϊος.

Π.	Ε.				
4	Νέα σελήνη	9	ὥρ. 42	λεπτ.	π. μ.
12	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	4	» 50	»	π. μ.
19	Πανσέληνος	3	» 47	»	π. μ.
26	Σελήνης τελευταῖον τέταρτον . .	4	» 15	»	μ. μ.

Ἰούνιος.

2	Νέα σελήνη	2	» 31	»	μ. μ.
10	Σελήνης πρῶτον τεταρτον . . .	9	» 10	»	π μ.
17	Πανσέληνος	3	» 54	»	μ. μ.
24	Σελήνης τελευταῖον τέταρτον . .	9	» 27	»	π. μ.

Ἰούλιος.

2	Νέα σελήνη.	3	» 39	»	π. μ.
10	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	7	» 29	»	μ. μ.
17	Πανσέληνος	1	» 37	»	π. μ.
24	Σελήνης τελευτ. τέταρτον. . .	2	» 40	»	μ. μ.

Αὔγουστος.

1	Νέα σελήνη	6	» 18	»	μ. μ.
9	Σελήνης πρῶτον τέταρτον. . .	9	» 40	»	π. μ.
16	Πανσέληνος	6	» 16	»	μ. μ.
23	Σελήνης τελευταῖον τέταρτον. .	5	» 30	»	π. μ.
31	Νέα σελήνη	9	» 18	»	μ. μ.

Σεπτέμβριος.

Π. Ε.					
8	Σελήνης πρῶτον τέταρτον. . . .	9 ὥρ.	27 λεπτ.	π. μ.
15	Πανσέληνος	3 »	47 »	π. μ.
22	Σελήνης τελευτ. τέταρτον . . .	3 »	36 »	μ. μ.
30	Νέα σελήνη	2 »	29 »	μ. μ.

Ὀκτώβριος.

8	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	4 »	36 »	μ. μ.
15	Πανσέληνος	7 »	33 »	π. μ.
22	Σελήνης τελευτ. τέταρτον . . .	8 »	49 »	π. μ.
29	Νέα σελήνη	5 »	29 »	μ. μ.

Νοέμβριος.

6	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	6 »	19 »	π. μ.
13	Πανσέληνος	5 »	6 »	μ. μ.
20	Σελήνης τελευτ. τέταρτον . . .	4 »	19 »	μ. μ.
28	Νέα σελήνη	5 »	33 »	π. μ.

Δεκέμβριος.

6	Σελήνης πρῶτον τέταρτον . . .	2 »	21 »	μ. μ.
13	Πανσέληνος	1 »	24 »	π. μ.
20	Σελήνης τελευτ. τέταρτον . . .	4 »	46 »	μ. μ.
27	Νέα σελήνη	1 »	27 »	μ. μ.

ΕΟΡΤΑΙ ΜΩΑΜΕΘΑΝΙΚΑΙ

Α'. Θρησκευτικαί.

Λεϊλέϊ-μιρὰτς-σερὶφ 27 Ρεδζὲπ (2 Φεβρ.)

Λεϊλέϊ-βερὰτ, 15 σαμπὰν (20 Φεβρ.)

Ραμαζὰν (νηστεία ἑνὸς μηνὸς), ραμαζὰν 1—30 (7 Μαρτ. 5 Ἀπριλίου).

Χιρκάϊ σερὶφ, 15 ραμαζὰν (21 Μαρτίου)

Λεϊλέϊ-οὺλ-κάδρ (καδδὴρ γκετζεσὶ), 26 ραμαζὰν (2 Ἀπρ.)

Βαϊρὰμ, 1 σεβὰλ (6 Ἀπριλίου)

Κουρμπὰν βαϊρὰμ, 10 ζιλχιτζὲ (12 Ἰουνίου)

Μουχαρρὲμ (νέον ἔτος 1311) (3 Ἰουλίου)

Μεβλοὺτ (γεν. τοῦ Μωάμεθ), 12 ρεβιοὺλ-ἐββὲλ 12 7/βρίου

Β'. Αὐτοκρατορικαί.

Βελαδδέτι-χουμαγιοὺν, ἤτοι τὰ γενέθλια τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου Ἄβδ-οὺλ Χαμιτ Χὰν Β'. 16 σαμπὰν (21 Φεβρουαρίου)

Τζουλούσι-χουμαγιοὺν, ἤτοι ἡ εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασις αὐτοῦ, 18 Σεφὲρ, (19/31 Αὐγούστου).

ΕΟΡΤΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ

Α΄. Ἐθνικαί.

25. Μαρτίου. Σύστασις Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.
18. Μαΐου. Ἡ ἕνωσις τῆς Ἑπτανήσου.

Β΄. Βασιλικαί.

13. Μαρτίου. Ἡ ἀνάρρησις τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως Γεωργίου Α΄.
23. Ἀπριλίου. Ἡ ἐπέτειος τοῦ βασιλέως Γεωργίου.
12. Δεκεμβρίου. Τὰ γενέθλια αὐτοῦ.
12. Ἰουνίου. Τὰ γενέθλια τοῦ βασιλοπαιδος Γεωργίου.
11. Ἰουλίου. Ἡ ἐπέτειος τῆς βασιλίσσης Ὄλγας.
22. Αὐγούστου. Τὰ γενέθλια αὐτῆς.
21. Μαΐου. Ἡ ἐπέτειος τοῦ διαδόχου Κωνσταντίνου.
21. Ἰουλίου. Τὰ γενέθλια αὐτοῦ.
18. Ὀκτωβρίου. Οἱ γάμοι τῶν Αὐτῶν Μεγαλειοτήτων.
» Ἡ ἀπόβασις τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλεως.
12. Νοεμβρίου. Ἡ ἀποβασις τῆς Α. Μ. τῆς βασιλίσσης.

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ.

Ἡ Βασιλόπητα ἤδη ἐτέθη ἐπὶ τῆς τραπέζης ἑκάστης οἰκογενείας. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας μικρὰ ἢ μεγάλα, χωρὶς νὰ δίδωσιν ἀκρόασιν εἰς τὰς φωνὰς καὶ τὰ ᾄσματα τῶν ἔξωθεν διερχομένων παίδων ψαλλόντων τὸν ἅγη-Βασίλην (εἰμὴ, ὅταν κρούωσι τὴν θύραν των ζητοῦντα ἀμοιβὴν) τὰ μέλη, λέγω, παρατηροῦσι μετ' ἀνυπομονησίας τὸν οἰκοδεσπότην κόπτοντα τὴν πήταν καὶ ὁρίζοντα τὸ μερίδιον τοῦ καθενός. Γίνεται ἀναθεώρησις τῶν τεμαχίων, μήπως συμβῇ λάθος. Ἀφιεροῦται ἰδιαίτερον διὰ τὸν Χριστόν, διὰ τὴν Παναγίαν, δι' ὅλους τοὺς ἁγίους ἀκόμη χωριστὰ (ἀρκεῖ νὰ τὸ ἀποφασίσῃ ἡ οἰκογένεια) καὶ τέλος ἀποδίδεται ἑκάστῳ τὸ μερίδιόν του, κατὰ τάξιν ἀπὸ τοῦ πατρὸς μέχρι τοῦ νεωτάτου υἱοῦ, ἢ τῆς νεωτάτης κόρης, μέχρι τοῦ ὑπηρέτου τῆς οἰκίας, ὅστις θεωρεῖται μέλος οἰκογενειακόν. Ὁ πρῶτος βλωμὸς ἑκάστου τυλίσσεται εἰς ἰδιαίτερον χαρτίον, διὰ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον καὶ προκαλέσῃ ὄνειρα, ἅτινα θὰ παριστῶσι τὴν κατὰ τὸ νέον ἔτος ἐπιφυλασσομένην ἑκάστῳ τύχην.

Αἴφνης ὁ υἱὸς, ἢ ἡ κόρη ἐκρήγνυνται εἰς γέλωτας καὶ φωνάς: «Νάτο, νάτο, 'σὲ μένα ἔτυχε». Πρόκειται περὶ τοῦ νομίσματος, ὅπερ εἰσήχθη εἰς τὴν πήταν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ γνωσθῇ τίς ἐκ τῶν οἰκείων θὰ ἔχῃ ἐφέτος περισσοτέραν τύχην. Ὅλοι γελῶσι καὶ συγχαίρουσι τὴν εὐτυχῆ κόρην. Ἐπὶ τὰ χείλη τῶν μικρῶν τέκνων ζωγραφεῖται μειδίαμα

λύπης, διότι δὲν ἔτυχον τοῦ νομίσματος. Ἀλλ' ἀμέσως ἡ χαρά των ἀναζωογονεῖται ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῶν ὀπωρικῶν τῆς πρωτοχρονιᾶς καὶ ἡ γενικὴ εὐθυμία ἐξακολουθεῖ ἀμετάπτωτος, πρᾶγμα σχεδὸν σπάνιον διὰ μίαν οἰκογένειαν.

Ἐξημέρωσεν ἤδη καὶ ἡ ἡμέρα τῆς πρωτοχρονιᾶς.

Ἐὰν ξένος τις ἰδὼν ἡμᾶς πρὸ καιροῦ μᾶς ἔλθῃ καὶ κατὰ τὴν πρωτοχρονιὰν, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ ἐπίσημον τῆς ἡμέρας, θὰ νομίσῃ, ὅτι σπουδαῖόν τι χαροποιὸν νέον συνέβη παρ' ἡμῖν, γάμος τις ἢ βάπτισις ἢ ἄλλο τι. Ἀλλ' οὐδὲν τούτων συνέβη.

Τί λοιπὸν εἶνε, ἀγαπηταὶ καὶ ἀγαπητοί, τὸ τῆς εὐθυμίας αἴτιον; ὁποία τις ἡ πρώτη τοῦ ἔτους; Κατὰ τί διαφέρει ἀπὸ τὰς ἄλλας ἡμέρας τοῦ Θεοῦ; μὴ εἶνε φωτεινοτέρα ἢ λευκοτέρα; Ἢ μήπως τὰ δῶρα, ἅτινα λαμβάνομεν ἀπὸ τοὺς οἰκείους εἶνε τὸ αἴτιον τῆς εὐθυμίας καὶ ἀγαλλιάσεώς μας; Ὦ! μὴ τὸ πιστεύετε. Ἡ τοιαύτη εὐθυμία δὲν δύναται νὰ γείνῃ τόσον μεγάλη ὅση ἡ ἐκ τῆς πρωτοχρονιᾶς προερχομένη.

Πᾶς ἄνθρωπος, φίλτατοι, μικρὸς ἢ μέγας τὴν ἡλικίαν ἀριθμῶν ποσόντι οἷον δήποτε εὐκόλως ἀποκάμνων ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμαλῆς ἀριθμήσεως εὐχαρίστως δράττεται τῆς ἐν ἀνωτέρᾳ μονάδι ἀριθμήσεως. Ἅμα φθάσωμεν μέχρι τοῦ 8 π. χ., περιμένομεν μετ' ἀνυπομονησίας νὰ παρέλθῃ καὶ ὁ 9, ἵνα ἀρχίσωμεν τὴν ἀρίθμησιν ἀπὸ τοῦ 10. Φθάνομεν μέχρι τοῦ 90. Μετὰ μεγάλου κόπου καὶ δυσαρεσκείας διανύομεν τοὺς μέχρι τοῦ 100 ὑπολειπομένους 9 καὶ, ὅταν εἴπωμεν 100, οἰωνεὶ ἀντλοῦντες νέας δυνάμεις ἐξακολουθοῦμεν μετ' εὐχαριστήσεως.

Πόσῳ μᾶλλον ἰσχυροτέραν κόπωσιν δὲν αἰσθανόμεθα, ἀγαπηταί μοι ἀναγνώστριαι καὶ ἀγαπητοί μοι ἀναγνῶσται, ἀριθμοῦντες τὰς 365 ἡμέρας τοῦ ἔτους, αἵτινες μάλιστα παρέρχονται τόσον βραδέως, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὰς 8760 τόσας ὥρας καὶ τὰ λεπτά; Μετὰ πόσης περισσοτέρας χαρᾶς δὲν θὰ ἦν ἑπόμενον νὰ δραττώμεθα τῆς 366ης ἡμέρας δηλ. τῆς πρώτης τοῦ ἐπιόντος ἔτους; Θὰ μοὶ εἴπητε ἴσως, ὅτι οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἠρίθμησε τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους, καθ' ὅτι αἱ πράξεις καὶ καταστάσεις τοῦ ἀνθρώπου ἀπασχολοῦσιν αὐτόν. Ἐγὼ θὰ σᾶς φέρω ὡς ἀπόδειξιν τῆς ἀσυναισθήτως τελουμένης ἀριθμήσεως τὰ Ἡμερολόγια. Παρατηροῦμεν εἰς αὐτὰ ποίαν ἡμέραν ἔχομεν τοῦ μηνὸς καὶ τοῦ ἔτους καὶ πόσαι ἡμέραι ἀκόμη μᾶς ὑπολείπονται. Κατόπιν ἅμα φθάσωμεν εἰς τὸν Δεκέμβριον, ἀριθμοῦμεν πλέον φανερὰ φανερὰ προσθέτοντες μάλιστα «Αἴ! κοντεύει ἡ πρωτοχρονιά!» Λοιπὸν μία κυρία αἰτία διὰ τὴν χαρὰν τῆς πρωτοχρονιᾶς εἶνε ὁ ἐκ τῆς ἀσυναισθήτου ἀριθμήσεως τῶν ἡμερῶν κάματος καὶ ἡ εὐχαρίστησις, μεθ' ἧς δραττόμεθα νέας μονάδος, πλὴν οἴμοι! χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι τοιουτοτρόπως ἐπισπεύδωμεν, ἢ μᾶλλον ἐπιζητοῦμεν τὸ τέλος τῆς ζωῆς!

Ἄλλη κυρία αἰτία εἶνε ἡ ἐκ τῆς ἐλπίδος χαρά. Ὅταν ἤμην μικρός, ἔσχον πάντοτε ὄνειρα, ὧν τινα ἔμενον ἐπί τι διάστημα ἀπραγματοποίητα. Καθ' ἑκάστην πρωτοχρονιὰν ἡ ἐλπὶς τόσον ζωηρῶς ἔφερε τὰ ὄνειρα ταῦτα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ὥστε τὰ ἐνόμιζον σχεδὸν πραγματοποιηθέντα. Διὰ τὴν φανταστὴν ταύτην ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων μου ἐνόμιζον ἐμαυτὸν εὐτυχῆ καὶ ἔχαιρον τόσον πολύ, ὥστε μετέδιδον τῆς χαρᾶς μου εἰς τοὺς λοιποὺς οἰκείους μου, ὅπως καὶ

ἐκεῖνοι εἰς ἐμε. Οἱ πάντες βεβαίως ἔχουσι τοὺς πόθους των, τὰ ὄνειρά των Μᾶς δίδεται εὐκαιρία κατὰ τὴν πρωτοχρονιὰν νὰ ἐλπίσωμεν περισσότερον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τούτων, καθ' ὅτι μάλιστα νομίζομεν, ὅτι τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν μᾶς εὐχαρίστησε, δὲν ἱκανοποίησε τοὺς πόθους μας, καὶ κολακεύομεν μάλιστα τὸ νέον διὰ λέξεων καλῶν. Κατὰ τὸ νέον τοῦτο ἄλλοι ἐλπίζουσιν, ὅτι θὰ προβιβασθῶσιν, ἄλλοι, ὅτι θὰ προκόψωσιν, ἄλλοι, θὰ εὐτυχήσωσι καὶ ἄλλοι, ὅτι θὰ ἀγαπηθῶσιν! Ὁ καθεὶς ἔχει τὸν πόνον του. Λοιπὸν κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους νομίζει ἑαυτὸν θεραπευθέντα αὐτοῦ, εὐτυχοῦντα προβιβασθέντα, προκόπτοντα, ἀγαπώμενον. Τὸ κατ' ἐμὲ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ *ἡμέρα ἐλπίδος*, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀναγεννᾶται ἡ ἐλπὶς παρ' ὅλοις τοῖς ὁπωσδήποτε ἑορτάζουσι, διότι ὑπάρχουσι δυστυχῶς καί τινες, οἵτινες μετὰ ἐγκαρδίου πόνου παρέρχονται τὴν ἡμέραν ταύτην προσπαθοῦντες νὰ τὴν ἐξαλείψωσιν, εἰ δυνατόν, ἀπὸ τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς των, τοιοῦτοι δὲ εἶνε οἱ τεθλιμμένοι.

Παρηγορῶν πρώτιστα τοὺς τοιούτους, διότι ἡ θλῖψις μοὶ εἶνε ἱερωτέρα τῆς χαρᾶς, εὔχομαι ταῖς ἐρατειναῖς μου ἀναγνωστρίαις καὶ τοῖς ἀγαπητοῖς μοι ἀναγνώσταις τὸ νέον τοῦτο ἔτος 1893 αἴσιον καὶ εὐτυχές, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει, ὅτι εὔχομαι νὰ ἴδωσι πραγματοποιούμενα τὰ ὄνειρα, ἅτινα κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους φαντάζονται μόνον ὡς εὐχαριστοῦντα αὐτούς.

Εἴθε δὲ τὸ ἐρχόμενον ἔτος νέου εἴδους εὐχὰς νὰ σᾶς δώσω, ἀφοῦ δώσητε καὶ σεῖς εἰς ἡμᾶς τοιαύτας διὰ πᾶν τὸ ἐπιθυμητόν.

Π. Ν. Κεσίσογλους.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ.

(Ἀποσπάσματα ἀνεκδότου ψυχολογίας *Δ. Γ. Μοστράτου).*

Τὰ φαινόμενα τῆς συνειδήσεως ἀποτελοῦσιν ἑνότητα, ἤγουν ἓν ὅλον, ἐν τῷ ψυχικῷ ἡμῶν βίῳ· ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις ὅτι ὑπάρχει ἰδία τις ψυχικὴ οὐσία δὲν εἶνε δυνατή, διότι οὐδεμία ὑπάρχει τὴν ψυχολογίαν στηρίζουσα ἐπιστήμη, δυναμένη ν' ἀποδείξῃ ὁριστικῶς τί προκύπτει *καθαρῶς* καὶ *μόνον* ἐκ τοιαύτης *ἀνεξαρτήτου* οὐσίας. Ἀλλ' ἐκ τῆς *Ἐμπειρικῆς ψυχολογίας* δυνάμεθα τοὐλάχιστον νὰ καταρτίσωμεν κρίσιν τινὰ περὶ τῆς περὶ ἀνθρωπίνης ψυχῆς θεωρίας.

Ἡ ἐπιστήμη αὕτη διδάσκει πρῶτον ὅτι ἡ ἀντίληψις ἤτοι κατανόησις ψυχικῶν φαινομένων εἶνε προϊὸν ξένων καταστάσεων, μεταδιδομένων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἡμῶν πεῖραν ὑπὸ τοῦ ἔξω κόσμου, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὅτι αὐτὸς *ὑπάρχει ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν μόνον ὡς φαινόμενον.*

Ὅτι ἡ ἑνότης τοῦ ψυχικοῦ βίου συνδέεται τῇ σωματικῇ ὀργανώσει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε *ψυχοφυσικὸν ὄν*, κατὰ τὸν νεώτερον ἐπιστημονικὸν ὅρον, διπλῆ μορφὴ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ὄντος, τοῦτο διδάσκει δεύτερον ἡ ἡμετέρα ἐπιστήμη, καὶ ζητεῖ τὴν πρὸς τὰ ψυχικὰ φαινόμενα σχέσιν τῶν πνευματικῶν. Ἐν τῇ ζητήσει ταύτῃ ποιεῖται πειράματα καὶ ἐπὶ ζώων, ἐξετάζει φρενοβλαβεῖς, σπουδάζει περὶ τὰς ἀνωμαλίας τῶν αἰσθήσεων καὶ βοηθεῖται ἐκ πειραμάτων ἐφ' ὑγιῶν ἀνθρώπων. Οὕτως ἀποβαίνει ἡ ψυχολογία καθαρῶς ἐμπειρικὴ ἐπιστήμη,

δυναμένη νὰ καλλιεργηθῇ καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς λοιπῆς φιλοσοφίας, καίτοι εἶνε βάσις πασῶν τῶν τοῦ πνεύματος ἐπιστημῶν. Ἐπὶ τῆς Ψυχολογίας ἐρείδονται ἡ Νομική, ἡ Θεολογία, ἡ Φιλολογία, ἡ Ἱστορία, ἡ Πολιτικὴ ἐπιστήμη.

Ἐξηγοῦμαι σαφέστερον.

Ἡ Ψυχολογία, ἤγουν ἡ περὶ τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἐπιστήμη, εἶνε ὁμῆλιξ τῇ φιλοσοφίᾳ, ἡ δὲ *Ἱστορία τῆς ψυχολογίας* διαιρετέα εἰς τρεῖς περιόδους. Κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἡ ψυχὴ ἐνομίσθη ὑφ' ἁπάντων τῶν λαῶν ἀνεξάρτητος τοῦ σώματος, αἰτία τῶν κινήσεων αὐτοῦ, ἀνθρωποειδής, ἤγουν ὁμοία πρὸς ἕτερον μικρὸν ἄνθρωπον, ἐν τῷ βάθει τοῦ σώματος οἰκοῦντα. Κατὰ ταύτην ἄρα τὴν περίοδον ἀνεζητεῖτο αὐτὴ ἡ *συστατικὴ οὐσία τῆς ψυχῆς* (ὡς καὶ ὑπὸ τῶν παρ' ἡμῖν *πνευματισιῶν*).

Κατὰ δὲ τὴν ἀπὸ Πλάτωνος μέχρι Λότσε δευτέραν περίοδον, ἡ περὶ ψυχῆς θεωρία διδάσκει ὅτι ψυχική τις οὐσία γεννᾷ μὲν τὰ ψυχολογικὰ φαινόμενα, ἀλλ' ὅμως εἶνε *μοῖρα τῆς παγκοσμίου ψυχῆς*, τῆς κινούσης τὴν ὕλην, ἤγουν τὰ οὐράνια σώματα. Διὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, ἀντικειμένην τῇ τῆς προτέρας περιόδου, ἡ Ψυχολογία ἀπέβαινε καθαρῶς θεωρητικὴ ἐπιστήμη.

Ἐν τῇ συγχρόνῳ ἡμῖν τρίτῃ περιόδῳ ἡ *Ψυχολογία εἶνε ἐμπειρικὴ ἐπιστήμη*, δοξάζουσα ὅτι τὰ ἐν ἡμῖν φαινόμενα καὶ ἡ τοῦ ἐγὼ συνείδησις εἶνε τὸ *περιεχόμενον τοῦ ψυχικοῦ ἡμῶν βίου*. Δὲν ἀσχολεῖται λοιπὸν σήμερον περὶ οὐσίαν τινὰ ἡ ψυχολογία, σπουδάζει δὲ μόνον περὶ φαινόμενα (*περὶ λειτουργίας, περὶ τὰ συμβαίνοντα*), περὶ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν

φαινομένων, ἀποτελούντων ἑνότητα βίου, καὶ σκοπεῖ κυρίως τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν.

Ἀλλὰ πῶς ἐννοοῦνται τὰ φαινόμενα τῆς συνειδήσεως, ἢ ἄλλως *τῆς ἐσω αἰσθήσεως ἢ ἀντιλήψεως*;

Ἡ κατάληψις ψυχικῶν φαινομένων, λ. χ. τῆς ἠθικῆς ἢ θρησκευτικῆς καταστάσεως τοῦ ἐγώ, ἢ τῶν συστατικῶν μερῶν καὶ νόμων τοῦ πνευματικοῦ βίου, εἶνε δυσχερεστάτη· διότι τὰ ὅρια τῆς πρὸς ἔρευναν τῆς ψυχῆς παρατηρήσεως εἶνε λίαν στενά, αὐτῆς τῆς παρατηρήσεως ταραττούσης πολλὰς αὐτομάτους καταστάσεις, ἀλλοιούσης τὴν παροῦσαν βούλησιν καὶ αἰρούσης τὴν ἐλευθέραν τῶν παραστάσεων γένεσιν. Τὴν ἐκ τούτου ἀπώλειαν μόνον κατά τι δύναται ν' ἀναπληρώσῃ ἡ μνήμη, διὸ καὶ ἀμφιβάλλουσιν ὁ Kant καὶ ὁ Comte ὅτι δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ παρατηρήσῃ αὐτὸς ἑαυτόν.

Ἐξηγοῦμαι σαφέστερον.

Πᾶσα παρατήρησις τοῦ ψυχικοῦ βίου σημαίνει ἐνίσχυσιν αὐτῆς τῆς παρατηρούσης συνειδήσεως, ἤγουν ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἔντασιν αὐτῆς. Ἡ μὲν ἐξωτερικὴ αἴσθησις ἐκτείνεται ἐπὶ τὰ ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἡ ἐσωτερική, ἤγουν ἡ ὑφ' ἡμῶν θεωρία καὶ ἐξέτασις (ἢ ἁπλῶς *παρατήρησις*) ἡμῶν αὐτῶν εἶνε προφανῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀδύνατος. Ἐὰν λ. χ. κατά τινα τῆς βουλήσεώς μου ὡρισμένην ροπὴν αἴφνης ἐμαυτὸν ἐξετάσω, τὰ νήματα τῶν ἰδεῶν μου ῥήγνυνται· διότι ἡ μὲν τῶν ἰδεῶν μου ἀλληλουχία προϋκυπτεν ἐξ ἐκείνης τῆς βουλητικῆς ροπῆς, ἡ δ' ἐξέτασις ἐμαυτοῦ πηγάζει νῦν ἐξ ἑτέρας. Ἀλλ' ἡ βούλησις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δύο ροπάς· ἡ ἐξέτασις ἄρα ἡμῶν αὐτῶν αἴρει τὴν προτέραν τάσιν θελήσεως, ἐάν τε ἡ προσοχὴ

κατὰ ταύτην τὴν θέλησιν ἐτύγχανεν οὖσα ἐκουσία ἐάν τε μή. Ἡ τοιαύτη λοιπὸν ἐν ταῖς ρηθείσαις περιπτώσεσι θεωρία τοῦ ψυχικοῦ βίου καθίσταται ἀδύνατος.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ παρατήρησις τοῦ νοεῖν ἀποβαίνῃ ἀδύνατος, δὲν εἶνε ὅλως ἀδύνατος ἡ παρατήρησις τοῦ αἰσθάνεσθαι, ὁ δὲ Comte ἐσφαλμένως ἀποφαίνεται ὅτι ἐν γένει ἀδυνατεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸς ἑαυτόν. Σωματικόν τι ἄλγος, φυσιολογικῶς διοριζόμενον, οὐ μόνον οὐδόλως παύεται ὑπὸ τῆς παρατηρήσεως ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐπιτείνεται· τὸ αὐτὸ συμβαίνει ἐν τοῖς φαινομένοις ὀπτικῶν διαταράξεων, πολλάκις δὲ ἡ παρατήρησις αἰσθητικῶν ἐντυπώσεων ἤγαγεν εἰς λύσιν φυσιολογικῶν προβλημάτων τῆς ἀκουστικῆς καὶ ὀπτικῆς.

Τὴν παρατήρησιν ἡμῶν αὐτῶν συμπληροῦσιν αἱ ἐκ σταθερᾶς τῶν πραγμάτων παρατηρήσεως μένουσαι ἀναμνήσεις· ἀλλ' αἱ ἀναμνήσεις αὗται ἐκ μὲν τῶν ἀκουσθέντων τηροῦσι μόνον ὀλίγα, καὶ δὴ τὰς τελευταίας προτάσεις καὶ τὴν ἀλληλουχίαν αὐτῶν, ἐκ δὲ τῶν ὀφθέντων μόνον εἰκόνας τινάς. Ἰδίᾳ δ' αἱ λεγόμεναι *φεγγέρειοι ἀναμνηστικαὶ εἰκόνες*, αἱ ἀμέσως τῇ ἀντιλήψει ἑπόμεναι, διατηροῦσιν ἡμῖν λείψανα τῆς τῶν ψυχικῶν καταστάσεων κατανοήσεως. Ἡ ἀνάμνησις ἄρα καὶ ἡ παρατήρησις ἡμῶν αὐτῶν παρέχουσιν ἡμῖν ἀτελεῖς τῆς ζωῆς εἰκόνας· διὸ καὶ οὐδεὶς τὸν ἴδιον χαρακτῆρα καὶ τὰ ἴδια προσόντα δύναται νὰ ἐξετάσῃ, ἀνεπαρκῶς μόνον περὶ αὐτῶν εἰκάζων.

Τῆς ἰδίας ἀναμνήσεως καὶ τῆς παρατηρήσεως ἡμῶν αὐτῶν λυσιτελεστέρα εἰς τὴν ψυχολογικὴν ἔρευναν εἶνε ἡ διάγνωσις τῶν ψυχικῶν καταστάσεων ἄλλων ἀνθρώπων. Αἱ ἐκδηλώσεις

ἄλλων ἀνθρώπων διεγείρουσι παρὰ τῷ παρατηροῦντι παραστάσεις τῆς διαθέσεως, τοῦ χαρακτῆρος, τῆς φύσεως αὐτῶν· οὕτως ἐκ τῆς παρατηρήσεως ψυχικῶν καταστάσεων ἄλλων ἀνθρώπων δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν συλλογισμόν τινα. Ἀλλὰ τούτου ἡ μείζων πρότασις εἶνε *ἐξωτερικὸν φαινόμενον*· δῆλα δὴ πᾶσα ψυχικὴ διάθεσις ὑπὸ τῶν ἔξω ἐμφαίνεται· ὁ γέλως λ. χ. ἐμφαίνει παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εὐθυμίαν. Ἀλλὰ τοῦτο γινώσκομεν πρῶτον ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν· ὁ συλλογισμὸς ἄρα εἶνε ἐξ ἀναλογίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀτελής, ὡς προβαίνων ἐκ τοῦ ὁμοίου πρὸς τὸ ὅμοιον καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν δυνάμενος νὰ πορίσῃ βέβαιον. Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸν ψυχικὸν βίον τῶν ἄλλων διαγινώσκομεν μόνον μέχρι τινὸς βαθμοῦ.

Ἀλλ' ἡ ποθητὴ αὕτη βεβαιότης τῆς διαγνώσεως ἔχει καὶ τοῦτο τὸ ἴδιον, ὅτι ἐξήρτηται καὶ ἐκ τῆς φυσικῆς διαφορᾶς παρατηροῦντος καὶ παρατηρουμένου, ὁπότε μᾶλλον αὐξάνει καὶ ἡ μὴ ὀρθότης τῶν γινομένων συλλογισμῶν. Τὴν ἀνδρικὴν φύσιν οὐδέποτε δύναται νὰ κατανοήσῃ ἡ τῆς γυναικός, οὐδὲ τὴν παιδικὴν ψυχὴν ὁ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν [1], ὅπερ καὶ δὲν λανθάνει τοὺς ἐπιστήμονας παιδαγωγούς.

Τέλος ὑπάρχει καὶ ἑτέρα δυσχέρεια περὶ τὴν διάγνωσιν ψυχικῶν καταστάσεων, ὅτι δῆλα δὴ δὲν συμφωνοῦσι πάντοτε αἱ ἐξωτερικαὶ ἐκδηλώσεις πρὸς τὸν ἔσω ἄνθρωπον (ὡς συμβαίνει ἐν τῇ προσποιήσει, τῇ καταστολῇ τῶν συγκινήσεων κτλ.), καὶ ὅτι ἐν γένει ἡ πρὸς τὰς ἐκδηλώσεις καὶ πράξεις

---

[1] Ἡ διάγνωσις τοῦ ψυχικοῦ βίου τῶν ζώων ἀποβαίνει κατ' ἀκολουθίαν ἔτι μᾶλλον δυσχερής, ὡς μαρτυρεῖ ἡ περὶ τὰ ζῷα ψυχολογία.

τῶν ἀνθρώπων σχέσις τῶν σκέψεων αὐτῶν δὲν εἶνε σχέσις αἰτίας πρὸς αἰτιατόν.

Ἐὰν διὰ *ψυχικῶν πειραμάτων* ζητῶμεν ποσόν τι, οἷον τὴν παρέλευσιν χρόνου καὶ τὰ παραπλήσια, τότε μόνον εἰς τὴν μέτρησιν δυνάμεθα νὰ προσφύγωμεν· διὸ καὶ τῶν πειραμάτων τούτων τὰ ἐξαγόμενα δὲν εἶνε ἀκριβέστατα.

Ἀφορμὴν εἰς *ψυχικὰς μετρήσεις* ἐν γένει ἔδωκεν ἡ περὶ τῆς προσωπικῆς διαφορᾶς παρατήρησις τῶν ἀστρονόμων, ὁριζόντων τὸν χρόνον τῆς διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ διαφόρων παρατηρητῶν διαβάσεως ἀστέρος τινός. Καὶ πρὸς μὲν ὁδηγίαν κατὰ τὰ *τοπικὰ σημεῖα* χρησιμεύει δίκτυον ἐκ νημάτων, τεθειμένον ἐν τῷ τηλεσκοπίῳ, τὸν δὲ *χρόνον* μηνύει κατὰ δεύτερα λεπτὰ ἐκκρεμὲς ὡρολόγιον. Οὕτως αἱ θέσεις τοῦ ἄστρου ὁρίζονται καὶ ἀναγράφονται ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ τῷ τέλει τοῦ δευτερολέπτου, καθ' ὃ διῆλθεν ὁ ἀστὴρ πρό τινος τοῦ δικτύου ὁπῆς. Τὴν προσοχὴν ἄρα ἐπισπῶνται ἐξ ἴσου καὶ ὁ διορισμὸς τῶν θέσεων καὶ τοῦ χρόνου ἡ μέτρησις, ἀπεδείχθη δ' ὅτι ἡ ἐν τοῖς τῶν διαφόρων παρατηρητῶν χρονικοῖς διορισμοῖς προκύπτουσα διαφορὰ (*προσωπικὴ διαφορὰ*) εἶνε τὸ πολὺ ἑνὸς δευτέρου λεπτοῦ.

Ἀπὸ τούτου λοιπὸν τοῦ φαινομένου ὁρμηθεὶς ὁ Wundt ἐποιήσατο λεπτομερεῖς ἐρεύνας, θέλων νὰ εὕρῃ τὸ χρονικὸν ποσόν, καθ' ὃ ἐρεθισμός τις ἀφικνεῖται εἰς τὴν συνείδησιν· Ἀλλὰ τὸ ζήτημα καθ' ἑαυτὸ μένει ἄλυτον, διότι *αὐτὴ* ἡ δεχομένη συνείδησις *αὐτὴ* καὶ παρατηρεῖ, ὅπερ ὡςαύτως ἀπαιτεῖ χρόνον· ἀλλ' οὐχ ἧττον διά τινος τέχνης προὔκυψαν λόγου

ἄξια πορίσματα. Κατώρθωσαν δῆλον ὅτι νὰ συμπίπτῃ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐρεθισμοῦ μεθ' ὡρισμένης χρονικῆς στιγμῆς, ἅμα δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς αἰσθητικῆς ἐντυπώσεως κομβίον πιεζόμενον ἐκίνει δείκτην πρὸς σημείωσιν.

Ἐπορίσθησαν λοιπὸν ὅτι κατὰ τὸν μεταξὺ εἰςβολῆς τοῦ ἐρεθισμοῦ καὶ ἀρχῆς τῆς ἐντυπώσεως χρόνον πέντε τινὰ συμβαίνουσι· α' τὸ αἰσθητήριον ὄργανον ἄγει τὸν ἐρεθισμὸν μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου· β' γεννᾶται ἡ αἴσθησις (=αἰσθητικὴ ἐντύπωσις)· γ' διεγείρεται ἡ προσοχὴ καὶ ἡ συνείδησις δέχεται τὴν αἴσθησιν· δ' ἐν τῷ κεντρικῷ ὀργάνῳ ἐξεγείρεται ἡ θέλησις ὅπως διεγείρῃ τὴν χεῖρα εἰς κίνησιν· ε' τὸ κινητήριον νεῦρον κινεῖται, οὕτω δὲ τίθεται εἰς κίνησιν ὁ δείκτης (πιεζομένου τοῦ κομβίου).

Τὸ α' καὶ ε' φαινόμενον εἶνε *φυσιολογικά*, περαινόμενα ἐν τοῖς αἰσθητηρίοις νεύροις· τὸ β' καὶ δ' εἶνε *ψυχοφυσικά*, ἤγουν γέννησις αἰσθητικῆς ἐντυπώσεως καὶ νευρικὴ ἐνέργεια, καὶ τὸ γ' εἶνε *ψυχολογικόν*, ἤγουν τὸ κύριον γεγονός.

Ἐκ τούτων πάντων συνάγονται τάδε· Ἀπὸ τῆς εἰςβολῆς τοῦ ἐρεθισμοῦ μέχρι τῆς κινήσεως τοῦ δείκτου διέρχεται ἁπλοῦς *χρόνος ἀντιδράσεως*, κατὰ κανονικὰς ἀναλογίας, συντελούσας εἰς χρονικὴν συντομίαν. Ὁ ἁπλοῦς χρόνος ἀντιδράσεως (καθ' ὃν δῆλον ὅτι ἀντιδρᾷ πρὸς τοὺς ἔξωθεν ἐρεθισμοὺς τὸ νευρικὸν σύστημα) εἶνε $\frac{1}{2}-\frac{1}{5}$ δευτέρου λεπτοῦ, ἀπαραίτητοι δὲ ὅροι πρὸς δυνατήν τινα χρονικὴν συντομίαν εἶνε α' ὡρισμένη τάξις καὶ εἶδος ἐρεθισμῶν, β' εἰςβολὴ αὐτῶν κατὰ δεδομένην στιγμήν. Καὶ οὕτω μὲν ἡ πάροδος τοῦ χρόνου εἶνε ἐλαχίστη, ἀλλ' ἐὰν εἷς ἢ καὶ οἱ δύο τῶν ὅρων τούτων μὴ ὑπάρχωσι, τότε ἡ πάροδος ἐπιβραδύνεται. Ἐὰν λ. χ. αἴφνης

ἐπέλθῃ ὁ ἐρεθισμός, ἡ χρονικὴ παρέλευσις ἀπαιτεῖ 0, 3 δευτερολέπτου.

Ἀλλ' ἐκ τῶν ποικιλιῶν τοῦ φαινομένου γ' προκύπτουσι πορίσματα μείζονος σημασίας. Ἡ καθαρῶς ψυχολογικὴ αὕτη λειτουργία εἶνε αἵρεσίς τις ἢ διάκρισις, τ. ἔ. βουλητικὸν φαινόμενον, τὸν δὲ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖον χρόνον δυνάμεθα νὰ μετρήσωμεν, ποικίλλοντες μὲν τὰς αἰσθητικὰς ἐντυπώσεις, ὁρίζοντες δὲ τὸν πρὸς ἀντίδρασιν χρόνον.

Ἵνα λοιπὸν διάκρισίς τις ἢ ποικιλία ἐντυπώσεων ἀποβῇ αἰσθητή, δέον νὰ προστεθῶσιν $\frac{1}{50}-\frac{1}{20}$ δευτέρου λεπτοῦ εἰς τὸν ἁπλοῦν χρόνον ἀντιδράσεως. Ἡ ἐπαύξησις αὕτη καλεῖται *χρόνος διαφορᾶς* (ἢ διακρίσεως).

Τελος πρὸς διάγνωσιν μονοψηφίου μὲν ἀριθμοῦ ἀπαιτεῖται $\frac{1}{12}$ δευτερολέπτου, ἑξαψηφίου δὲ 1 δεύτερον λεπτόν. Ἡ ἐκλογὴ ἢ προτίμησις τοῦ ἐν δεξιᾷ ἢ ἐν ἀριστερᾷ ἀπαιτεῖ $\frac{1}{50}-\frac{1}{20}$ δευτέρου λεπτοῦ, ἡ δ' ἐκλογὴ μιᾶς ἐκ δέκα κινήσεων $\frac{1}{2}$ δευτερολέπτου. Πρὸς ἀντίληψιν δὲ μιᾶς μονοσυλλάβου ἢ δισυλλάβου τετυπωμένης λέξεως ἀπαιτεῖται χρόνος μικρὸν μείζων, ἢ πρὸς διάγνωσιν ἑνὸς τετυπωμένου γράμματος· ἡ λέξις γίνεται καταληπτὴ μετά τινα ὀπτικὴν ἐνέργειαν. Πρὸς γένεσιν δὲ συνειρμοῦ ἰδεῶν δέον νὰ προστεθῶσιν $\frac{1}{3}-\frac{1}{2}$ δευτερολέπτου, πρὸς ἁπλῆν δὲ κρίσιν ἀπαιτεῖται περίπου $\frac{1}{10}$ δευτέρου λεπτοῦ.

Ὡς ὁ λόγος οὕτω καὶ ἡ φαντασία καὶ μεγαλοφυία ἐνομίζοντό ποτε ἴδιαι ψυχικαὶ δυνάμεις· τὴν μεγαλοφυίαν μάλιστα ὑπελάμβανον ὡς ὑπερειδομένην ὑπ' οὐρανίας τινὸς ἐπεμβάσεως. Ἀλλ' ὅμως φαντασία καὶ μεγαλοφυία εἶνε συγγενῆ

φαινόμενα· ἡ δευτέρα εἶνε ὑπέρμετρος ἐπίτασις τῆς πρώτης, καὶ τὰ ἔργα αὐτῆς γεννῶσιν ὡςαύτως αἱ στοιχειώδεις τοῦ ψυχικοῦ βίου λειτουργίαι.

Ὡς δῆλα δὴ πᾶσαι αἱ εἰκόνες καὶ μορφαὶ τοῦ ψυχικοῦ βίου ἐκ στοιχείων σύγκεινται, οὕτω καὶ ἐκεῖναι τὴν *δόκησιν* ἔχουσι κύριον στοιχεῖον, ὡς φαίνεται ἐν τῇ ποιήσει, ταῖς εἰκαστικαῖς τέχναις, καὶ ταῖς ἰδανικαῖς παραστάσεσιν ἠθικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ βίου. Τὰ στοιχεῖα τῆς φαντασίας ἀντιστοιχοῦσι πρὸς ἀντιλήψεις τῶν αἰσθήσεων, οὐδὲν δὲ συστατικὸν μέρος τοῦ ψυχικοῦ βίου ἐπινοοῦμεν ἡμεῖς, πάντα δὲ παρέχει ἡ πεῖρα καὶ ἐξ αὐτῶν ἀρυόμεθα. Οὕτω πηγάζουσιν αἱ εἰκαστικαὶ τέχναι ἐκ τῶν ὁρωμένων, ἡ μουσικὴ ἐκ τῆς τῶν ἤχων ἀναπαραστάσεως[1], ἡ ποίησις ἐξ ἐσωτερικῆς ἅμα καὶ ἐξωτερικῆς πείρας. Αἱ περὶ ἡμᾶς πραγματικαὶ εἰκόνες εἶνε στοιχεῖα, ἐλευθέρως καὶ ἀπεριορίστως μεταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου, ἐπινοοῦντος καὶ σχήματα καὶ χρώματα καὶ ἀποχρώσεις νέας.

Διὰ ταῦτα πάντα ἡ καλλιτεχνικὴ δημιουργικὴ δύναμις συγκρίνεται πρὸς τὰ ὁράματα· τοιαύτη εἶνε μάλιστα ἡ τῶν προϊόντων τῆς μεγαλοφυίας ὁμοιότης πρὸς τὰ ὄνειρα, ὥστε σημεῖα ὀπτασιῶν ἀπαντῶσι καὶ ἐν τοῖς ἔργοις μεγαλοφυῶν καλλιτεχνῶν. Εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι αἱ ὀπτασίαι μεταβάλλον-

---

[1] Ἡ μουσικὴ πρὸ πάντων δύναται νὰ γεννᾷ αἰσθήματα καὶ νὰ εἰκονίζῃ πολλάκις ψυχικὰς συγκινήσεις, διότι οἱ ἦχοι ἔχουσι σταθερὰν σχέσιν πρὸς τὰς μεταβολὰς τῶν ψυχικῶν διαθέσεων. Ἐπιθι καὶ τὰ περὶ *Καλῶν τεχνῶν* ἐν τῷ ιζ' καὶ ιη' τεύχει τοῦ γ' τόμου τοῦ *Κήρυκος* δημοσιευθέντα, ἔνθα καὶ περὶ γενέσεως τῆς μουσικῆς

ται διότι ἐκπίπτουσι μὲν συστατικὰ αὐτῶν μέρη, συστέλλονται δὲ καὶ βραχύνονται ἕτερα καὶ ἄλλα ἐπεκτείνονται.

Πάντες οἱ καλλιτέχναι διατάσσουσι τὰ στοιχεῖα τῶν παραστάσεων κατὰ τὸ δοκοῦν, *οὕτω δὲ καὶ μόνον* δύνανται νὰ παριστῶσι τὸ ἰδανικόν. Ἀλλ' ἡ ἐπὶ τὸ παραβολώτατον παράστασις τῶν πραγμάτων δέδοται μόνοις τοῖς μεγαλοφυεστάτοις τῶν ποιητῶν, ἰδίᾳ δ' οἱ ἄγγλοι ποιηταὶ διαπρέπουσιν ἐπὶ παραβολωτάταις παραστάσεσιν.

Ἡ δημιουργικὴ μεγαλοφυία, ἡ συνήθως λεγομένη καὶ *πρωτότυπος*, καὶ αἱ ἄτακτοι ψυχικαὶ καταστάσεις εἶνε ὁμοιόταται ἀλλήλαις, διότι ἄτακτοι γίνονται καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅροι, οἵτινες κανονίζουσι τὰς παραστάσεις. Ἀλλ' ἐν μὲν τῇ τεταραγμένῃ ψυχικῇ καταστάσει μόνον *παθολογικῶς* ἀλλοιοῦται ἡ καθ' ἕξιν καὶ πεῖραν παγιωθεῖσα ἀλληλουχία τοῦ ψυχικοῦ βίου, τῆς δὲ μεγαλοφυίας ἡ ὅλη δρᾶσις ἀναλίσκεται ἐν τῷ ἐλευθέρως δημιουργεῖν καὶ πλάττειν. Ἡ τοῦ ἐγκεφάλου διατακτική, κωλυτικὴ καὶ κανονιστικὴ δύναμις παύεται ἐνεργοῦσα, τοῦτο δ' ἀκριβῶς ἐκδηλοῦται ὡς ἀπεριόριστος ἄδεια περὶ τὸ ποιεῖσθαι παραστάσεις. Ἀλλ' ἡ μεγαλοφυία διακρίνεται τῶν ψυχικῶν διαταράξεων κατὰ τοῦτο, ὅτι ἐκείνη μὲν ἐκφαίνεται ὁσάκις ἡ τοῦ ἐγκεφάλου δημιουργικὴ δύναμις τὰ μάλιστα ὑπεραυξάνει, κατὰ δὲ τὰς ψυχικὰς διαταράξεις εἶνε τέλεον ἀπεσβεσμένη· ὅθεν λέγεται μὲν ὅτι ἡ μεγαλοφυία εἶνε μεθόριον φρονήσεως καὶ παραφροσύνης, ἀλλ' ὅμως ἀμφότεραι συναντῶνται μόνον ἐν τοῖς συμπτώμασι· διοτι ἡ μὲν μεγαλοφυία ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἀπὸ σκοποῦ παραδίδοται εἰς ὁράματα καὶ ὀπτασίας, ἡ δὲ παραφροσύνη ἢ ἄλλη τις διατάραξις ἀκουσίως φέρεται πρὸς αὐτά. Ἡ τοιαύτη συνάν-

τησις ἐπλάνησε πολλούς, οἵτινες καὶ ἐχαρακτήρισαν τὴν συγγένειαν τῶν δύο φαινομένων μείζονα τῆς ἀληθοῦς.

Ἡ κοινὴ λοιπὸν ρίζα φαντασίας καὶ μεγαλοφυίας εἶνε ἀπαράλλακτος πρὸς τὰς ἐν τῷ νυσταγμῷ ὀπτασίας, ἐκ τῶν ὁρμῶν δὲ καὶ ὀρέξεων ἐκθρώσκει δύναμίς τις τείνουσα να μεταβάλλῃ τὰς ὀπτασίας ὑπὲρ τὸ μέτρον τοῦ ἀληθοῦς, καὶ οὕτως ἡ φαντασία κατὰ τὴν ὑψίστην αὐτῆς ἔντασιν ἄγει εἰς τὴν μεγαλοφυίαν.

Σημ. Πρὸς πίστωσιν τῶν εἰρημένων ἀπαιτοῦνται καὶ ἀποδείξεις ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν γραμμάτων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα κατὰ τὴν ὅσον οὔπω ἔκδοσιν τοῦ συγγράμματος.

JULES CHARETIE

Η ΑΜΑΞΑ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ

Σαντπλαὶρ ὁ ποιητὴς μᾶς ἔλεγεν ἐσπέραν τινα μεταξὺ τοῦ ποτοῦ καὶ τοῦ σιγάρου. Ἔσχον πολλάκις ἐν τῷ βίῳ μου, ὅ,τι συνήθως καλοῦσι θριάμβους, ἔρωτας εὐτυχεῖς, δι' οὓς ἔχυσα ἱκανὰ δάκρυα, ἔρωτας δυστυχεῖς, οἵτινες, ἀφοῦ μ' ἐβασάνισαν ἀρκετὰ, μ' ἔκαμαν κατόπιν, νὰ μειδιῶ, φιλίας, ἂς ἡ ἡλικία διεσκόρπισεν ὡς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, — καὶ αἱ τρίχες μου διετηρήθησαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περισσότερον ἀπὸ τοὺς φίλους μου —, ἀποτυχίας ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ἐν αὐτῷ ἔτι τῷ βήματι, διότι ἔβρεξα τὰ χείλη μου καὶ

μὲ τὸ σακχαρωμένον ὕδωρ τῶν δημοσίων διαλέξεων· ἔλαβον πολλάκις μικρὰς μεμυρωμένας ἐπιστολὰς ἀπὸ θαυμαζούσας με, καὶ ἄλλας ἀνωνύμους προσβλητικὰς ἀπὸ φθονοῦντάς με, ἐπιστόλια θωπευτικὰ καὶ ἐπιστόλια πικρά. Καὶ ὅλα ταῦτα ἔρωτες, ἐπευφημίαι, τιμαὶ καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ μαύρη ζηλοτυπία τῶν ἀνικάνων ἐν τοῖς γράμμασι θὰ ἠδύναντο ν' ἀποτελέσωσιν ὅ,τι κοινῶς ὀνομάζομεν εὐτυχῆ ζωὴν—ὀλιγώτερον δηλαδὴ δυστυχῆ τῆς τῶν γειτόνων—, ἂν ἄλλοτε κατώρθουν ν' ἀπολαύσω πόθον μου τινὰ διακαῆ, χαρὰν, ἣν διαπρυσίως ἐπεζήτουν, ἂν εἶχον δυνηθῆ, θὰ μὲ γελάσητε, ἀλλὰ δὲν πρέπει τις νὰ γελᾷ δι' οὐδὲν ὄνειρον, δι' οὐδεμίαν φιλοδοξίαν ἣ κανὲν ἰδεῶδες, ἂν εἶχον δυνηθῆ, λέγω, ν' ἀναβῶ . . . !

— Εἰς τὸ Καπιτώλιον ;

— Ὄχι, εἰς τὴν ἄμαξαν τῶν αἰγῶν.

Καὶ ἐπειδὴ ἐμείναμεν ἐκπεπληγμένοι—Ναὶ, ναὶ ἀκριβῶς, εἶπεν ὁ Σαντπλαὶρ, εἰς τὴν ἄμαξαν, τὴν συρομένην ὑπὸ αἰγῶν, ἣν βλέπετε καθ' ἑκάστην εἰς τὸ Κεραμεικὸν ἢ εἰς τὰ Ἠλύσια πεδία, νὰ περιφέρῃ ἀπὸ δενδροστοιχίας εἰς δενδροστοιχίαν τὸ φορτίον της τὸ ἀποτελούμενον ἀπὸ ξανθὰ καὶ ῥοδαλὰ νήπια! Ἡ ἄμαξα αὕτη ὑπῆρξε καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν ἡ μόνη μου φιλοδοξία, ἣν ὅμως ποτὲ, οὐδέποτε κατώρθωσα νὰ ἱκανοποιήσω. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας μέχρι σήμερον, ὅτε εἶμαι πεντηκοντούντης, δὲν ἔπαυσα λέγων κατ' ἐμαυτὸν « Εἶναι εὐτυχῆ τὰ παιδία, διότι περιφέρονται μὲ τὴν ὡραίαν ἐκείνην ἄμαξαν. »

Τὴν εἶχον ἰδεῖ πρὸ πολλοῦ, πρὸ πολλοῦ καιροῦ τὴν ἄμαξαν αὐτὴν ὑπὸ τὰς δενδροστοιχίας τοῦ Λουξεμβούργου, ὅτε

ἡ μήτηρ μου δι' οἰκογενειακὰς ὑποθέσεις μ' εἶχε φέρει εἰς Παρισίους ἐκ τῆς ἀπομεμακρυσμένης ἐπαρχιακῆς πόλεως.

Εἶχον ἰδεῖ ὑπὸ τὰ χλοερὰ φυλλώματα τοῦ αὐτοῦ κήπου τὴν θελκτικήν της περικόσμησιν μὲ τὰ κόκκινα ἐφίππια καὶ τοὺς ἠχηροὺς κωδωνίσκους· ἐπὶ τῆς ἕδρας ἐκάθητο παιδίον, φέρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀχύρινον πῖλον καὶ κυανοῦν βελούδινον ἐπανωφόριον, κρατοῦν τὰς ἡνίας καὶ χειριζόμενον μεγαλοπρεπῶς τὴν μάστιγα· καὶ δὲν εἶχον ἰδεῖ ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν μικράν μας πόλιν αἶγας συρούσας ἅμαξαν ὡς μικροὶ Ἰρλανδικοὶ ἵπποι καὶ διασχιζούσας οὕτω τοὺς τόπους τῶν περιπάτων.

— Μαμά, θέλω ν' ἀναβῶ εἰς τὴν ἅμαξαν, εἶπον εἰς τὴν μητέρα.

Ὡς φαίνεται ἡ μαμὰ ἐβιάζετο πολὺ ν' ἀνταμώσῃ κανένα δικηγόρον· μοὶ εἶπε μὲ γλυκύτητα : Αὔριον.

Καὶ ὅλην τὴν νύκτα μέχρι τῆς ἐπιούσης ὠνειροπόλουν τὴν χαροποιὰν ἐκείνην ὑπόσχεσιν : τὴν ἅμαξαν τῶν αἰγῶν, τοὺς ἐρυθροὺς χαλινοὺς, τοὺς ἀργυροῦς κωδωνίσκους, τὸν μικρὸν ἁμαξηλάτην μὲ τὴν μάστιγα καὶ τὸ κυανοῦν του ἐπανωφόριον! Καὶ ἐγὼ ἐπίσης θὰ ἐκαθήμην αὔριον εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην καὶ θὰ ἔλεγον χόπ! χόπ! εἰς τὰς αἶγας, ἃς ἠκολούθει ἐκ τοῦ πλησίον ὁ αἰγοβοσκός, ὡς ὁ ἀριέρος παρακολουθεῖ τὰς ἡμιόνους τῶν Ἰσπανικῶν ἁμαξῶν. Καὶ ἡ αὔριον—ἡ αὔριον, ἣν ὁ ἄνθρωπος ἀναμένει πάντοτε καθ' ὅλην του τὴν ζωὴν μέχρι τοῦ πεπρωμένου τέρματος—ἀνέτειλε, πλὴν δυστυχῶς ἔπιπτε βροχὴ λεπτὴ, διαρκὴς καὶ ἐπομένως δὲν ὑπῆρχεν ἅμαξα τῶν αἰγῶν εἰς τὰς δενδροστοιχίας τοῦ Λουξεμβούργου!

Καὶ δὲν ὑπῆρχεν οὔτε τὴν μεθεπομένην, οὔτε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Παρισίοις διαμονῆς μας.

Ἐπανήλθομεν εἰς Λ. . . . ἐγὼ ὅμως ἔφερον πάντοτε ἐν ἐμαυτῷ τὴν πικρὰν θλῖψιν, ὅτι δὲν ἐπραγματοποιήθη τὸ ὄνειρόν μου ἐκεῖνο καὶ τὴν ἀόριστον ἐλπίδα, ὅτι ἴσως ἡμέραν τινὰ θ' ἀναβῶ εἰς τὴν ἄμαξαν τῶν αἰγῶν. Ἔλεγον κατ' ἰδίαν «θὰ ἐπιστρέψω εἰς Παρισίους καὶ εἰς Παρισίους θὰ ἐπανεύρω τὴν ὡραίαν ἅμαξαν, τὴν ἅμαξαν τὴν συρομένην ἀπὸ τὰς αἶγας!» Οὐδέποτε κατώρθωσα τοῦτο· ἕκαστος ἔχει μίαν μυστικὴν φιλοδοξίαν· ἡ ἰδική μου ἦτο νὰ κάμω ἕνα περίπατον μὲ τὴν μικρὰν ἅμαξαν ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ κήπου τῶν Παρισίων.

Ὅτε ἐπανῆλθον ὡς σπουδαστὴς εἰς Παρισίους ἤμην ἤδη ἀρκετὰ ἡλικιωμένος, ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῶ πλέον νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν ἅμαξαν τῶν αἰγῶν. Οἱ συμμαθηταί μου θὰ μὲ περιεγέλων, ἂν κατεδεχόμην ἐγὼ μαθητὴς γυμνασίου νὰ προστρίψω τὴν φοιτητικήν μου στολὴν πρὸς τοὺς κυανοῦς ἐκ βελούδου ἐπενδύτας τῶν μικρῶν, οἵτινες ἐπωχοῦντο πάντοτε ἐπὶ τῆς ἁμάξης τῶν αἰγῶν. Καὶ ὁ παιδονόμος, ὅστις ἐν τούτοις θὰ ἐπιδιώκῃ κανὲν ὄνειρον, δὲν θὰ ἐπέτρεπε τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἰδικοῦ μου.

Ἐμεγάλωσα, ἐγήρασα, οὐδέποτε ἀνέβην ἐπὶ τῆς ἁμάξης τῶν αἰγῶν. Τὸ λάθος εἶναι μέχρι τινὸς ἰδικόν μου, διότι ἐνῷ ὁ πόθος μὲ ὤθει δινηεκῶς ἡ αἰδώς μ' ἐκράτει, αἰδὼς ψευδής. Ἔλεγον κατ' ἰδίαν: Εἷς ποιητής, οὗ τὰ ἔργα παρεστάθησαν ἐν τῷ ᾠδείῳ· εἷς ὑποψήφιος τῆς Ἀκαδημίας ἠμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἅμαξαν τῶν αἰγῶν. Καὶ δὲν εἰσηρχόμην ποτέ. Καὶ ἔβλεπον νὰ διέρχηται, νὰ διέρχηται ὡς

ὀπτασία εἰρωνική, ἡ χαριτωμένη, ἡ ἔνδοξος ἅμαξα μὲ τὸν ὁρμαθὸν τῶν παιδίων, μὲ τοὺς κωδωνίσκους, τοὺς κρότους τῆς μάστιγος καὶ τοὺς γέλωτάς των.

Ὁ χρόνος παρῆλθε· δὲν ἔχω πλέον πολλοὺς πόθους, ἀλλὰ μόνον ἀναμνήσεις καὶ ἀληθῶς εἰπεῖν, θὰ εὐλόγουν τὴν εἱμαρμένην, ἂν εἰς τὰς ποικίλας χαράς, ἃς μοὶ ἐπεδαψίλευσε, προσέθετε καὶ τὴν μικράν, πλὴν μεγίστην δι' ἐμὲ εὐτυχίαν: τὴν ἅμαξαν τῶν αἰγῶν. Φεῦ! θὰ τελειώσω ὡς ὁ χωρικὸς ἐκεῖνος ὁ μὴ ἰδὼν ποτε τὴν Καρκασὸν, θ' ἀποθάνω χωρὶς ν' ἀπολαύσω τὴν ἅμαξαν τῶν αἰγῶν! Τὸ δυστύχημα εἶναι, ὅτι ὅλοι, οἱοι δήποτε καὶ ἂν εἴμεθα, κομίζομεν εἰς τὸν τάφον ὄνειρόν τι ἀπραγματοποίητον. φαντασιοπληξίαν τινα, ἣν σύρομεν μεθ' ἡμῶν ὡς νόσημά τι ἀνίατον. Ὅλοι ἔχομεν τὴν ἅμαξάν μας, εἰς ἣν δὲν κατωρθώσαμεν νὰ ἀνέλθωμεν· ἐγὼ δὲ εὐτυχῶς ἔχω ὀλιγωτέρους παντὸς ἄλλου λόγους νὰ μεμψιμοιρῶ, διότι ἡ μυστική μου πληγὴ ἦτο ἁπλῶς καὶ καθαρῶς μία ἀληθὴς ἅμαξα τῶν αἰγῶν . . .

— Ὀλίγον κοῦμμελ, ἀγαπητὴ Ἰουλία.

. . . . . .

Δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζηταί τις διὰ τὴν πραγματοποίησιν οὐδενὸς ὀνείρου. Συνήντησα κατὰ τὸ φθινόπωρον τὸν Σαντπλαὶρ ἔν τινι δενδροστοιχίᾳ τοῦ ἄλσους Μονσώ. Ἦτο λίαν παρηλλαγμένος ὁ ἄλλοτε καταχειροκροτούμενος ποιητής! Πολιόθριξ, φαλακρὸς, παρηκμακὼς ἐφέρετο ἐντὸς ἁμαξίου ὡς παιδίον.

Ἰδών με ἔδειξεν ἀόριστά τινα σημεῖα χαρᾶς καὶ εἶπε χαμηλοφώνως εἰς τὸν ὑπηρέτην τὸν σύροντα τὸ ἁμάξιον νὰ τὸν σταματήσῃ. Ὅτε δὲ προὐχώρησα καὶ ἔλαβον τὴν ἰσχνὴν καὶ

τρέμουσαν χειρά του.—Δὲν ἔχω, εἶπε, μὲ φωνὴν πικρὰν καὶ μειδίαμα θλιβερὸν μάρτυρος, τίποτε ἄλλο νὰ ζητήσω ἐκ τῆς ζωῆς. Μοὶ ἔδωκε τὰ πάντα. Ἰδού, ἡ ἄμαξα τῶν αἰγῶν μου, ὁ μοναδικός μου πόθος.

Α. Σ. Ἀλεκτορίδης.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΤΕΡΨΙΣ

Νέον εἶδος ἀριθμήσεως.

ὑπὸ

H. BEAUVAL.

Ἁπλοῦν βλέμμα ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ πίνακος παρουσιάζει τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀριθμήσεως ὅλως νέον καὶ μηδόλως ὁμοιάζον πρὸς τὸ ἀραβικόν, τὸ ἀρχαῖον ἑλληνικόν, ἢ τὸ λατινικὸν σύστημα τῆς ἀριθμήσεως.

Καὶ εἶναι μὲν τοῦτο ἧττον ἁπλοῦν τοῦ πρώτου, πολλῷ ὅμως τῶν δύο ἄλλων ἁπλούστερον. Τὰ διάφορα σχήματα ἂν καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον πολύπλοκα, ἐγγύτερον ἐξεταζόμενά εἰσιν ἁπλούστατα καὶ παράγονται κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον, καθ' ὃν παρήχθησαν τὰ τρία πρῶτα ψηφία. 1. 2. 3.

Πρὸς παράστασιν τῶν διαφόρων ψηφίων καὶ ἀριθμῶν, ὑποθέτομεν νευρόσπαστόν τι, παρεμφερὲς πρὸς τὸ γνωστὸν παίγνιον τῶν παίδων (κοινῶς καραγκιόζην), οὗτινος αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες, διὰ διαφόρων στάσεων παράγουσι τὰ ψηφία καὶ τοὺς ἀριθμούς.

Τὸ 1 σημειοῦμεν διὰ τῆς ὁριζοντίου στάσεως τῆς ἀριστερᾶς χειρός. Αὕτη σχηματίζει μετὰ τοῦ κορμοῦ γωνίαν ὀρθήν.

Τὸ 2 διὰ τῆς πρὸς τὰ κάτω κινήσεως τῆς αὐτῆς χειρός· αὕτη παράγει μετὰ τοῦ κορμοῦ γωνίαν ὀξεῖαν.

Τὸ 3 διὰ τῆς πρὸς τὰ ἄνω κινήσεως τῆς αὐτῆς χειρός. Αὕτη σχηματίζει μετὰ τοῦ κορμοῦ γωνίαν ἀμβλεῖαν.

Τὸ 4 παράγεται, ἂν ὁ ὁριζοντίως τεταμένος βραχίων τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς σχηματίζῃ μετὰ τοῦ πήχεως γωνίαν ὀρθήν.

Τὸ 5, ἂν ὁ αὐτὸς βραχίων ἐν τῇ αὐτῇ θέσει σχηματίζῃ μετὰ τοῦ πήχεως γωνίαν ὀξεῖαν.

Τὸ 6, ἂν ὁ αὐτὸς βραχίων ἐν τῇ αὐτῇ θέσει σχηματίζῃ μετὰ τοῦ πήχεως γωνίαν ἀμβλεῖαν.

Τὸ 7 σχηματίζεται, ἂν ὁ βραχίων τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς σχηματίζῃ μετὰ μὲν τοῦ κορμοῦ γωνίαν ὀξεῖαν, μετὰ δὲ τοῦ πήχεως γωνίαν ὀρθήν.

Τὸ 8, ἂν ὁ αὐτὸς βραχίων σχηματίζῃ μετά τοῦ κορμοῦ καὶ μετὰ τοῦ πήχεως γωνίαν ὀξεῖαν.

Τὸ 9, ἂν ὁ ἴδιος βραχίων σχηματίζῃ μετὰ μὲν τοῦ κορμοῦ γωνίαν ὀξεῖαν, μετὰ δὲ τοῦ πήχεως γωνίαν ἀμβλεῖαν.

Αἱ δεκάδες σημειοῦνται διὰ τῶν ἀντιστοίχων κινήσεων τῆς δεξιᾶς χειρός.

Αἱ ἑκατοντάδες διὰ τῶν αὐτῶν κινήσεων τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς καὶ τοῦ μηροῦ μετὰ τῆς κνήμης.

Αἱ μυριάδες διὰ τῶν αὐτῶν κινήσεων τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὡς ἐκ τῶν οἰκείων ἐν τῷ πίνακι σχημάτων φαίνεται.

Π. χ. ὁ ἀριθμὸς 1893 παράγεται, ἐὰν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νευροσπάστου σημειώσωμεν συγχρόνως τὸ 1000 τὸ 800, τὸ 90 καὶ τὸ 3, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος φαίνεται.

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἰσὶ συνήθως ἐπαρκεῖς, δυνάμεθα δὲ νὰ συνεχίσωμεν αὐτοὺς, κάμπτοντες ὀλίγον τὸν κορμὸν καὶ ἐπαναλαμβάνοντες τὰς αὐτὰς κινήσεις. Τοιουτοτρόπως παράγονται π. χ. οἱ ἀριθμοί· 10000, 100000, 1000000 κτλ.

Πρὸς ἐξάσκησιν ἐπὶ τοῦ συστήματος τούτου τῆς ἀριθμήσεως προτείνομεν τὴν γραφὴν τῶν ἑξῆς ἀριθμῶν. 12038, 526, 1239, 56784.

Τὸ σύστημα τοῦτο ἐφευρέθη ἐν Παρισίοις κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1873 ὑπὸ τοῦ L. Beauval.

Ν. Γ. Βοῦρος.

Ο ΓΕΡΟ-ΑΥΛΗΤΗΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

(ἠθογραφία συγχρόνου Ἑλληνοβλάχου)

I

Εἰς τὰς Ἀθήνας μικροὶ μεγάλοι, ὅλοι γνωρίζουν τὸν αὐλητὴ τὸν γέρο Κώστα. Ἡ θλίψις ὥργωσε βαθειὰ ρυάκια 'ς τὸ μέτωπό του καὶ ἡ 'ματιά του ἀπλανὴς 'ς τὰ μάγουλά του τὰ ξηρὰ καὶ χαλκόχρωμα δίδει φυσιογνωμίαν τόσον συμπονετικήν, ἀλλὰ καὶ ἀσυνήθως οἰκτράν, ὥστε ἡ πρωτότυπος μορφή του σᾶς ἐκπλήττει. Κάθε χειμῶνα θὰ τὸν ἀπαντήσετε εἰς τὴν εὐρεῖαν ὁδὸν τοῦ Πανεπιστημίου, 'σὲ γωνιὰ δημοσίου καταστήματος, νᾶναι 'ξαπλωμένος κατάντικρυ 'ς τὸν Ἥλιο 'σὰν νέος Διογένης μὲ δίχως πίθο.

Κόσμος πολὺς μαζεύεται καθ' ἡμέραν ἐμπροστά του καὶ ὅμως δὲν τὸν ἐρωτᾷ κανένας, οὔτε αὐτὸς εἰς κανένα ἀπαντᾷ. Ποῦ καὶ ποῦ ρίπτει πέριξ του ἕνα 'μάτι καὶ παίζει τὸν αὐλόν του ἀφῃρημένος εἰς ρεμβασμοὺς ὦ! τίς οἶδε ποίους! Πρωὶ καὶ βράδυ κάθε διαβάτης συνείθισε νὰ σταματᾷ, ν' ἀκούῃ τὸ τραγουδί του, νὰ χύνῃ ἕνα δάκρυ καὶ νὰ πηγαίνῃ 'ς τὴν δουλειά του. Εἶνε πρωτοφανὴς ἡ συμφιλίωσις αὐτὴ εἰς τὰ χρονικὰ τῶν Ἀθηνῶν ἑνὸς γέρου τῶν βουνῶν καὶ τῶν ἀριστοκρατικωτέρων νέων τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Συμφιλίωσις, ἡ ὁποία συνεδέθη ἔτσι ἀμίλητη, μόνον μὲ τὸ 'μάτι καὶ μὲ τοῦ αὐλοῦ τὸ ᾄσμα, τὸ ὁποῖον κατάκαρδα μελαγχολεῖ καὶ πικραίνει. Πλὴν εἶναι ἐρείπιον τῆς μαύρης μοίρας ὁ γέρο Κώστας! Φήμη κυκλοφορεῖ 'ς τὰς Ἀθήνας δι' αὐτὸν, ὅτι ἦταν 'ς τὰ νειάτα του τὸ ἀλκιμώτερο παλληκάρι, μὰ τώρα .... ὠϊμένανε! Ἔχει φωνὴν καὶ δὲν 'μιλεῖ, 'ματιὰ καὶ δὲν βλέπει, οὔτε δακρύει. Ὁμοιάζει μόνο 'σὰν γλυκόφωνο κουδοῦνι, ραϊσμένο, παράτονο, βραχνὸ, 'ποῦ μέσα εἰς τὴν ἐρημιὰ τῆς ἀπονιᾶς τοῦ κόσμου, 'σὰν καμπάνα ἐρημοκλησιᾶς 'σὲ λειτουργιά, κτυπᾷ, κτυπᾷ καὶ δὲν κερδίζει παρὰ μερικὰ σταυροκοπήματα τυχαίου διαβάτου· ἔτσι τραγουδεῖ καὶ ὁ γέρο Κώστας!

II

Μὰ μὴ νομίσῃ κανείς, πῶς εἶναι καὶ ζήτουλας ὁ γέρο Κώστας. Ὢ ὄχι! ἴσως ἀπ' αὐτὸν πιὸ 'περήφανο καὶ πιὸ ἀνδρειωμένο 'ς τὴ γνώμη καὶ 'ς τὴ δύναμι ἡ γῆ μας σπάνια ἔχει θρέψῃ. Δὲν εἶνε οὔτε ψάλτης, οὔτε Εὐρωπαῖος τροβα-

δοῦρος. Αὐτὸς μόνον τὸν πόνο του διασκεδάζει ὁ ἀτυχὴς μὲ τὸν αὐλό του καὶ παίζει, παίζει! Ὤ! παίζει, ἀφ' ὅτου τὸν γυιό του τὸν μονάκριβο ἐξακουσμένο ἄνδρα καὶ κυνηγὸ περιλάλητο, ὁ ἴδιος τὸν ἐσκότωσε ὁ δύστυχος, μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια καὶ ἀπὸ τότε ἔρριψε κατάρα καὶ ἀνάθεμα εἰς τὰ βουνά, εἰς τὰ λαγκάδια, 'πίσω 'ς τὴ φωλιά του, πέτρα στοιχειωμένη, 'πίσω νὰ μὴ γυρίσῃ. Καὶ τώρα εἶναι ξεμυαλισμένος ὁ αὐλητὴς τῶν Ἀθηνῶν καὶ παίζει τὸν αὐλόν του, παίζει τὸ καλοκαῖρι τρυπωμένος μέσα 'ς τ' ἄντρα τῆς πυκνῆς ραχούλας καὶ τὸν χειμῶνα μόλις ἀσπρίσῃ ὁ γέρο Ὑμηττὸς 'ς ἕνα 'ξημέρωμα αὐγῆς, νάτος 'ς τὴν Ἀθήνα!

III

. . . . Ἦταν θυμοῦμαι νύχτα σελινόφωτη μὰ καὶ παγωμένη . . . . Περνοῦσα τὰ μεσάνυχτα ἀπὸ τὰ Παριλίσσια τοῦ Σταδίου πρὶν φθάσω ἀκόμα 'ς τὸ Ζάππειο. Ἀκούω μιὰ βραχνὴ μὰ καὶ γλυκειὰ φωνή, 'σὰν ἆσμα, 'σὰν κλαψούρα... Ἀνατριχίλα, παγωνιὰ μοῦ ρούφηξε τὸ αἷμα καὶ 'σὰν φαρμακερὸ στοιχειό, 'ποῦ περπατάει 'ς τῆς στράταις ἀγάλια, ἀγάλια, ἔτσι ἐλάφρωσα τὰ πόδια μου καὶ κρύφθηκα ν' ἀκούσω. Κυττῶ. Ἦταν ὁ γέρο Κώστας! Εἶχεν ἀφήσῃ κάτω τὸν αὐλό· γερμένος 'ς τοῦ Ζαππείου τὴν γωνιὰ καὶ κουκουλωμένος μέσ' 'ς τὴν κάππα του χωρὶς νὰ φαίνωνται παρὰ τὰ ξέθωρά του τὰ γαντσούδια ἀκουμβοῦσε 'ς τὸ δεξί του τὸ χέρι κι' ἐτραγούδαε:

Ἔχω φωτιὰ μεσ' 'στὴν καρδιὰ κ' ἡ φλόγα της μὲ καίει
'σὲ ποιὸν νὰ κάτσω νὰ τὸ πῶ; ἡ τύχη μου μὲ φταίει!

Ἄρχισε τὸ τραγοῦδί του μὲ μακρυά σφυριγματιὰ καὶ κλέφτικο μουρμούρισμα, μὰ πρὶν τελειώσῃ, λυγμοὶ ἀδιάκοποι ἔκλεπτον τοῦ τραγωδιοῦ τὸ τέλος. Ἔπειτα ἐστράφη δὶς καὶ τρὶς 'σὰν κάτι νὰ ψιθύρισε, 'σὰν κάτι φράσεις βλάχικαις νὰ πρόφερε καὶ ξανάρχισε πιὸ σιγὰ καὶ πιὸ γλυκύτερα:

Κλαίει τὸ κλῆμ' ἀκλάδευτο, κλαίει καὶ κλαδεμένο,
κλαῖνε καὶ μέν' τὰ 'μάτια μου γιὰ ἕνα σκοτωμένο!

Δὲν ξεύρω ποιὰ λύπη ἀχαμνή, ποιὰ καρδιὰς μαυρίλα ἅρπαξε τὴν 'μιλιὰ καὶ τὸ τραγοῦδι τοῦ γέρου κι' ἔμεινε πέτρα ξερὴ κι' ἀμίλητη χωρὶς κίνησι καὶ χωρὶς νεῦμα! Ὤ! αὐτήνα τὴ στιγμή, Θέ μου, δῶσε νὰ ξεχάσω!

. . . . . .

Πέρασαν πολλαῖς στιγμαῖς κι' ἐγὼ δὲν παρατοῦσα τὴν μορφὴ τοῦ γέρου. Τὰ νεῦρα τοῦ προσώπου του μοῦ φαίνουνταν 'σὰν φείδια, 'ποῦ κινοῦνταν καὶ ζωγράφιζαν τὴν λύπη, ὦ ποίαν λύπη, ὁποῦ σεῖς ποτὲ σας δὲν τὴν εἴδατε! Κατόπιν ἀκούσθηκε ἕνας βαθὺς στεναγμός, 'σὰν τὸ μανιασμένο βρύχημα λεονταριοῦ, κι' ὁ γέρος σήκωσε σπαρακτικὰ τ' ὁλότρεμο τὸ χέρι, 'σὰν τετανωμένο, 'σὰν νἄθελε νὰ ξεριζώσῃ τὰ μαλλιά του κι' ἐκεῖ 'ποῦ ἡ καρδιά μου ξέσπασε νὰ τοῦ δώσῃ βοήθεια, ὦ μόλις μὲ εἶδε, δὲν μ' ἔρριψε οὔτε ἕνα 'μάτι. Πῆρε μόνον ἀπὸ πλάϊ του τὸν αὐλό του καὶ ἐξηκολούθησε νὰ παίζῃ . . . . . νὰ παίζῃ!

Νικόλαος Ἰω. Βασιλειάδης
τελειόφοιτος τῆς ἰατρικῆς.

Ἀθήνησι τῇ 3ῃ Νοεμβρίου 1892.

ΔΗΜΩΔΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.

Ἅλας τὸ μαγειρικόν.

Τὸ μαγειρικὸν ἅλας παρέχει μεγίστας ὑπηρεσίας οὐ μόνον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά. Ὁ ἄνθρωπος διά τῆς καθημερινῆς ἀνεπαισθήτου χρήσεως τοῦ ἅλατος, καταναλίσκει κατ' ἔτος 7—8 ὀκάδας, ποσὸν οὐκ εὐκαταφρόνητον. Ἐκ τοῦ ὅλου τούτου ποσοῦ ὁ ὀργανισμὸς ἐναποθηκεύει παρ' αὐτῷ τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον, ἡμίσειαν ὀκᾶν περίπου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐκκρίνεται καθ' ἑκάστην διὰ τῶν οὔρων, τοῦ σιέλου, τοῦ ἱδρῶτος, τῶν δακρύων, τῶν ἐπιθηλίων κτλ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ποιεῖται χρῆσιν τοῦ ἅλατος ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἵνα εὐχαριστήσῃ τὸν φάρυγγα αὐτοῦ, ἀλλ' αὐτὴ ἡ διασκευὴ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ ἀπαιτεῖ τοῦτο· ὥστε ἡ χρῆσις τοῦ ἅλατος διὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἀνάγκη φυσική, ἀνάγκη ἀναπόφευκτος, ὅπως ἡ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἄρτου. Εἰς τί χρησιμεύει λοιπὸν τὸ ἅλας; Πρὶν ὅμως ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ἴδωμεν τί εἶναι τὸ ἅλας.

Τὸ ἅλας τὸ μαγειρικὸν χημικῶς εἶναι ἕνωσις δύο ἁπλῶν στοιχείων τοῦ χλωρίου καὶ τοῦ νατρίου ἐν ἀναλογίᾳ 60 πρὸς 40 σχεδὸν, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ ὄνομα χλωριοῦχον νάτριον. Εὑρίσκεται ἐν τῇ φύσει ἄφθονον καὶ πολλαχῶς, ὡς ὀρυκτὸν ἐν τῇ Βλαχίᾳ, Πολωνίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, ἀνατολικῇ Γαλλίᾳ, βορείῳ Γερμανίᾳ, Μικρᾷ Ἀσίᾳ κτλ. ἐν ὑγρᾷ

καταστάσει ἐντὸς τῶν ἀφθόνων θαλασσίων ὑδάτων ἐν ἀναλογίᾳ 2 μέχρις 8 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν καὶ τέλος ἐντὸς τῶν ὑδάτων ἁλμυρῶν καὶ πικρῶν λιμνῶν καὶ πηγῶν· ἐντὸς μάλιστα τῆς Νεκρᾶς λίμνης ἡ θαλάσσης τόσον ἄφθονον εὑρηται, ὥστε δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐντὸς τῶν ὑδάτων αὐτῆς οὐ μόνον ζῶα ἀλλὰ καὶ φυτὰ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα *νεκρὰ* θάλασσα.

Ὁ προορισμὸς τοῦ ἅλατος ἐντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ πρωτίστως εἶναι, νὰ προσκομίζῃ εἰς τὸ αἷμα στοιχεῖα θρεπτικὰ καὶ πλαστικὰ καὶ νὰ διατηρῇ ταῦτα ἐν ὑγρᾷ καὶ ῥοώδει καταστάσει. Ἐὰν λοιπὸν τὸ αἷμα εἶναι ζωὴ τοῦ σώματος, τὸ ἅλας εἶναι ζωὴ τοῦ αἵματος. Τῇ παρουσίᾳ διαφόρων ἁλάτων ἰδίᾳ τοῦ μαγειρικοῦ, τὸ αἷμα καὶ τὰ ἐν αὐτῷ αἱμοσφαίρια, ἀποβαίνουσι ῥοωδέστερα, λαμπρότερα καὶ ὄντως κυκλοφοροῦντα εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμὸν ποτίζουσι τοὺς διαφόρους αὐτοῦ ἱστούς· ἐκεῖ δὲ, ὅπου ὑπάρχει δέρμα λεπτὸν καὶ ἀμέσως ὑπ' αὐτὸ ὑπόκεινται ἀγγεῖα αἱμοφόρα, ἀναφαίνεται καὶ τὸ λαμπρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα τοῦ αἵματος, ὅπως τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς παρειάς. Διὰ τοῦτο βεβαίως καὶ οἱ Γερμανοὶ λέγουσι· «τὸ ἅλας καὶ ὁ ἄρτος καθιστῶσι τὰς παρειὰς ἐρυθράς». Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν στόμαχον παρέχει οὐκ ὀλίγας ὑπηρεσίας, διότι συντελεῖ μεγάλως εἰς τὴν πέψιν τῶν τροφῶν, τὴν χυλοποίησιν καὶ ἀπορρόφησιν αὐτῶν. Ἡ ἐπί τινας ἡμέρας μόνον στέρησις τοῦ ἅλατος ἐπιφέρει βαρείας διαταράξεις εἰς τὸν ὀργανισμὸν, καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον. Κατὰ τὰς ἐκστρατείας καὶ τὰς πολιορκίας, ὁπότε κατ' ἀνάγκην ἔλειπε τὸ ἅλας, οἱ ἄνθρωποι ὑπέφερον τὰ πάνδεινα ὡς στοματίτιδας, διαρροίας κτλ., τὰ ὁποῖα ἔλειψαν ἅμα τῇ προμηθείᾳ τοῦ ἅλατος. Ἐκ τούτου δὲ καταφαίνεται, ὅτι ἡ ἔλλει-

ψις τούτου ἦν ἡ τὰ ἐνοχλήματα ταῦτα ἐπενεγκοῦσα. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἅλας θεωρεῖται ὡς ἱερὸν παρὰ πλείστοις λαοῖς. Καὶ ἡ ὑπέρμετρος ὅμως χρῆσις αὐτοῦ ἐπιφέρει παντοίας διαταράξεις, ὡς δερμικὰ νοσήματα διάφορα, στοματίτιδα, διάρροιαν αἱματηρὰν κτλ., ὅπως τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰ πληρώματα πλοίων ταξειδευόντων μεμακρυσμένας θαλάσσας καὶ κατ' ἀνάγκην δι' ἁλισμένων τροφῶν τρεφομένων. Ἐπειδὴ τὸ ἅλας εὐκολύνει τὴν πέψιν, εἶναι συνάμα καὶ ὡς ὀρεκτικόν, διὰ τοῦτο οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βάκχου, παρ' οἷς ἡ πέψις καὶ ἡ ὄρεξις εἶναι πονηρὰ, ἕνεκα τῶν καταχρήσεων τοῦ οἰνοπνεύματος, προθύμως φέρονται πρὸς τὰς ἁλισμένας τροφὰς, ἐνῷ οὐδόλως ἀρέσκονται εἰς τὰς γλυκείας. Περίεργον τῇ ἀληθείᾳ φαίνεται ἐξ ἀρχῆς πῶς οἱ Ἄρειοι ἀπόγονοι τῶν Ἰνδογερμανικῶν φυλῶν πάλαι ποτε καὶ πλεῖστοι ἄγριοι τῆς Ἀφρικῆς εἰσέτι δὲν ἐποιοῦντο καὶ δὲν γνωρίζουσι τὴν χρῆσιν τοῦ ἅλατος· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ, ὅτι τὸ ἅλας περιέχεται οὐ μόνον ἐν τοῖς ὕδασι καὶ ταῖς φυτικαῖς τροφαῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ζωϊκαῖς, ἰδίᾳ ἐν τῷ αἵματι, ὅπερ ἀπορροφῶσιν οἱ ἄγριοι μετὰ μεγάλης ἡδονῆς, ὥστε διὰ τῶν μερῶν τούτων εἰσάγουσι βεβαίως τὸ ἀναγκαιοῦν ποσὸν τοῦ ἅλατος ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῶν. Εἴπομεν ἐν ἀρχῇ, ὅτι καὶ τὰ ζῶα ἔχουσιν ἀνάγκην τοῦ ἅλατος. Ἐκ τῶν ζώων τὰ χορτοφάγα, ἰδίᾳ τὰ οἰκιακά, οἱ βόες, αἱ ἀγελάδες, αἱ αἶγες, τὰ πρόβατα φέρονται προθύμως πρὸς τὸ ἅλας, ὅπερ λείχουσιν ἐκ τῶν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ τὰς ἁλμυρὰς λίμνας καὶ πηγὰς λίθων. Τῇ παροχῇ τοῦ ἅλατος τὸ δέρμα καὶ τὸ ἔριον τῶν χορτοφάγων ζώων ἀποβαίνει εὐχρούστερον καὶ λεπτότερον, τὸ κρέας σαρκωδέστερον καὶ εὔγεστον, τὸ

γάλα αὐτῶν εὔχυμον κτλ. Τοῦτο γνωρίζοντες οἱ κτηνοτρόφοι παρέχουσιν ἄφθονον τὸ ἅλας εἰς τὰ κτήνη εἴτε ἀναμεμιγμένον τῇ τροφῇ, ἢ παραθέτοντες μεγάλα τεμάχια ἅλατος ὀρυκτοῦ, ὅπερ λείχουσιν ἁπλήστως διὰ τῆς γλώσσης. Ἐν τῇ ἰατρικῇ δὲν καθεῖξεν εἰσέτι τὸ ἅλας τὴν ἁρμόζουσαν αὐτῷ θέσιν· δὲν ἐδόθη εἰς τοῦτο ἡ δέουσα προσοχή, ἴσως διότι εἶναι πρᾶγμα τῆς καθημερινῆς χρήσεως καὶ πρόχειρον, ἀλλ' ὡς τοιοῦτον ἡμεῖς τὸ συνιστῶμεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ὡς πρόχειρον δημώδες φάρμακον ὠφελοῦν εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις. *Ἐξωτερικῶς* μὲν πλύνονται διὰ διαλύσεως ἅλατος ἐντὸς τοῦ ὕδατος τραύματα πρόσφατα αἱμορροοῦντα διὰ μαχαίρας, ἢ ἄλλων ὀξέων, ἢ ἀμβλέων ὀργάνων προξενηθέντα. Διὰ τῆς τοιαύτης πλύσεως ἐν διαλύσει μαγειρικοῦ ἅλατος, οὐ μόνον ἡ αἱμόρροια αὐτῶν ἐπίσχεται, ἂν τύχῃ ἐλαφρά, ἀλλὰ καὶ ἐπουλοῦνται τάχιστα ταῦτα, ὡς κατὰ τὴν χρῆσιν τῶν καλλίστων ἀντισηπτικῶν. Εἰς κλύσματα καθαρτικὰ πρόχειρα, εἰς ποδόλουτρα θερμὰ, ἢ χλιαρὰ, ἐπὶ κρυολογημάτων, εἰς γαργαρισμούς, εἰς χρονίας φαρυγγίτιδας καὶ ἀμυγδαλίτιδας ἡ διάλυσις μαγειρικοῦ ἅλατος εἶναι ἴαμα πρόχειρον καὶ κάλλιστον. *Ἐσωτερικῶς* δὲ ὡς καθάρσιον εἰς εἰς δόσιν 5-6 δραμίων ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος. Τὸ αὐτὸ ποσὸν εἰς τοὺς διαλείποντας πυρετοὺς (θέρμη) ἐν καιρῷ ἀπυρεσίας, ὠφελεῖ ἐνίοτε, ὅπως ἡ κινίνη. Εἰς χοιραδικὰ παιδία, εἰς ἄτομα φθισικὰ δίδεται μετ' ὠφελείας ἥμισυ ἕως ἓν δράδιον ἅλατος καθ' ἡμέραν, ἐκτὸς ἐκείνου, ὅπερ περιέχεται ἐν ταῖς τροφαῖς, εἴτε ἐντὸς τοῦ ζωμοῦ εἴτε ἐντὸς τοῦ γάλακτος αὐτῶν, ἅτινα πίνουσι κατὰ διαλείμματα εἰς 4-5 φορὰς τὴν ἡμέραν. Εἰς δυσπεψίας καὶ ἀνορεξίας τὰς ἐκ καταχρήσεως

τοῦ οἴνου καὶ τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν προερχομένας, ὅπως εἴπομεν ἀνωτέρω. Εἰς τὰς ἐρυγάς, τὰς διαρροίας, φυσκωνίας τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων τὰς προερχομένας ἕνεκεν ἀτονίας τῶν ὀργάνων τούτων ἡ ὀλίγη χρῆσις τοῦ ἅλατος, ἥμισυ ἕως ἓν δράμιον τὴν ἡμέραν, ὠφελεῖ ἐνίοτε· ὥστε δύναται πᾶς ὁ ἔχων ἀνάγκην νὰ πειραθῇ τούτου, ἀφοῦ δὲν ἔχει νὰ χάσῃ τίποτε. Ἐπ' ἐσχάτων προὐτάθη ἡ χρῆσις τοῦ ἅλατος, καὶ μονονοὺ ὡς πανάκεια ἀνεκηρύχθη ὑπό τινων κατὰ τῆς χολέρας τῆς Ἀσιατικῆς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν, πρόσθες καὶ τὰς ἄλλας ἠπείρους, μαστιγούσης καὶ ἡμῖν ἐπικειμένης· προτείνουσι λοιπὸν τὴν ἔνεσιν ἐντὸς τῶν φλεβῶν διαλύσεως ἅλατος 5 ἐπὶ τοῖς χιλίοις μέρεσιν ὕδατος (1-2 χιλιόγραμμα) ἢ διὰ κλυσμάτων κατ' ἀναλογίαν 1 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν· ἕτερος δὲ προτείνει νὰ λαμβάνηται καὶ ἐσωτερικῶς ὡς προφυλακτικὸν τῆς χολέρας διάλυσις ἅλατος ἐντὸς ὕδατος ἐν ἀναλογίᾳ 1 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν· ὥστε οἱ βουλόμενοι πειραθήτωσαν καὶ τούτου ἐν καιρῷ τῷ δέοντι.

Α. Τουργούτης.
ἰατρός.

Ο ΦΑΝΟΣ ΤΟΥ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἐν μέσῳ πένθους οἰωνοὶ γλυκείας εὐτυχίας,
φάροι τὸν νοῦν εὐθύνοντες πρὸς τὴν ἀθανασίαν,
διάδημα ἐπικοσμοῦν τὸ φάσμα τῆς σκοτίας,
τὰ ἄστρα τὴν ἀτέρμονα βαδίζουσι πορείαν.

Ἀλλὰ ἰδὲ ἐκεῖ μακρὰν εἰς τὸ νεκροταφεῖον
φανὸν πρὸς τοῦ ὁρίζοντος συμπίπτοντα τὸ πέρας·
δὲν εἶνε μάγος ὡς ἀστὴρ καὶ πλήρης μυστηρίων,
ἀλλ' ἔχει τὰς ἀκτῖνάς του πολὺ συμπαθεστέρας.

Φανὲ φυλάσσων τοὺς νέκρους, τὸν θάνατον φωτίζων,
σέ, . . . φῶς, . . . ζωήν, τίς ἔρριψεν ἐντὸς κοιμητηρίου;
Δὲν εἶσαι ὡς μειδίαμα χεῖλος νεκροῦ στολίζον;
Σὲ βλέπουν οἱ ὑπνώττοντες κάτωθεν τοῦ φορείου;

Σχίζε τὸ σκότος τῆς νυκτὸς καὶ ἀπειλῶν τοὺς ζῶντας
ῥῖπτε τὸ φῶς σου, ὅπου χοῦς ὑπάρχει καὶ σκοτία.
Μέτρα τοὺς λίθους τῶν νεκρῶν καὶ τοὺς ἀποθανόντας.
Ὦ! πόσοι εἶνε! Φρικιᾷ καὶ τρέμει ἡ καρδία.

Μὴ, ἂν μετρῆται ἡ ζωὴ, ὁ θάνατος μετρεῖται;
Στιγμὴ εἰς τὸν ὠκεανὸν ῥιφθεῖσα τῶν αἰώνων,
πρὶν κἂν ὑπάρξῃ, σβέννυται, πρὶν πέσῃ, λησμονεῖται·
ὁ χρόνος πρὸς τὸν θάνατον καταμετρεῖται μόνον.

Ζῇς, ὡς ἀνάμνησις ἐκεῖ, φανὲ, μεμονωμένη
διπλῆν φωτίζων νέκρωσιν, τοὺς τάφους τῶν θανόντων,
τὴν λήθην, ἄλλον θάνατον, ὅστις αὐτοὺς προσμένει,
τὴν λήθην, κοιμητήριον ἐν τῇ ψυχῇ τῶν ζώντων.

Ναὶ, λησμονοῦσι, καὶ αὐτοὺς τοὺς ζῶντας λησμονοῦσι·
Τὸ παρελθὸν, ὡς σάβανον ἡ λήθη περιβάλλει·
οἱ ἐπιζῶντες τοὺς νεκροὺς ἐπὶ μικρὸν θρηνοῦσι
καὶ μόνη ἡ κυπάρισσος ἐπὶ τῶν τάφων θάλλει . . .

Ὦ φῶς! ὦ φῶς ταλαίπωρον! ἐνῷ οἱ ἀδελφοί σου
φωτίζουσι συμπόσια χαρᾶς καὶ εὐθυμίας,
ἀλλ' ἐρημος διέρχεται εἰς τάφους ἡ ἀκτίς σου
φωτίζουσα τοῦ Χάρωνος ὠχρὰς τὰς εὐωχίας.

Παράδοξον συμπόσιον! Ἁπλοῦνται ἐσπαρμέναι
αἱ τράπεζαι μαρμάριναι καὶ ὁ σταυρὸς πλησίον·
ἐπιγραφαὶ δεικνύονται ἐπάνω ἐστρωμέναι·
κιρνᾷ τὴν λήθην ἡ σιγὴ εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

Τὸ φῶς σου πίπτει ἐπ' αὐτῶν ὡς νεκρικὴ ὠχρότης·
Τίς ἐφαντάσθη ἑορτὴν μὲ τόσην ἠρεμίαν;
καὶ ποῦ καὶ ποῦ ἐγείρεται μαρμάρινος συμπότης.
Ὦ! πάντες θὰ καθίσωμεν εἰς τράπεζαν ὁμοίαν!

Θώπευε, θώπευε, φαρέ, τὴν πλάκα τῶν θανόντων·
ὁπόσοι ἐκοιμήθησαν χωρίς τινος θωπείας!
Πόσοι θὰ ἦσαν σήμερον ἐδῶ ἐν μέσῳ ζώντων,
ἐὰν ἐθώπευεν αὐτοὺς ἓν βλέμμα συμπαθείας!

Ἀστὴρ τῶν τάφων θλιβερὸς, τὸ φῶς ἐκεῖνο τρέμον
φωτίζει τὴν ὑστερινὴν ὁδὸν τοῦ διαβάτου
καὶ πνευστιᾷ εἰς τὴν πνοὴν τὴν κρύαν τῶν ἀνέμων·
Ὦ φῶς! Τί μὲ παρατηρεῖς ὡς ὀφθαλμὸς θανάτου;

Δὲν τὸν φοβοῦμαι . . . ὄρθιος πρὸ τοῦ θανάτου βαίνω·
δὲν ψάλλω τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ζητῶν ἀθανασίαν·
τὸ φίλημά του τὸ ψυχρὸν ἀτάραχος προσμένω·
τίς τὴν γαλήνην δὲν ποθεῖ μετὰ τὴν τρικυμίαν;

Πόσον ὡραία μειδιᾷ ἡ ὄψις τῆς πρωΐας!
εἶναι γλυκὺς ὁ ἥλιος τὸ πρῶτον φῶς του στέλλον·
Ἂ! παντοχοῦ ἀπήντησα ἓν φάσμα εὐτυχίας,
τὴν εὐτυχίαν οὐδαμοῦ, οὐδ' εἰς αὐτὸ τὸ μέλλον!

Μέλλον τῆς τύχης παίγνιον, τοῦ βίου εἰρωνεία·
λέξις οὐδὲν σημαίνουσα, ἢ πάροδον τοῦ χρόνου·
καὶ φάρμακον, ὅπερ ροφᾷ παροῦσα ἡ πικρία,
ὅπως ἐπέλθῃ ἄψυχον μετὰ ὁμοίου πόνου.

Μέλλον! λέξις σημαίνουσα τὴν ἔλλειψιν παρόντος·
ἠχὼ τῶν πόθων, οἵτινες βλαστάνουσι λαθραίως·
πολλάκις ἀνταπόκλασις ὠχρὰ τοῦ παρελθόντος,
πλὴν πάντοτε κατοπτρισμὸς δεικνύμενος ματαίως.

Μέλλον! καθὼς ἡ ἀστραπὴ, τὸ σκότος ἐπεκτεῖνον·
τῆς συμφορᾶς ὁ ἐμπαιγμὸς ἰσχὺς ἀδυναμίας·
τὸ σκοτεινόν του πρόσωπον ἐπὶ τοῦ τάφου κλῖνον
κᾷ' ἐκεῖθεν θάλλον ὡς ἐλπὶς κενὴ ἀθανασίας.

Ἰδοὺ τὸ μέλλον· ἡ ρυτὶς, θωπεία τοῦ θανάτου,
ἓν δάκρυ σπεῖρον ἕτερον, κραυγὴ ἀπελπισίας·
ἕως οὗ ἔπειτα μακρὰν ἐντὸς νεκροκραββάτου
σταυρώσῃς τοὺς βραχίονας ἐπὶ νεκρᾶς καρδίας.

Μόνος, καθὼς αὐτὸ τὸ φῶς εἰς τὸ νεκροταφεῖον,
φωτίζων πόθων μνήματα καὶ πτώματα ὀνείρων
ἀγνώστου πόνου ἕρμαιον διέρχομαι τὸν βίον
τὰ ῥάκη σύρων τῆς ζωῆς, τὸ παρελθόν μου σύρων.

Φανέ· ὅταν τὸ ἔλαιον σοὶ λείψῃ, τί θὰ γείνῃς;
τί; θὰ σβεσθῇς! Καλλίτερον, ἀφ' οὗ ἡ Μοῖρ' ἀγρίως
προώρισε τὴν λάμψιν σου ἐπὶ σποδοῦ νὰ χύνῃς,
τί ὠφελεῖ εἰς σέ τὸ φῶς καὶ εἰς ἐμὲ ὁ βίος!

(Δημ. Παπαρρηγόπουλος 1843—1873).

Ο ΣΥΡΜΟΣ.

Δύνασθε νὰ μοὶ εἴπητε, χαρίεσσαι καὶ φιλομαθεῖς ἀναγνώστριαι, ὁποῖόν τι τὸ διακρίνον τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ ζῶα; Κατὰ τὸν Ἐκκλησιαστὴν οὐδεμία ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ζώου, ἀλλ' ἀμφότερα εἶναι ἴσα ἐνώπιον τῶν νόμων τῆς φύσεως. Καὶ τῷ ὄντι τὰ μὲν ζῶα γεννῶνται καὶ θνήσκουσιν, ὡς ὁ ἄνθρωπος· τρέφονται κατὰ τὸν ἀνθρώπινον νόμον, δηλαδὴ τὰ μεγαλείτερα τρώγουσι τὰ μικρότερα καὶ ἔρχονται εἰς γάμου κοινωνίαν· ἐνὶ λόγῳ ἡ πολιτεία τῶν ζώων ἐγένετο τὸ πρότυπον τῆς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὅμως ὑπάρχει τι παρ' αὐτοῖς μὴ κοινὸν καὶ εἰς τὰ ζῶα, ὅλως ἀνθρώπινον, ὅπερ διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ. Ἀλλ' ὁποῖον ἆρά γε τὸ κάτι αὐτὸ τὸ ὅλως ἀνθρώπινον.

Ἴσως κυρία τις ἄγαν εὐαίσθητος, πιθανὸν χήρα ἀπαρηγόρητος ἀναφωνήσει: εὗρον, εὗρον· εἶναι τὰ δάκρυα θεῖον δῶρον, μόνη τῶν τεθλιμμένων καρδιῶν παρηγορία διότι τὰ ζῶα δὲν κλαίουσιν.

Λησμονεῖ ὅμως ἡ εὐαίσθητος αὕτη κυρία, ὅτι τὸ θεῖον τοῦτο δῶρον ἔχομεν κοινὸν μετὰ τῶν κροκοδείλων, οἵτινες ὁμολογουμένως δὲν διαπρέπουσιν ἐπὶ εὐαισθησίᾳ καὶ καλλονῇ.

Ἴσως κομψός τις νεανίας κράξει, ἐμάντευσα· εἶναι ὁ γέλως, διότι μόνος ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἁπάντων τῶν ζώων γελᾷ.

Ὅτι τὰ ζῶα δὲν γελῶσιν εἶναι ἀναντίρρητον· διὸ καὶ ὁ μῦθος λέγει ὅτι εὔθυμός τις χωρικὸς μὴ δυνάμενος ἐπὶ πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὸ σκυθρωπὸν τοῦ τετραπόδου αὐτοῦ συντρόφου ἀπέκοψε τὰ χείλη τοῦ ὄνου του, ἵνα φαίνηται ὅτι γελᾷ· ἀλλ' ὁ εὐφυὴς νεανίας ἐμάντευσεν, ὅτι πρὸ δύο καὶ ἐπέκεινα χιλιάδων ἐτῶν λέγεται περὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι εἶναι ζῶον γελαστικόν. Ὁ ὁρισμὸς οὗτος λίαν κατάλληλος διὰ τοὺς εὐθύμους συγχρόνους τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ τοῦ Λουκιανοῦ, δὲν εἶναι σήμερον διὰ τοὺς κατηφεῖς αὐτῶν ἀπογόνους σαρκασμὸς καὶ εἰρωνεία; Στρέψατε κύκλῳ τὰ βλέμματα καὶ εἴπατέ μοι ἐν συνειδήσει, ὅτι μεταξὺ 100 ἀνθρώπων οἱ 99 δὲν εἶναι σκυθρωποὶ καὶ κατηφεῖς. Οἱ καιροὶ μετεβλήθησαν καὶ μετ' αὐτῶν καὶ τὰ χείλη τῶν ἀνθρώπων.

Ὥστε ὁ γέλως δὲν εἶναι τὸ ἀπολύτως διαστέλλον τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ ζῶα, διότι ὀλίγιστοι σήμερον οἱ πληροῦντες τὸν ἀρχαῖον ὁρισμόν, ἀλλ' ἕτερον, εἰς ὅπερ πάντες ὑπείκουσιν ἄνευ διακρίσεως ἡλικίας, φύλου, καταστάσεως, κλίματος ἢ πολιτισμοῦ καὶ ὅπερ τοσοῦτον ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου βίου· εἶναι οἱ *συρμοί*. Ναί· ἂν δὲν ὑπῆρχον συρμοὶ ἔπρεπεν ἐξ ἀνάγκης νὰ τοὺς ἐπινοήσωμεν· θὰ τὸ ἀπῄτει ἡ ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια, διότι, διότι, ὡς ἔχουσι σήμερον τὰ πράγματα, μόνον δι' αὐτῶν διακρίνεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ ζῶα, ἅτινα εἰς ὅλας τοῦ βίου τὰς περιστάσεις καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς μᾶλλον

ἐπισήμους ἐμφανίζονται πάντοτε μετὰ τῆς στερεοτύπου καθημερινῆς αὐτῶν στολῆς.

Ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν συρμῶν τὰ ζῶα, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἔμειναν πολὺ ὀπίσω. Ἡ δὲ περὶ τοὺς συρμοὺς ἀνήκουστος αὔτη ἄγνοια τῶν ζώων εἶναι τῷ ὄντι κτηνώδης, ἀλλ' εἶναι φυσικὴ ἀπόρροια τῆς δεσποτικῆς αὐτῶν πολιτείας μὴ ἐπιτρεπούσης οὔτε κἂν τὴν ἔκδοσιν ἐφημερίδος συρμῶν. Διὸ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους πολλαὶ εὐγενεῖς ἐν Παρισίοις δέσποιναι ἐκ φιλοζωϊκῶν αἰσθημάτων ὁρμώμεναι ἐπειράθησαν νὰ ἐπεκτείνωσι μέχρι τῶν ζώων τὰ εὐεργετήματα τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ ἀρχόμεναι ἐκ τῆς κυνικῆς οἰκογενείας. Ὅθεν ἔβλεπέ τις ἡμέραν τινα νὰ κατέχωσι τὰ πρωτεῖα μετὰ τὰς δεσποίνας αἱ κύνες αὐτῶν· καὶ ἡ μὲν ἐφόρει ροδόχρουν στολὴν, ἡ δὲ πρασίνην καὶ ἡ ἄλλη κυανόχρουν. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ βαφικὴ τέχνη κατῆλθεν ἐκ τοῦ προσώπου καὶ ἐκ τῶν ὤμων τῆς δεσποίνης ἐπὶ τῆς δορᾶς τοῦ κυναρίου. Τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα τῶν τετραπόδων εἶχε στέψει πλήρης ἐπιτυχία. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ παρετηρήθη, ὅτι τὰ χρώματα, ἰδίως δὲ τὸ πράσινον, καθ' ὃ περιέχον ἀρσενικόν, καθίστων τὰ κυνάρια νωθρὰ καὶ μελαγχολικά· τὰ χαριτόβρυτα δὲν ἔτρωγον πλέον, εἶχον ἀπολέσει τὴν συνήθη αὐτῶν ζωηρότητα καὶ εὐεξίαν καὶ μικροῦ δεῖν ν' ἀφήσωσι τὰ κῶλα ἐν τῇ ὁδῷ τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Διὸ καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ συρμὸς παρῆλθε καὶ τὰ κυνάρια ἐπανῆλθον εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν βαρβαρότητα. Ἡ τοῦ συρμοῦ τούτου ἀποτυχία ἦτο διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν μέγιστον εὐτύχημα, διότι ποία πλέον διαφορὰ μεταξὺ βαπτομένου ἀνθρώπου καὶ βαπτομένου ζώου; Φαντασθῆτε πρὸς στιγμὴν

ἀργυρότριχα εὐπατρίδην καθήμενον ἐπὶ μαλθακοῦ ἀνακλίντρου, ἐντὸς πολυτελοῦς κουρείου, πλησίον κομψευομένου σκύλου καὶ τὸν κουρέα ἐργαζόμενον δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἕνεκα τῆς πληθύος τῶν πελατῶν καὶ λέγοντα: «Μία τὸν ἀφέντη, μία τὸ σκύλο!» Καὶ κακὴ ὑπομονὴ, ἂν ὁ συρμὸς δὲν ἐξετείνετο πέραν τῆς κυνικῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ τίς οἶδεν ὁποίας καταπληκτικὰς διαστάσεις δὲν θὰ ἐλάμβανε καὶ ὁπόσα ζῶα καταγωγῆς εὐτελεστάτης δὲν θὰ προσήρχοντο εἰς τὰ κουρεῖα! Ὁποία δὲ αἰσχύνη, ἂν ὁ κουρεὺς ἀπησχολημένος ὢν ἔλεγε πρὸς τὸν προσερχόμενον πελάτην: «Μία στιγμὴ, κύριε, νὰ τελειώσω μὲ τὴν ἀφεντιά του», καὶ ἂν ἡ ἀφεντιά του ἦτο οὐχὶ πλέον σκύλος, ἢ γάτος, ἀλλ' ὄνος; Ἐκφράσωμεν λοιπὸν ἐνθέρμους εὐχαριστίας πρὸς τὸ παντοδύναμον ἀρσενικόν, τὸ εὐτραφεῖς καλογήρους εἰς τὸν παράδεισον ἐξαποστέλλον, ὅτι ἔσωσεν ἡμᾶς ἀπὸ ἐξευτελιστικὴν ἰσότητα.

Δοξάσωμεν ὅμως, φίλαι ἀναγνῶσται καὶ χαρίεσσαι ἀναγνώστριαι, καὶ τὴν παντοδύναμον θεὰν τῶν συρμῶν, ὅτι αὕτη καὶ μόνη διὰ τῆς ψαλίδος καὶ τῆς βελόνης σώζει τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπὸ ἡμέρας ἀτιμώσεως καὶ καταισχύνης.

Χαίρετε λοιπὸν, εὐγενῆ ὅπλα τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ πλούτου· σεῖς ἐκπροσωπεῖτε τὸν πολιτισμὸν τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος, σεῖς μεταμορφοῦτε τὰς δυσειδεῖς εἰς ὡραίας, διότι πρὶν ἢ ὁ ὀφθαλμὸς φθάσῃ εἰς τὸ πρόσωπον, εἶναι ἤδη ὑπὸ τοῦ κάλλους τῆς στολῆς τεθαμβωμένος, σεῖς εἶσθε τὸ σύμβολον τῆς πίστεως τοῦ γυναικείου θρησκεύματος. Τὸ πᾶν κλίνει γόνυ ἐνώπιόν σας.

Ὅθεν οἰκτείρομεν τοὺς ἔχοντας ὀφθαλμοὺς καὶ μὴ ὁρῶντας, ὅτι οἱ συρμοὶ εἰσὶ τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ δόξα τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι οὗτοι βιώσουσι βίον κτηνώδη.

Οὐαὶ εἰς τοὺς ἀσεβοῦντας εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς θεᾶς, ὅτι αἱ σύμβιοι καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν τιμωρήσουσιν αὐτούς.

Οὐαὶ εἰς τοὺς μὴ πιστεύοντας αὐτῇ, ὅτι ὄψονται εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν τέρατα καὶ σημεῖα.

Οὐαὶ εἰς τοὺς βλασφημοῦντας τὸ ὄνομα αὐτῆς, ὅτι αἱ σύμβιοι καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν βλασφημήσουσιν αὐτοὺς ἡμέραν τε καὶ νύκτα ἐν παντὶ τῷ βίῳ.

Οὐαὶ εἰς τοὺς μὴ ἀνάπτοντας αὐτῇ τὴν λυχνίαν, ὅτι οὐκ ὄψονται φῶς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῶν.

Μακάριοι οἱ λέγοντες, ὅτι οὐκ ἔστι θυσία τοιαύτης δόξης καὶ τοιούτου μεγαλείου ἀνταξία, ὅτι οὗτοι εἰσελεύσονται εἰς τὸν παράδεισον τῆς θεᾶς.

Μακάριοι οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτῆς, ὅτι οὗτοι ἀνταμειφθήσονται ἐν ἀγκάλαις συμβίων καὶ ἀσπασμοῖς θυγατέρων.

Μακάριοι οἱ πιστεύοντες αὐτῇ, ὅτι ἀπολαύσουσι τῆς οἰκιακῆς εὐδαιμονίας.

Μακάριοι οἱ εὐλογοῦντες τὸ ὄνομα αὐτῆς καὶ προσφέροντες αὐτῇ καρδίαν καθαρὰν, ὅτι αὐτοὶ τιμηθήσονται ἐν βίβλοις Ἰακὼβ καὶ Λιζιὲ, μέχρις ἡμέρας κρίσεως χρεῶν.

Χαῖρε λοιπὸν καὶ ἀγάλλου, τηλαυγὴς τῶν συρμῶν θεά. Σὺ εἶσαι τὸ φῶς τὸ ἐκ δυσμῶν ἀνατέλλον—εἰς τὸ πεῖσμα τῶν ἀστρονόμων—καὶ ἁπανταχοῦ γῆς ἐκπεμπόμενον εἰς τὸ πεῖσμα τῶν πατέρων καὶ συζύγων.

Πατέρες τε καὶ σύζυγοι σὲ κατηράσθησαν, σ' ἐβλασφήμησαν, ἐπεκαλέσθησαν κατὰ σοῦ τοὺς κεραυνοὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ σὺ κατέβαλες ἅπαντας τοὺς ἐχθρούς σου καὶ ἐξῆλθες τῆς πάλης θριαμβεύουσα.

Σ' ἐξέλαβον ὡς πτωχήν τινα κόρην ἐκ τῆς βελόνης καὶ

τῆς ψαλίδος ἀποζῶσαν καὶ ἤμβλυναν τὴν αἰχμὴν αὐτῆς, ἵνα σὲ καταστρέψωσιν, ἀλλ' ἠγνόουν οἱ νήπιοι, ὅτι κρατεῖς ἀνὰ χεῖρας μαγικὴν ῥάβδον ἀνθρώπων φρένας μεταβάλλουσαν, διὸ καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ μεγαλοφυία ἔθυσε καὶ θύει πρὸ τῶν ποδῶν σου.

Δὲν ζῇς ὡς ἡ μοῦσα, ἀπὸ ἀφρὸν θαλάσσης, ἀνθέων ἄρωμα, στεναγμοὺς καὶ δάκρυα, διὸ καὶ πάντοτε χλωμὴ καὶ μαραμένη, ἀλλὰ τρέφεσαι ἀπὸ τὴν ἀνεξάντλητον τράπεζαν τῆς ἀνθρωπίνης ματαιότητος, διὸ καὶ ἡ βασιλεία σου ἔσεται αἰωνία, καὶ τὸ σκῆπτρόν σου ἀειθαλές.

Χαῖρε λοιπὸν καὶ ἀγάλλου, διότι οὐδεμία δύναμις δύναται νὰ καταστρέψῃ τὸν θρόνον σου, ἀλλ' ἅπαντες πιστοὶ εἰς τὰ νεύματά σου.

* * *

Η ΠΕΡΔΙΚΟΥΛΑ.

Πλάταγος πλατύφυλλος 'σὲ κεφαλοχῶρι·
φουντωτὴ 'ς τοὺς κλώνους της τριανταφυλλιά,
φύλλο καὶ τραντάφυλλο, μυρωδιὰ καὶ θῶρι,
κι' ἡ πλατειὰ κουφάλα του ὀρνιθοφωλιά.

—

Μέσ' 'σ τὴν ὀρνιθοφωλιά, μέσ' 'ς τὴν τόση χάρι,
'σαν ἀδέλφια τρέφουντας μὲ χρυσᾶ πτερὰ
περιστέρια, πέρδικαις κι' ἕνα πετεινάρι,
ἔπαιζαν κουκούβιζαν κι' ἦταν μιὰ χαρά.

—

Πέρασα, ξεπέρασα δίπλ' ἀπ' τὴν κουφάλα,
κτύπησε 'ς τὸ 'μάτι μου, μ' ἄρεσε πολὺ
ἕνα περδικόπουλο ἀπ' τὰ πιὸ μεγάλα,
εὔμορφο, πετούμενο, νόστιμο πουλί.

—

«— Αἴ, καὶ νὰ τὸ ἔπιανα μιὰ 'ς τὴν ἀγκαλιά μου,
» τί λαχτάρα θἄπαιρνα τούτην τὴ στιγμή!
» θὰ θυμούμουν, ἔλεγα, πάλιν τὰ παληά μου
» τὸ κυνῆγ' εἶν' ἄξιο, θέλει δοκιμή».

—

Λίγο 'λίγο χώνουμαι μέσα 'ς τὸ κουμάσι·
ὅμως (μαύρη μοῖρά μου κι' ὥρα μου κακή!)
ποῦ πουλί, ποῦ πέρδικα, ποῦ κανεὶς νὰ πιάσῃ
μέσ' 'ς τὴν κοσμοχάλασι, 'πῶγεινεν ἐκεῖ;

—

Σὰν πῶς ἀγριόγατος 'μπῆκε νὰ τὰ φάγῃ
τὰ πουλιὰ σκορπίσθηκαν ὅλα 'ς τὸ φευγιό·
ἄλλο τρύπον' ἀπ' ἐδῶ, ἄλλο πλάγι πλάγι
κι' ἡ φωναῖς των σήκωναν ὅλο τὸ χωριό.

—

Ἄ! πῶς μὲ τυράννησε τὸ πουπουλοθέμι
γύρου γύρου τρέχοντας νὰ τὰ κυνηγῶ!
ἡ κουφάλα γύριζεν ὅλη 'σὰν ἀνέμη,
πλὴν ἂν ἔπιασες ἐσύ, ἔπιασα κι' ἐγώ.

—

Κουρασμένος στάθηκα μὲ τὴν γλῶσσα τόση·
ἡ περδικοπούλα μου τότ' ἡ παχουλὴ
στάθηκ' ἀπ' ἀντίκρυ μου νὰ μὲ πεισματώσῃ
μὲ ματιὰ προσέχοντας πάντοτε δειλή.

—

Τότε μὲ γλυκύτερο τρόπο δοκιμάζω,
ἴσως ἔλθῃ θέλοντας καὶ μὲ τὸ καλό.
«—Μπλί, μπλί, μπλί. Πλησίασε καὶ δὲν σὲ πειράζω,
» Στάσου, πιάσου, φώναζα, καὶ δὲν σὲ φιλῶ».

—

Πλὴν τ' ἀγρίμι πιάνεται μὲ τὰ παρακάλια;
Ἡ ματιά της ἔλαμπε 'σὰν ἀστρολαμπιά.
Κἄπου, κἄπου χάνουντανε κι' ἀπ' ἀγάλι' ἀγάλια
ἀπὸ 'πίσου μ' ἔδινε αἴφνης μιὰ τσιμπιά.

—

Μωρέ, τί τῆς ἤθελες, ἃ ξερὸ κεφάλι,
τώρα 'ς τὰ γεράματα τέτοιαις μαργιολιαῖς;
μ' ἔκαμες περίγελω, νὰ σὲ πάρ' ἡ ζάλη,
'ς ὅλαις μεσ' 'ς τὸν Βόσπορο τῆς ἀκρογιαλιαῖς.

—

Ὄνειρ' ὁλοζώντανο· τὸ θυμοῦμ' ἀκόμα.
Αἴφνης ἀπ' τὰ 'μάτια μου χάνω τὰ πουλιά·
πέταξαν καὶ μ' ἄφηκαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα·
χάθηκε καὶ πλάτανος καὶ τραντάφυλλιά.

—

Ἔπεσ' ἀλαλόφωνος 'ς τὸ χορτάρι χάμου
κλαίοντας τὸ χάσιμο καὶ τὴν ἐντροπή.
Νά! κι' ἀπὸ τὸν ἄνεμο μιὰ φωνὴ 'ς τὰ αὐτιά μου,
μιὰ φωνὴ 'σὰν πέρδικας, 'πού θελε νὰ 'πῇ:

—

« Εὔκολα δὲν πιάνουνε 'ς τοῦτο τὸ κουμάσι,
» ὅπως πιάνουν κάβουρας πέρα 'ς τὸ νησί.
» θὰ βρεθῇ καλότυχος κἄποιος νὰ μὲ πιάσῃ,
πλὴν αὐτὸς (συμπάθειο) δὲν θὰ ἦσαι σύ ».

(Ἠλίας Ταντολίδης 1818—1876).

ΑΓΑΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΓΑΜΟΣ ΒΙΟΣ

Ὁ καθηγητὴς Λεδιώ.

Ὅπως καθ' ἑκάστην κυριακήν, οὕτω καὶ τὴν 30 Μαΐου τοῦ ἔτους 185* ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ ὀλίγα λεπτὰ πρὸ τῆς ἑβδόμης μ. μ. ὥρας διέβαινε τὸν οὐδὸν τοῦ ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Σορβώννης ἑστιατορίου Σερμπουά.

Ὁ καιρὸς ἦτο λαμπρός· ὁ φωτοβόλος ἀστὴρ τῆς ἡμέρας τελέσας τὸν ἡμερήσιον δρόμον του ἔδυεν ἤδη ὄπισθεν τοῦ λόφου τοῦ Μεύδωνος (Meudon) χρυσίζων ἔτι διὰ τῶν τελευταίων του ἀκτίνων τὰς ὑέλους τῶν ἀνώγαιων τῆς πλατείας καὶ τὸν ὅλως ὑπὸ τὸν αἴθριον οὐρανὸν ἀπαστράπτοντα θόλον τοῦ ναοῦ.

Ὅλη ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἀπὸ τῆς πρωίας εἶχε χυθῇ εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ἤδη ἔσπευδον πάντες νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια πρὶν, ἢ φθάσασα καταλάβῃ αὐτοὺς ἡ νύξ· παντα-χοῦ κόσμος ἐν κινήσει ἀπὸ τῆς περιφερείας πρὸς τὸ κέντρον ἐπλήρου τὰς μεγάλας ὁδοὺς τῆς μεγαλουπόλεως ταύτης ἀ-νοικτοχρόων ἐνδυμασιῶν, φαιδρῶν προσώπων, ἠχηρῶν γε-λώτων καὶ ἡδυπνόων ἀνθέων, ἅτινα ἔφερον ἐκ τῶν ἀγρῶν οἱ κάτοικοι πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἐπανόδου τοῦ ἔαρος καὶ τῶν καλλονῶν τῆς ἐξοχῆς.

Ἡ ἡμέρα ἦτον ἐξ ἐκείνων τῶν γαληνιαίων καὶ αἰθριωτά-των ἡμερῶν, περὶ ὧν ἐπιφωνοῦμεν «τί ὡραῖος καιρός!», καθ' ἃς ἕκαστος αἰσθάνεται ἑαυτὸν εὔθυμον, καθ' ἃς ὅλος ὁ κόσμος ἔχει διάθεσιν. Καὶ ὅμως ὁ καθηγητὴς Λιδιὼ εἰσερ-χόμενος εἰς τὸ ἑστιατόριον Σερμπουὰ εἶχε τὸ ἦθος λίαν δύσθυμον.

Κατὰ τὸ σύνηθες ἔφερεν ὑπὸ μάλης ἱστορικόν τι σύγγραμ-μα καί τινα τετράδια σημειώσεων· ἤρχετο δὲ ἐκ τῆς ἐξοχῆς, ὡς τοῦτο ἐμαρτύρει ὁ φαιόχρους πῖλος καὶ τὰ κατάλευκα ἐκ τοῦ κονιορτοῦ πέδιλά του· δὲν εἶχεν ὅμως ἀποκομίσῃ καὶ οὗ-τος ἐκ τῆς ἐξοχῆς τὴν φαιδρότητα ἐκείνην καὶ εὐθυμίαν, ἣν ἔβλεπέ τις ἐζωγραφημένην ἐπὶ τῆς μορφῆς πάντων τῶν ἄλ-λων· ἡ ἐπὶ τοῦ γραφείου γυνή, ἣν δὲν ἔλειψε νὰ χαιρετίσῃ— διότι ἦτο πολὺ εὐγενὴς — παρετήρησεν ἀμέσως τοῦτο.

Ὄχι, διότι τὸν καθηγητὴν Λεδιὼ ἐχαρακτήριζε διαρκὴς εὐθυμία, οὐχ ἧττον ὅμως οὐδ' ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι συνήθως ἦτο κατηφής· εἶχε μᾶλλον φυσιογνωμίαν ἐλαφρῶς ὑπομειδιῶσαν. Τὸ μειδίαμά του ὅμως τοῦτο ἦτο πρόδηλον,

ὅτι δὲν ἀπηυθύνετο πρὸς τὰ ἔξω ἀντικείμενα, οὐδὲ προύκαλεῖτο ὑπὸ τούτων, ἀλλ' ὑπό τινος ἐσωτερικοῦ αἰτίου.

Οὕτως π. χ. πάντοτε, ὁσάκις ὁ καθηγητὴς εἰσήρχετο εἰς τὸ ἑστιατόριον Σερμπουὰ, προεμειδία πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου κυρίαν· ἀλλ' ἀναμφιρρήστως τὸ μειδίαμά του ἐκεῖνο δὲν ἀπηυθυνετο πρὸς αὐτήν, οὐδ' ὤρειλε τὴν ἀρχικήν του κίνησιν εἰς τὴν θέαν τῶν ἄλλως τε ὀλίγον παρηκμακότων θελγήτρων τῆς ἀξιοτίμου ταύτης δεσποίνης, γυναικὸς ὀξυνουστάτης, ἥτις οὐδόλως ἠπατᾶτο περὶ τούτου.

Ἀλλὰ πρὸς τὰς ἰδίας ἑαυτοῦ σκέψεις ἐμειδία ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ καὶ μόνη ἡ ἐνδόμυχος ἐκείνη εὐχαρίστησις, ἣν προύξένει αὐτῷ ἡ ἀκατάπαυστος διανοητική του ἐργασία ἦτον ἡ διαστέλλουσα τὰ ἄκρα τῶν χειλέων του. Εὐθὺς ὅμως ἅμα ἤρχετο εἰς ἄμεσον κοινωνίαν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, ἀμέσως ἡ φυσιογνωμία του μετεβάλλετο καὶ ἀπὸ τῆς ἐνδομύχου ἐκείνης εὐχαριστήσεως ἐξέφραζεν αἴφνης βαθεῖαν ἔκπληξιν.

Ὅτε ὁ συνήθως ὑπηρετῶν αὐτῷ ὑπάλληλος Λέων ἠρώτα αὐτὸν πῶς ἤθελε τὰ σπαράγγιά του, μὲ τὸ λάδι ἢ μὲ τὸ βούτυρον (à l'huile ou la sauche blanche), ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ ἠτένιζεν αὐτὸν κατ' ἀρχὰς μὲ ἦθος ἐμφαῖνον τοιαύτην ἔκπληξιν, οἵαν ἤθελε δοκιμάσῃ αὐτὸς ὁ 31 ὅλους αἰῶνας πρὸ τῆς ἐποχῆς, ἀφ' ἧς ἄρχεται ἡ ἡμετέρα χρονολογία, γενόμενος ἱδρυτὴς τοῦ Ἀσσυριακοῦ κράτους Νῖνος, ἂν μετὰ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν ὕπνον ἀφυπνιζόμενος ηὑρίσκετο αἴφνης ἐντὸς τοῦ ἑστιατορίου Σερμπουὰ καὶ ἀπέναντι τοῦ Λέοντος ἐρωτῶντος αὐτὸν τὴν ἀνωτέρω ἀκατάληπτον ὅλως δι' αὐτὸν ἐρώτησιν.

Τοῦτο δὲ, διότι, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ἡ δύσκολος αὕτη

ἐρώτησις ἀπετείνετο αὐτῷ, ὁ νοῦς τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ ἦτον ὅλος ἀπερροφημένος ὑπὸ τῶν πράξεων καὶ κατορθωμάτων τοῦ βασιλέως Νιννιπαλουκίνου, ὃν συνήθως καλοῦμεν Νῖνον, ἢ τῶν θριάμβων τοῦ Μεροδὰχ-Βαλαδὰν ἐναντίον τοῦ Τεγλαθ-Φαλασσὰρ, ἢ καὶ τῶν στρατηγημάτων, δι' ὧν ὁ Βελιτάρας κατώρθωσε νὰ ὑποσκελίσῃ τὸν Βελοχον, ἢ τῶν ἐνδόξων πολέμων τοῦ Ἀσσαρ-Ἀδανπάλου γνωστοῦ κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα Σαρδαναπάλου· καὶ, διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἀποτεινομένην αὐτῷ ἐρώτησιν, ἔπρεπε νὰ μεταπηδήσῃ αἴφνης ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Τίγρεως εἰς τὰς τοῦ Σηκουάνα, ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων τῆς Νινευὶ εἰς τὸ ἑστιατόριον Σερμπουὰ καὶ ἀπὸ τῆς Σεμιράμιδος εἰς τὸν Λέοντα διασκελίζων οὕτω διάστημα χιλίων καὶ πεντακοσίων ὅλων λευγῶν καὶ τριάκοντα καὶ ἑνὸς συνάμα αἰώνων δι' ἑνὸς μόνου τόσον γιγαντιαίου νοεροῦ ἅλματος, δυσκόλου ἐνεργείας τοῦ πνεύματος, μεταβάσεως τόσον ἀποτόμου, ὅπερ ἐπέφερεν αὐτῷ εἶδός τι ἐκστάσεως καὶ παραζάλης.

Ἀλλ' ὁ Λέων συνειθισμένος εἰς τὰς παραδοξότητας ταύτας οὐδέποτε ἀπήτει ἀμέσως τὴν ἀπάντησιν· περιέμενεν ὀλίγον πρὸ τοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐρώτησίν του, ἀποκρινόμενος ἅμα διὰ στάσεως ἐπιεικοῦς εὐμενείας εἰς τὰ ἐκστατικὰ βλέμματα τοῦ καθηγητοῦ, ὅστις δὲν ἐβράδυνε νὰ προσλάβῃ ἦθος ἐμφαῖνον, ὅτι ἐνόει τέλος περί τινος προὔκειτο· ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐφαίνετο αὐτῷ πολὺ μᾶλλον δύσλυτον, ἢ αὐτὰ τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς ἀρχαίας Ἀνατολῆς· ἀτενίζων τὸν Λέοντα ἀσκαρδαμυκτεὶ ἐφαίνετο, ὡσεὶ ἐν τοῖς βλέμμασιν αὐτοῦ ἐζήτει νὰ εὕρῃ τὴν λύσιν καὶ ὡσεὶ ἠρώτα αὐτόν. «Σὺ τί σκέπτεσαι περὶ τούτου;» Ὁ δὲ Λέων ἐδράττετο τῆς ψυχολογικῆς ἐκείνης στιγμῆς, διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τῆς δυσκό-

λου ἐκείνης θέσεώς του καὶ τρόπον τινὰ ὑπαγορεύων αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν ἐπανελάμβανεν: «Ὁ Κύριος τὰ θέλει ἴσως μὲ τὸ λάδι», ἢ «μήπως τὰ θέλετε μὲ τὸ βούτυρον;»· ἀλλὰ πόθεν ὁ Λέων ἠρύετο τὰς ἐμπνεύσεις του ταύτας, τί δὲ ἦτο τὸ ποιοῦν αὐτὸν νὰ κλίνῃ ὁτὲ μὲν πρὸς τοῦτο τὸ μέρος, ὁτὲ δὲ πρὸς ἐκεῖνο; ἴσως προὐθυμοποιεῖτο, νὰ ἐπιφέρῃ ποικιλίαν εἰς τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν τοῦ καθηγητοῦ, νὰ τηρήσῃ ἀμεροληψίαν μεταξὺ ἐλαίου καὶ βουτύρου καὶ νὰ κρατήσῃ τὴν πλάστιγγα ἰσόρροπον μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνου· ἀλλ' οὐδὲ ἓν παράδειγμα ὑπῆρχεν, ὅτι ἀντέστη ποτὲ ὁ καθηγητὴς εἰς τὴν γνώμην του· ἅμα ὡς ὁ Λέων ἐξέφραζε τὴν ἰδέαν του, ἀμέσως ὁ καθηγητὴς ἔσπευδε νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν συγκατάθεσίν του δι' ἐλαφρᾶς κλίσεως τῆς κεφαλῆς του καὶ πρὶν ἢ ἐκεῖνος στρέψῃ τὰ νῶτα, τὸ μειδίαμα εἶχεν ἤδη ἀντικαταστήσῃ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐκπλήξεως ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ πελάτου του, ὁ καθηγητὴς εἶχεν ἤδη ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Νινευί· ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι ἐπέστρεφεν εἰς αὐτὴν μετὰ πολὺ μείζονος σπουδῆς καὶ εὐκολίας, ἢ μεθ' ὅσης ἐπανήρχετο ἐκεῖθεν, ἀπόδειξις ὅτι εὐχαριστεῖτο ἐκεῖ.

*
* *

Κατ' ἐκείνην λοιπὸν τὴν κυριακήν, ἀφοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν του ἐχαιρέτισε τὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου κυρίαν, ἐστράφη πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ἐλθὼν ἐκαθέσθη πρὸ τῆς ἐν τῇ γωνίᾳ κατὰ μῆκος τοῦ ὑελώματος τραπέζης, ἣν ἐπεφύλασσον αὐτῷ καθ' ἑκάστην κυριακήν· διότι μεγάλως περιεποιοῦντο αὐτόν· ὄχι διότι ἦτο πολυδάπανος εἰς τὸ φαγητόν του· ἀπ' ἐναντίας

μάλιστα ἔτρωγε πάντοτε μόνος τὸ κυριακόν του γεῦμα, τοῦ ὁποίου ὁ λιτὸς κατάλογος ἐν οὐδενὶ ὑπεμίμνησκε τὰς μυθώδεις εὐωχίας τοῦ νινευίτου ἥρωος Σαρδαναπάλου· ἤρχετο ὅμως ἅπαξ μὲν τῆς ἑβδομάδος, ἀλλὰ τακτικώτατα ἀπὸ εἴκοσιν ἤδη ἐτῶν καὶ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἐτίμων τὸν ἀρχαιότατον καὶ πιστότατον πελάτην τοῦ καταστήματος. Ἐκτὸς δὲ τούτου καίτοι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀποκτήσῃ τὴν φήμην, ἣν περιεποίησαν αὐτῷ τὰ κατόπιν ἐκδοθέντα καὶ πολυμάθειαν ἅμα τε καὶ βαθύνοιαν ἐξαγγέλοντα δύο του πονήματα, οὐχ ἧττον ὅμως ἐν τῇ Λατινικῇ συνοικίᾳ ἐθεωρεῖτο ἔκτοτε ἐπισημότης.

Ἡ μελέτη του ἐπὶ τοῦ γωνιομόρφου ἀλφαβήτου τῶν Μήδων καὶ Περσῶν μετεφράσθη εἰς πάσας τὰς γλώσσας, ἡ δὲ ἔκδοσις τοῦ ραββινικο-ἀριανο-γαλλικοῦ λέξικοῦ του περιεποίησαν αὐτῷ τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Λεγεῶνος τῆς τιμῆς, ἡ Ἀκαδημία περιέμενεν αὐτόν, ἡ διαδοχὴ τῆς ἕδρας τοῦ Dubois-Saint-Yves ἐπεφυλάσσετο αὐτῷ καὶ ἡ ζωή του τέλος διέρρεεν ἐν ἀγαστῇ τάξει, ζωογονουμένη μὲν ὑπὸ ἐνιαίου πάθους, τοῦ ἔρωτος τῆς ἐπιστήμης, ἐξωραϊζομένη δὲ ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας καὶ τῆς τελειότητος ἐκείνης τῆς εὐτυχίας, ἣν παρέχει τῷ ἀνθρώπῳ μόνη ἡ ἀδιάλειπτος ἐξάσκησις τῶν ἀληθῶν δυνάμεών του.

Διατί ὅμως ὁ εὐτυχὴς οὗτος ἄνθρωπος ἐφαίνετο κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν τόσον δυστυχής;

Ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς τὸν Λέοντα τὸν πῖλόν του, ἐκαθέσθη ὅλως σύνοφρυς καὶ κατέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ βιβλίον καὶ τὰ τετράδιά του· ἔπειτα δέ, ὅτε ὁ ὑπάλληλος ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν ἐκείνης τῆς ἡμέρας, πα-

ρετήρησεν αὐτὸν μὲ βλέμμα τόσον κατηφὲς καὶ περίλυπον, ὡσεὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν αὐτῷ τὴν εἰς θάνατον καταδίκην του.

Ὁ Λέων κατὰ τὸ σύνηθες παρέσχε καὶ πάλιν τὴν ἀρωγήν του πρὸς καταρτισμὸν τοῦ δείπνου τοῦ καθηγητοῦ, ἀλλ' οὗτος, καίτοι, ὡς πάντοτε συγκατένευε σιωπηλῶς εἰς πάσας τὰς συμβουλὰς τοῦ ὑπαλλήλου, δὲν ἀπηύθυνεν ὅμως πρὸς αὐτὸν ταύτην τὴν φορὰν τὸ εὐμενὲς ἐκεῖνο μειδίαμα, δι' οὗ ἐσυνείθιζε νὰ ἐκφράζῃ αὐτῷ τὰς εὐχαριστίας του, καὶ ὁ Λέων ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαγειρεῖον φωνάζων: «ἕνα ζωμὸν» ἅμα δὲ καὶ μουρμουρίζων καθ' ἑαυτόν: «μὰ τί μπορεῖ νἄχῃ ἀπόψε ὁ καθηγητὴς Λεδιώ!».

*
* *

Τίς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ὅσον δήποτε ἰσχυρὰν θέλησιν καὶ ἂν ἔχῃ, οὐδέποτε ὅμως ἀπεδείχθη ἀνίσχυρος πρὸ τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων καὶ πάντοτε κατώρθωσε νὰ μὴ ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν περιστάσεων; ὅστις ὁσονδήποτε σαφῶς καὶ καθαρῶς καὶ ἂν εἶναι διαγεγραμμένη πρὸ αὐτοῦ ἡ ὁδός, ἣν ὀφείλει νὰ διανύσῃ, οὐδὲ ἅπαξ ἐπὶ ζωῆς του ἠρώτησεν ἑαυτόν: «ἠκολούθησα ἆρά γε τὸν ἀληθῆ μου δρόμον;»

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ εἶχεν εἰσέλθῃ εἰς τὸ τεσσαρακοστὸν ἔνατον τῆς ἡλικίας του ἔτος, γοητευθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς λαμπρότητος τῆς ἡμέρας εἶχεν ὑπάγῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ δάσος τοῦ Μεύδωνος, νὰ κάμῃ τὸν ἑβδομαδιαῖόν του περίπατον. Διὰ τίνος λοιπὸν παραδόξου ἀντιδράσεως πᾶσαι αἱ χαραὶ τῆς φύσεως συνεπυκνώθησαν ἐν τῇ ψυχῇ του εἰς βαθεῖαν λύπην; πῶς δὲ τὸ πνεῦμα τοῦτο τὸ

τόσον καλῶς ἰσόρροπον, ἀντὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ τῆς ἐργασίας ὄνειρον, ὅπερ εἶχε καταστῇ τὸ μόνον θέλγητρον ὅλης του τῆς ζωῆς, διέκοψεν αἴφνης αὐτὸ διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν τροχιὰν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων;

Ἡ γέννησις τῶν ἰδεῶν ἡμῶν εἶναι πολλάκις λίαν μυστηριώδης· συντελοῦνται αὐτομάτως καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν καὶ ἀναβαίνουσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον τελείως κατειργασμέναι ἀπὸ τῶν μυχιαιτάτων βαθῶν τοῦ ὑλικοῦ ἡμῶν ὄντος.

Παύσας πρὸς στιγμὴν ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ τοῦ νὰ σκέπτηται παρετήρησε πέριξ του. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐν τῇ ἐξοχῇ, ἄλλοι ὑπήγαινον, ἄλλοι ἤρχοντο, συνωμίλουν, ἐγέλων, οἰκογένειαι περικυκλούμεναι ὑπὸ ζωηροτάτων παιδίων, θορυβώδεις ὁμιλοι νέων καὶ νεανίδων ζητοῦντες τὴν μοναξίαν, πάντες παρήρχοντο πρὸ αὐτοῦ, συνεσταυροῦντο μετ' αὐτοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ στραφῶσιν οὐδὲ κἂν ν' ἀποβλέψωσιν αὐτῷ καὶ μόνος αὐτὸς ἦτο μόνος.

Ναί· μόνος μετὰ τῶν φασμάτων τοῦ Τεγλὰθ-Φαλασσάρ, τοῦ Βελιτάρα, τῆς Σεμιράμιδος, τοῦ Σεναχειρεὶμ, τοῦ Σαλμανάσσαρ, ἅτινα ἐπεφοίτων αὐτῷ, περιεκύκλουν αὐτόν, εἶχον αὐτὸν κυριευμένον, ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἡ ἔντασις τῆς περιβαλλούσης αὐτὸν ζωῆς παρέστησε νῦν αὐτῷ ἀπεχθῆ τὴν μετὰ τῶν νεκρῶν ἐκείνων οἰκειότητά του· σκέπτεται, ὅτι μετ' ὀλίγον ἔμελλε μόνος νὰ δειπνήσῃ, μόνος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ σκοτεινὸν διαίτημά του, αὐτὸς ν' ἀνάψῃ τὴν λυχνίαν του, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη νὰ εἶναι μόνος διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰ φάσματα, καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ ζωῆς του, ἡ ἰδέα αὕτη τῆς μοναξίας του πιέζει αὐτόν, παραπονεῖται καὶ ἀδημονεῖ ἐναντίον ἑαυτοῦ καὶ ὑποφέρει δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ πρᾶγμα,

ὅπερ μέχρι τοῦδε ἐθεώρει τὸ πρώτιστον τῶν ἀγαθῶν διὰ τὴν μοναξίαν.

Μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς τόσον γενναίως εἶχεν ὑπερασπίσῃ τὴν τόσον προσφιλῆ αὐτῷ μοναξίαν του καὶ τόσον ἐπιμόνως εἶχε παραμερίσῃ ἀπὸ τοῦ δρόμου πᾶν, ὅ,τι ἠδύνατο νὰ δεσμεύσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν του καὶ νὰ διαταράξῃ αὐτὸν ἐν τῇ ἀδιαλείπτῳ διανοητικῇ ἐργασίᾳ, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ὑψίστην ἡδονὴν τοῦ σοφοῦ καὶ καλλιτέχνου. Ὁ μέγιστος ἐχθρὸς τῆς περισυλλογῆς τοῦ πνεύματος (recuillement intellectuel) εἶναι ἡ γυνή, οὗ ἕνεκα ἀπεστρέφετο αὐτήν, οὕτως εἰπεῖν, ὡς ἐξ ἐμφύτου καὶ εἶχεν ἀποκλείσῃ αὐτὴν τοῦ βίου του.

Ἀλλ' ἰδοὺ νῦν, ὅτι μεταμέλεια κατέλαβεν αὐτὸν διὰ τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνο μῖσός του, καὶ τοῦτο, καθ' ἣν ἀκριβῶς ἡμέραν εἶχε συμπληρώσῃ τὸ τεσσαρακοστὸν ὄγδοον τῆς ἡλικίας του ἔτος, ὅτε δηλ. ἦτο πλέον πολὺ ἀργὰ διὰ νὰ μεταβάλῃ τὴν μέχρι τοῦδε πρὸς τὰς γυναῖκας συμπεριφοράν του· ἰδοῦ νῦν, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε τοσον προσφιλής του μοναξία, καθίστατο αὐτῷ ἀπεχθὴς, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπεχθὴς, καθ' ὅσον ἦτον ἤδη ἀθεράπευτος· ἰδοὺ νῦν, ὅτι πόθοι γυναικείας τρυφερότητος, ἐγγάμου βίου, οἰκογενείας καὶ πατρότητος ἐγεννῶντο ἐν αὐτῷ, τοσούτῳ μᾶλλον ἰσχυροί, καθ' ὅσον ἦσαν ἤδη ἀπραγματοποίητοι.

Αἱ σκέψεις αὗται κατέλαβον αὐτὸν μετὰ δυνάμεως ἀνανταγωνίστου καὶ κατεκυρίευσαν αὐτὸν ἐξ ὁλοκλήρου· περιέφερεν αὐτὰς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν κατηφὴς καὶ σκυθρωπὸς ὑπὸ τὸν αἴθριον οὐρανὸν καὶ μεταξὺ τῶν ἀνθοστεφῶν δένδρων καὶ τῆς καταπρασίνου χλόης, μετέφερεν αὐτάς τὴν ἑσπέραν καὶ

εἰς τὴν πόλιν καὶ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν ἐκαθέσθη πρὸ τῆς τραπέζης, εἰς τοιαύτην δὲ κατάστασιν ψυχολογικῆς ἀφαιρέσεως διετέλει, ἐφ' ὅσον ἐρρόφα τὸν ζωμόν του, ὥστε δὲν παρετήρησεν, ὅτι νέος ὅμιλος δαιτυμόνων εἰσελθὼν ἐτοποθετήθη ἀκριβῶς ἀπέναντι αὐτοῦ.

Ὁ Λέων εἶχεν ἀντικαταστήσῃ τὸν ζωμὸν διὰ μηροῦ κατὰ τὸ βρεταννικόν, ἐν ᾧ δ' ἔφερεν ὁ καθηγητὴς εἰς τὸ στόμα του τὸν πρῶτον βλωμόν, μετά τοῦ βραχίονος ἀνύψωσε συγχρόνως μηχανικῶς καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡ δὲ πρὸ αὐτοῦ ἀνελισσομένη σκηνὴ ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἀσυναισθήτως ὅλως ἀφῆκε νὰ καταπέσωσιν ὅ τε βραχίων καὶ τὸ περόνιον του, αὐτὸς δὲ ἔμεινε μὲ τὸ στόμα κεχηνός.

* * *

Ὁ ἐπισπασάμενος τὴν προσοχὴν τοῦ καθηγητοῦ Λεδιὼ ὅμιλος ἀπετελεῖτο ἐκ τεσσάρων προσώπων· ἀνδρός, γυναικὸς καὶ δύο παιδίων, οἰκογενείας μικροῦ καταστηματάρχου τῶν Παρισίων, οἵτινες τρώγουσι τὰς κυριακὰς εἰς τὸ ἑστιατόριον, διὰ νὰ παράσχωσιν ἀνάπαυσιν εἰς τὴν καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἐν τῷ μαγειρίῳ καὶ εἰς τὰς ἄλλας οἰκιακὰς ἐργασίας διερχομένην ὅλον της τὸν καιρὸν σύζυγόν των.

Ἦτο δὲ ὡραία ἡ νεαρὰ αὕτη μήτηρ· ἡ πλουσία της κόμη περιέστεφε μικρὸν πρόσωπον ὀλίγον μὲν ὠχρόν, ἀλλ' ἐξωραϊζόμενον ὑπὸ δύο μεγάλων μελαίνων καὶ ζωηρῶν ὀφθαλμῶν· ἡ ὅλη δὲ φυσιογνωμία της προΰδιδε πανουργίαν καὶ θάρρος παρισιανῆς ἀκαμάτου ὑπὸ τῆς ἐργασίας καὶ ἀκορέστου ὑπὸ τῆς ἡδονῆς· διὰ πλήρους ἐπιχάριτος κινήσεως ἔφερεν εἰς τὴν

κεφαλὴν ἀμφοτέρας ὁμοῦ τὰς χεῖρας διὰ νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ σκιάδιόν της, ἀφίνουσα οὕτω νὰ φανῇ ἡ λεπτὴ ὀσφύς της, ἐν ᾧ τὰ δύο της τέκνα, μικρὸν κοράσιον 7 περίπου ἐτῶν καὶ μικροτέρας ἡλικίας ἄρρεν ἵσταντο ἀναμένοντα ἑκατέρωθεν αὐτῆς· εἶτα δὲ ἀποκρινομένη ἅμα ἐν τῷ μεταξὺ πρὸς τὸν ἐρωτῶντα αὐτὴν κοντόχονδρον, ρωμαλέον μὲ βραχεῖς μύστακας, μὲ κόμην ἐν εἴδει ψήκτρας καὶ ἀνάστημα ὑπαξιωματικοῦ τοῦ πυροβολικοῦ σύζυγόν της, ὅστις ἐζήτει τὴν γνώμην της πρὸς καταρτισμόν τοῦ δείπνου, ἀφῄρει τοὺς πίλους τῶν τέκνων της καὶ ἀφοῦ ἐκάθισεν αὐτὰ πρὸ τῆς τραπέζης ἔλαβε καὶ αὐτὴ θέσιν καὶ ἰδοὺ, ὅτι ὅλη ἡ οἰκογένεια εἶχε τοποθετηθῇ τὸ ἄρρεν παρὰ τὴν μητέρα καὶ τὸ κοράσιον παρὰ τὸν πατέρα του· τὸ δεῖπνον ἤρχισε μὲ γέλωτας καὶ εὐθυμίαν, ἅτινα συνεπλήρωσαν τὴν λύπην τοῦ καθηγητοῦ.

Δὲν ἤρκει, ὅτι ἡ ἰδέα τῆς μοναξίας του καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν κατεβασάνιζε καὶ κατεδίωκεν αὐτὸν πανταχοῦ· ἔπρεπεν ἀκόμη καὶ αὐτὸ τὸ θέαμα τῆς εὐτυχίας, ἣν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον εἶχε περιφρονήσῃ, ἣν νῦν ἐπόθει καὶ ἐφ' ἧς τοῦ λοιποῦ οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἐδικαιοῦτο νὰ ἔχῃ, νὰ ἔλθῃ καὶ ἀνελεχθῇ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν ἦσαν πλούσιοι· ἓν μόνον βλέμμα ἤρκει διὰ νὰ βεβαιωθῇ τις περὶ τούτου, νὰ μαντεύσῃ, ὅτι διῆγον βίον πολύπονον καὶ ἐπίμοχθον ἐργαζόμενοι ἀκαταπαύστως καὶ ἄνευ ἐλπίδος μελλούσης περιουσίας. Πόθεν ἄρα προήρχετο ἡ εὐθυμία των ἐκείνη, ἡ ἐνδόμυχος ἐκείνη ἐπὶ τοῦ προσώπου των ἐκδηλουμένη εὐχαρίστησις, ἡ χαρά των τέλος ἐκείνη; πόθεν ἄλλοθεν εἰ μὴ ἐκ τῆς συζυγικῆς ἀγάπης καὶ καὶ τῆς κοινῆς πρὸς τὰ ἀθῶα ἐκεῖνα πλάσματα, τὰ ἐξ αὐ-

τῶν γεγεννημένα φιλοστοργίας των; ἐν ἑνὶ λόγῳ πόθεν ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς;

Οὕτω λοιπὸν ἀριδήλως καί, οὕτως εἰπεῖν, ψηλαφητῶς ἐδεικνύετο αὐτῷ ὁ φυσικὸς νόμος, ὃν μέχρι τοῦδε εἶχε παραγνωρίσῃ, ὃν ἐπὶ τοσοῦτον ἐβράδυνε νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπλάσθη πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν ν' ἀνασκάπτῃ ἐρείπια, ν' ἀνευρίσκῃ ἀγνώστους τάφους καὶ ν' ἀναγινώσκῃ παλίμψηστα καὶ ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ἄλλαι ἡδοναὶ ἐκτὸς ἐκείνης τοῦ νὰ πλουτίσῃ τις τὸν ἀτελῆ κατάλογον τῶν βασιλέων τῆς Νινευὶ δι' ἑνὸς ἔτι ὀνόματος καὶ νὰ προσθέσῃ μίαν ἔτι χρονολογίαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἀσσυρίων.

Ἤδη ἔβλεπε τοῦτο καλῶς· ἡ ἀληθὴς ἔκφρασις τῆς ζωῆς ἀνελίσσετο πρὸ αὐτοῦ.

Τῶν ἀγαθῶν, ἅπερ τις ἀπώλεσεν, ὑπολείπεται τοὐλάχιστον αὐτῷ ἡ ἀνάμνησις ὅτι ἐκέκτητο αὐτά, ἀλλ' εἶναί ποτε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ πικρότερος πόθος παρὰ τὸν τῆς εὐτυχίας, ἧς ἠδύνατο μέν τις ν' ἀπολαύσῃ, ἀλλ' ἐστερήθη οἰκειοθελῶς; θωπεῖαι συζύγου εἰλικρινῶς ἀγαπώσης, γέλωτες παιδικοί, χαραὶ ἐγκάρδιοι, ἀνέκφραστοι ψυχικαὶ ἀπολαύσεις, ἡσυχία καὶ διαχύσεις τοῦ πνεύματος, πῶς ἐμάντευεν ἤδη πάντα ταῦτα, πῶς ἐνόει τὴν ἀξίαν των, πῶς ἔβλεπεν ὅτι πάντα ταῦτα εἶχον πλέον παρέλθῃ δι' αὐτόν, παρέλθῃ ἀνεπιστρεπτεί!

— Δὲν τρῶτε, κύριε;

Καὶ ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ ἀνήγειρε τὰ ἐκστατικότα ὄμματά του πρὸς τὸν μετ' ἀνησυχίας ἐρωτῶντα αὐτὸν Λέοντα, ἔπειτα δὲ πάλιν ἐταπείνωσεν αὐτὰ πρὸς τὴν παροψίδα του. Ὅλως ἀπερροφημένος ὑπὸ τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῶν ὀδυνηρῶν

σκέψεων, ἃς ἡ θέα τῶν γειτόνων του διήγειρεν ἐν αὐτῷ, ἐθεᾶτο αὐτοὺς μὲ τὸ περόνιον εἰς τὴν χεῖρα, χωρὶς ὅμως νὰ τρώγῃ, ἐπὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν. Παχὺ στρῶμα λίπους εἶχε σχηματισθῇ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ζωμοῦ τοῦ μηροῦ κατὰ τὸ βρεταννικόν, ἡ ὅλη δὲ παροψὶς μετεβλήθη εἰς μικρὰν λίμνην, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας τὸ κρέας ἀνυψοῦτο ὡς ξηρὸν νησίδιον, τὰ δὲ γεώμηλα ὡς μεμονωμένοι μικροὶ σκόπελοι· καὶ ὅμως ἀπέκρουσε τὴν πρότασιν τοῦ Λέοντος, ὅστις ἐζήτει ν' ἀναθερμάνῃ τὸ φαγητόν του· καὶ παγωμένον φαγητόν, διελογίζετο καθ' ἑαυτόν, εἶναι πολὺ διὰ γέροντα ἐγκαταλελειμμένον, ὡς αὐτός, ὅστις οὐδέποτε ἔμελλε νὰ γνωρίσῃ τὰς γλυκύτητας οἰκογενειακοῦ βίου, τὰς μερίμνας καὶ φροντίδας ἀγαθῆς συμβίου· καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ ὅλως σύννους καὶ περίλυπος . . . .

*
* *

Κατ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ κορασίου.

— Θὰ παύσῃς ἐπὶ τέλους Ροβέρτε;

Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ ἀνήσυχος Ροβέρτος δὲν εἶχε κατὰ νοῦν νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς ἀδελφῆς του, διότι μετ' ὀλίγον αὖτη ἐπανέλαβε:

— Papa, δὲν λέτε τὸν Ροβέρτο νὰ ἡσυχάσῃ; μὲ κλωτσᾷ κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι.

— Φρόνιμα, Ροβέρτε· εἶπεν ἡ μήτηρ καὶ ἐπανέλαβε τὴν μετὰ τοῦ συζύγου συνομιλίαν της.

Ἀλλ' ὁ Ροβέρτος οὐδόλως περισσότερον ἐφρόντιζε περὶ τῶν διαταγῶν τῆς μητρός, παρ' ὅσον καὶ διὰ τὰς παρακλήσεις τῆς

ἀδελφῆς του· στραφεὶς καὶ ἰδὼν τὸν πατέρα του καὶ βεβαιωθείς, ὅτι καὶ οὗτος δὲν προσεῖχεν εἰς αὐτόν, ὑπείκων δὲ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς κινήσεως, ἥτις καταλαμβάνει τὰ παιδία, εὐθὺς ἅμα αἰσθανθῶσιν, ὅτι ἐχορτάσθησαν, ἠθέλησε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ διασκεδαστικὸν δι' αὐτὸν παιγνίδιον καὶ ἤπλωσε καὶ πάλιν τὰς μικράς του κνήμας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν τῆς ἀδελφῆς του.

Δυστυχῶς ὅμως προνοοῦσα ἐκείνη τὴν ἐπίθεσιν εἶχεν ἀποσύρῃ τοὺς πόδας της ἔξω βολῆς, ὅτε τὸ πανοῦργον παιδίον βλέπον, ὅτι οὐδὲν κατώρθονε πλέον διὰ τῶν ποδῶν ἐβύθισε τὰς χεῖρας του ἐντὸς ποτηρίου πλήρους ὕδατος καὶ ἐρράντισε δι' αὐτοῦ τὴν ἀδελφήν του, ἥτις ἔρριξεν ὀξεῖαν κραυγήν.

— Papa! Ἐλέκιασε τὸ φουστάνι μου.

Καὶ ὁ πατὴρ ὀργισθεὶς ὅτι ἀνησύχησεν, ἐστράφη πρὸς τὸν υἱόν του, πρὸς ὃν ἐξετόξευσεν ἄγριον βλέμμα.

— Τόρα νὰ σὲ δείξω 'γὼ ἐσένα . . . .

Τὸ δὲ παιδίον συναισθανόμενον τὴν ἐνοχὴν του καὶ βλέπον τὸν πατρικὸν βραχίονα ἀνυψωμένον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ἐποίησε κίνημα τρόμου, ὅτε δυστυχῶς ὁ βραχίων του προσέκρουσε πρὸς πλῆρες οἴνου ποτήριον· παιδίον τε καὶ ποτήριον ἀπώλεσαν τὴν ἰσορροπίαν των καὶ τὸ μὲν ποτήριον ἀνατραπὲν ἐξεκένωσεν ἐπὶ τῆς ἐσθῆτος τῆς μητρὸς ὅλον τὸ περιεχόμενόν του, τὸ δὲ παιδίον διὰ νὰ μὴ πέσῃ κάτω ἠθέλησε νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τοῦ ἐπιτραπεζίου καὶ συμπαρέσυρε μεθ' ἑαυτοῦ κατὰ γῆς φιάλας τε καὶ ποτήρια, περόνια καὶ παροψίδας, κρέατα καὶ ζωμούς.

Ταραχή! οἱ ὑπάλληλοι σπεύδουσιν ἐπὶ τόπου, ἡ μήτηρ

σφογγίζει τὴν ἐσθῆτά της, τὰ παιδία κλαίουσι καὶ ὁ πατὴρ ὑβρίζει.

— Κατηραμένο σκυλί! φωνάζει οὗτος· ἀλλ' ἡ μήτηρ ἔξαλλος ἐκ τῆς παραφορᾶς ἐπεμβαίνει καὶ λέγει πρὸς τὸν πατέρα:

— Δὲν φταίει το παιδί· τὸ σφάλμα εἶναι 'δικό σου.

— Τί εἶπες; 'δικό μου εἶναι τὸ σφάλμα;

— Μάλιστα· 'δικό σου βέβαια.

— Κι' ἀπὸ ποῦ κι' ὡς ποῦ εἶναι 'δικό μου;

— Ἂν δὲν τὸ 'φοβέριζες ἐσὺ τὸ παιδὶ μὲ τέτοιο τρόπο τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ συνέβαινε;

— Καὶ τί θέλεις λοιπόν; νὰ τὸν ἀφίνουμε νὰ κάμνῃ ἕνα κόσμο ἄνω κάτω καὶ νὰ μὴν τὸν λέμε τὸ παραμικρό;

— Δὲν σὲ εἶπα νὰ μὴν τὸν λέμε τὸ παρὰ μικρό, νὰ τὸ τιμωρήσῃς, γιατὶ ὄχι; ὄχι ὅμως καὶ νὰ τὸ φοβερίσῃς μὲ τέτοιο βάναυσο τρόπο . . . νὰ ἡ ὥρα νὰ τὸ σκοτώσουμε τὸ παιδί . . . .

— Ποιὸς σὲ εἶπε νὰ τὸ σκοτώσουμε; . . . νὰ, ἐσὺ τῶκαμες ἔτσι 'σὰν τὰ μοῦτρά σου, γιὰ νὰ γίνεται ὁ κάθε του λόγος, γι' αὐτὸ εἶναι 'ποῦ γέννηκε ἔτσι . . .

— Ὁρίστε τόρα. . . . νὰ τὸ σφάλμα, 'ποῦ ἔπεσε 'ς ἐμένα ἐπάνω.

— Ἐσὺ φταῖς βέβαια.

— Ἐγὼ αἴ! εὖγε.

Ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ οὐδὲν εἶχεν ἀφήσῃ νὰ διαφύγῃ αὐτὸν ἐκ τῆς σκηνῆς ταύτης καὶ βαθμηδὸν, ἐφ' ὅσον ἀνελίσσετο αὕτη, τὸ μειδίαμα ἤρχισε πάλιν νὰ ἐπανέρχηται ἐπὶ τῶν χειλέων του. Ἤδη χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ ἀκροᾶται, ἔτρωγε συ-

νάμα τὰ σπαράγγιά του (μὲ τὸ λάδι, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ Λέοντος).

Οἱ προσδραμόντες ἀπεμακρύνοντο μετ' αὐξούσης ἀποστροφῆς, αἱ ἀντεγκλήσεις ἀντηλάσσοντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀχαλίνωτοι καὶ ἦτον εὔκολον νὰ προίδῃ τις, ὅτι ὁ σύζυγος δὲν ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἀγῶνος νικητής· ἡ σύζυγός του ἐβομβάρδιζεν αὐτὸν τόσον ζωηρῶς, ὥστε οὗτος δὲν εὕρισκε πλέον ἀπαντήσεις.

— Μαντὰμ ἐγὼ, δοῦλα ἐγὼ, μαγέρισσα ἐγὼ, ὅλα ἐγὼ, κι' ὕστερ' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ ἔχουμε καὶ λόγια. Ὁ Θεὸς τὸν ἐχθρό μου νὰ μὴν ἀξιώσῃ, νὰ πάρῃ ἄνδρα 'σὰν κι' ἐσένα· ἀφ' οὗ δὲν μ' ἄρεσες, ἂς μὴ μ' ἔπερνες, ἐγὼ δὲν σ' ἐζήτησα . . . . ἐσὺ μ' ἐζήτησες.

Καὶ ὁ σύζυγος βλέπων, ὅτι πάντων τὰ βλέμματα πρὸς αὐτὸν ἦσαν ἐστραμμένα, προσεπάθει ἤδη νὰ καταπραΰνῃ τὴν ὀργὴν τῆς συζύγου του, ἥτις ἔτι μᾶλλον ἀνύψου τὴν φωνήν της.

* * *

Ἡ ἔρις διήρκει ἔτι μεταξὺ τοῦ συζύγου καταπορφύρου ἐξ ὀργῆς καὶ τῆς συζύγου κατώχρου ἐκ τῆς παραφορᾶς καὶ τῆς λύσσης της, ὅτε ὁ καθηγητὴς Λεδιὼ, ἀφ' οὗ ἐπλήρωσε τὸ δεῖπνόν του, ἐφιλοδώρησε τὸν Λέοντα ἐξαιρετικῶς κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἔλαβεν ὑπὸ μάλης τὸ βιβλίον καὶ τὰ τετράδιά του ἐχαιρέτισε μειδιῶν τὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου κυρίαν καὶ ὅλως εὔθυμος καὶ φαιδρὸς ἐξῆλθε τοῦ ἑστιατορίου τρίβων ἐξ εὐχαριστήσεως τὰς χεῖράς του καὶ ἀναλογιζόμενος, ὅτι ἐν τῇ μοναξιᾷ τοῦ μικροῦ του διαιτήματος ἔμελλε νὰ ἐπανεύρῃ τὸν

Νίνον, Σαρδανάπαλον, Σενναχειρείμ καὶ τὴν Σεμίραμιν,
μεθ' ὧν οὐδέποτε ἐλάμβανεν ἀφορμὴν νὰ περιέλθῃ εἰς ἔριδας.

Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ
ὑπὸ Ἀβρ. Φιλιππίδου.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟΝ.

(ἀπόσπασμα)

. . . . . .

Σὲ βλέπω. . . Μέσ' 'ς τὸ πνεῦμά μου σὰν φάντασμα γυρίζεις,
πνεῦμα, μεγάλο ποίησι καὶ καλλονὴ γλυκάτο,
πνεῦμα, 'ποῦ πλάσθης ὅριο ποτὲ νὰ μὴ γνωρίζῃς
'ς τὸν θεῖο δρόμο, 'πῶφευγες 'σὰν ἄνεμος τρεχάτο.

—

Σὲ βλέπω . . . Ἂν μαζὺ μὲ σὲ δὲν ἔζησα, δὲν σ' εἶδα,
μὰ εἶσαι 'μπρός μου, μὲ 'μιλεῖ τὸ στόμα σου ἀκόμα,
κ' ἂν στόματα δὲν δόξασαν χιλιάδες τὴν πατρίδα,
πλὴν 'πῆρ' αἰώνιο στέφανο ἀπ' τὸ δικό σου στόμα.

—

Ἡ δόξα της ἡ ἄφθαρτη 'δική σου εἶνε ὅλη·
ἀπ' τὸ 'δικό σου τ' ὄνομα 'σὰν ἥλιος ἀνατέλλει
καὶ 'ς τῆς πατρίδος τὸ μικρὸ κ' ὡραῖο περιβόλι
'ς τὰ ἄφαντα τὰ λούλουδα ζωὴ καὶ κάλλη στέλλει.

—

Μὲ τὴ 'δική σου τὴ ζωή, μ' αὐτὴ τὴ δύναμί σου
ἀνοίγουνε, προκόφτουνε· 'ς τὴ θεία μυρωδιά τους
'ς τὰ μαγικὰ τὰ κάλλη τους τὰ ξένα μέρουν 'πίσου·
καὶ τ' ἄφαντα στολίζουνε τὴν μητρικὴ 'γκαλιά τους.

. . . . . .

—

Χιλιάδες κόσμος διάβηκε ἐδῶ 'ς τὸν κόσμο κάτου,
μὰ μόλις γράφηκε 'ς αὐτὸ τὸ ἄπειρο βιβλίο
τὴν ἴδια ἔσβυσε στιγμὴ κ' ἐχάθη τ' ὄνομα του
καὶ οἱ κατόπιν δὲν 'ρωτοῦν τὸν ταπεινό του βίο.

—

Πλὴν σὺ δὲν ἦσουν ἄνθρωπος. Τὸ θεῖο τ' ὄνομά σου
δὲν τὸ 'μποδίζουν οἱ καιροί· τὸ προσκυνοῦν οἱ χρόνοι·
ὅλος ὁ κόσμος μὲ τιμὴ σιγᾷ, σωπᾷ 'μπροστά σου
καὶ 'ς τὰ τραγούδια σου οἱ σοφοὶ κλίνουν μικροὶ τὸ γόνυ.

—

Κ' ἡ Μοῦσ' αὐτή, 'ποῦ ποιητὴ 'ς τὸν κόσμο σ' εἶχε στείλῃ,
τὴν ὠμορφιὰ τὴν ἀρετὴ ἡ λύρα σου νὰ ψάλῃ
κ' ἡ Μοῦσα, ὅταν σ' ἄκουσε, δάγκασ' ὠχρὴ τὰ χείλη
καὶ τὸ 'δικό της στέφανο 'ς τὸ μέτωπο σου βάλλει.

. . . . . .

—

Ἡ πλάσι ἂν ἡ ὤμορφη δὲν φώτισε τὸ νοῦ σου,
δὲν θάμβωσαν τὰ 'μάτια σου τ' ἀφράτα της τὰ κάλλη
ὅμως τὸν κόσμο φώτισε ἡ φλόγα τοῦ μυαλοῦ σου
ἡ φλόγα, 'π' ἄσβεστη ὁ Θεὸς 'ς τὸ πνεῦμά σ' ἔχει βάλῃ.

—

Κι' ὁ κόσμος μὲ ἀτέλειωτη γι' αὐτὸ εὐγνωμοσύνη
σὲ ἔχ' ἀποθεώσῃ,
θεία λατρειὰ 'ς τὴ μνήμη σου κι' ἐγκώμια σοῦ δίνει,
'ποῦ 'ς ἄλλους δὲν θὰ δώσῃ.

Π. Ν. Κεσίογλους.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Α'.

Εἰς Ἀθήναν τῇ . . . . . 189.

Σεβαστέ μοι πάτερ,

Ὑγειῶς ἀφιχθεὶς ἔφθασα εἰς Ἀθήνας διὰ τοῦ ἀτμοκινήτου ἀτμοπλοίου· αἱ Ἀθῆναι ἐστὶν πόλις. Νὰ ἦσαι, πάτερ μου, καὶ νὰ ἴδῃς τὰς δενδροτρυπημένας πλατείας, τὸ Ἀρσάκειον Παρθεναγωγεῖον τῶν Ἀρσενικῶν κορασίων, τὰς ἐξοντωμένας οἰκίας, τὸν μέγαν ζωολογικὸν κῆπον, τὴν ἀπειράριθμον πληθὺν τῶν ζώων καὶ ἐμέ, ἐν μέσῳ αὐτῶν περιδιαβάζοντα. Ἄ! πάτερ, πάτερ, πώλησον τῷ ὑπάρχοντί σου καὶ ἐλθὲ εἰς Ἀθήνας ἵνα συγκαταριθμηθῇς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ὀρθῶς ἄρα ἔφη ὁ ἀρχαῖος ἕλλην ποιητὴς σοφὸς Σολομών: ὁ μὴ εἰδὼς τὰς Ἀθήνας κανθήλιος. (=γαίδαρος σαμαρωμένος, γομάρι).

Ἀσπαζόμενος μὲ ὑμᾶς καὶ τοὺς υἱούς σοῦ καὶ τῆς ἀγαπημένης μητρός μου

διατελῶ
ἐγὼ ὁ υἱός σας
Μιχαὴλ Κουτεντιάδης.

Β'.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.

Τήν . . . . . 189 . .

Πρὸς τὸν γάϊδαρο τὸν υἱόν μου

Γάϊδαρος γεννήθηκες, γάϊδαρος θὰ 'πεθάνῃς.

μένω ἐγὼ ὁ πατήρ σου
Κορυφέξαλος Κουτεντιάδης.

ΠΡΩΤΥΠΟΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ,

ἧς τὸ στερεότυπον εὕρηται εἰς χεῖρας ἡμῶν καὶ ἥτις ὑπὸ μικροφιλοδόξου καὶ δοκησισόφου τινὸς συνταχθεῖσα ἐπεδόθη ζαπλούτῳ τινὶ ὁμογενεῖ.

Εὐγενέστατε,

Οἱ ὑποφαινόμενοι . . . . . σπεύδομεν ἵνα φέρωμεν ὑπόψιν τῆς ὑμετέρας εὐγενείας ὅτι ἡ Ἁγία τράπεζα τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν μὴ ἐχούσης τὸν νόμιμον καὶ θρησκευτικὸν κάλυμα τὸ λεγόμενον (κουβούκλιον), ὅπως περιστελλωνται ἡ σκόνις καὶ ἄλλα βλαβερὰ ζωΰφια καὶ στερουμένης τῶν ἱερῶν εἰκόνων τῆς Παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης αἵτινες χρήζουσιν καὶ ἐν τῷ νηπιαγωγείῳ ἵνα τὰ ἀθῶα γεύονται τὸ μᾶννα τῆς ὀρθοδοξου ἡμῶν πίστεως· ἐπάναγκες ὄντα καὶ τοῦ ταμείου τῆς ἐκκλησίας μὴ ὂν εἰς θέσιν νὰ ἐξικονομήσῃ τὴν ἀποπεράτοσιν τῶν ἀναγκαίων τούτων χριοδῶν μολονότι ἐπί

τινων αὐτῶν ἡ θέλησις ὑπάρχει καὶ ἔχοντες ὑπόψιν τὸ λόγιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ «τοὺς πτωχοὺς ἔχεται πάντοτε μεθεαυτῶν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε», καὶ ἀλλαχοῦ λέγει «ἄφετε τὰ παιδία καὶ ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλήσετε αὐτὰ διότι τούτων ἐστὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» καταφεύγομεν εἰς τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα σας· καὶ παρακαλῶμεν θερμῶς ὑμᾶς ὅπως εὐδοκιμίσαντες συντελέσητε εἰς τὴν οἰκοδόμησιν καὶ προμύθειαν τοῦ ἱεροῦ τοῦτου κουβουκλίου καὶ τῶν ἱερῶν εἰρημένων εἰκόνων.

Πεποιθῶτες δ' ὅτι εἰσακουσθήσετε ἡ παράκλησις ἡμῶν καὶ ἐκτελεσθῶσι τὰ χριόδη καὶ ἀπομακρυνθῇ πᾶσα βλάβη ἀπὸ τὰ ἱερὰ ἄμφια, τοῦ ἀρτοφορίου τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ἁγίας τραπέζης, ἀφ' ἑτέρου νὰ δυνηθῶσι νὰ ὠφελοῦνται ἐκ τῶν ἱερῶν εἰκόνων τὰ ἀθῷα τέκνα ἅτινα χρησιμεύουσι ὡς σπυνθῆρες τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως εὐγνωμονοῦντες μένομεν τῆς ὑμετέρας εὐγενείας

ὅλος πρόθυμοι (ἀντ' αὐτῶν)

Καρχαρίας.

ΚΥΡΑΤΣΙΣΙΑΙΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΜΑΣ.

—Καλὲ, κῶνα Μαριορή!—Μάτια μου!—Θὰ πᾶτε 'ς τὴ λέση τὸ Σάββατο;—Πᾶ! καὶ χωρὶς ἐμένα γίνεται; Τὸν δικόνα μου ὡς καὶ καὶ 'σιρτήριο τὸν στείλανε, εἶνε Μέλλων.—Ποιὸς σὲ πιάνει πιὰ ἐσένα καλοροίζικη! ὁ δικόνας σου εἶναι πολὺ οὐσκιουζάρης· καὶ τὸ θέατρό σου καὶ ὅλα σου.—Τί νὰ σὲ 'πῶ, κῶνα Σουλτή! θιῶρια με καὶ μὴ μ' ἀγγίζῃς. Νἄξερες τί βράζει τὸ καζάνι μου!—Ἔλα δὰ καὶ σὺ τώρα .... Καλὲ τἤθελα νὰ 'πῶ; Καλὲ κομπανίγια τοῦ μπέγιογλου θὰ φέρουνε! Ἀλήθεια;—Πᾶ! ἀμὲ μεγάλα πράγματα.—Παράστασι θὰν ἦνε!—Ἔτσι 'μοιάζει—Μὲ λουλοῦδι θὰ πᾷς;—Πᾷ! μὲ κτένισμα τῆς μόδας. Ἡ κουλούρα χωρὶς ἄνθος 'πάγει; Τί τεριάζει;—Τζάνουμ, κῶνα Μαριορή. Τὴν ὥρα 'ποῦ θὰ 'ντυθῇς νὰ μὲ φωνάξῃς νά σε δίω.—Οὔ! Νὰ σκάσῃ τὸ κακό σου. Νύμφη θὰ γείνω;—Πᾶ!! κι' ἂν δὲν καμαρώσω ἐσένα, ποιάνα θὰ καμαρώσω, 'ποῦ θὰν ἦσαι ἡ καλλίτερη!

(Ἐκ τοῦ Διαβόλου)

Κουτοπονηριά.

Ὁ ἰποφενόμενος ἅμα ἐφκολινόμενος ἀπὸ τὰς πολὰς ἀνάγγας ποῦ ἔχω καὶ ἰς πρότι ἐφκερία ὁμολογῶ διὰ τὸν παρὸν ὁμόλογον καὶ ἰπόσχομε νὰ πλιρόσω εἰς ἀφτὸν ποῦ μὲ δάνισε τὰ ὅσα μὲ δάνισε ἀφτοπροσόπος. Ὁ δὲ Θεὸς νὰ μὲ βγάλει ἀσπροπρόσοπο καὶ ἴ

Σεν-δικ-σιν.

Κιριακὶ Ἰούνι *131889*

(Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἐξύπνου αὐτοῦ ἀνθρώπου πρὸς μεγάλην ἀσφάλειαν τοῦ Δανειστοῦ ἐλησμονήθη νᾶ γραφῇ καὶ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ).

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ.

(Συλλογὴ Π. Ν. Κ.).

Μεταξὺ φίλων: — Πῶς; 'μπορεῖς νὰ μοῦ ἀρνηθῆς εἴκοσι γρόσια, ἐμένα, ποῦ εἶμαι ἄλλος σύ; — Ἴσια ἴσια, αὐτὸ μ' ἀνησυχεῖ γιατὶ ξεύρω τὸν ἑαυτόν μου.

—

Γνώμη ἰατροῦ: — Γιατρέ, νομίζετε ὅτι εἶνε κακὸ τὸ κάπνισμα; — Κυρία δὲν βλέπετε τὶς γωνιαῖς; ὅσῳ καλλίτεραι εἶνε, τόσον ὀλιγώτερον καπνίζουν.

—

Μεταξὺ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου: — 'Επὶ τέλους θὰ ἤθελον νὰ μάθω πότε θὰ πληρώσητε τὸ ὁμόλογον αὐτό; Δὲν 'μπορῶ νὰ ἔρχωμαι καθημερινῶς. — Ποιὰ 'μέρα σᾶς εἶνε βολικὴ νὰ 'λθῆτε; — Τὸ Σάββατον. — Ἔ! καλά· 'μπορεῖτε νὰ ἔρχεσθε κάθε Σάββατον.

—

Ἀναγγώσθη ἔν τινι ἐφημερίδι: — 'Ο ἀτυχὴς νέος βαρυνθεὶς τὴν ζωὴν ἐπέταξε τὸν μυελόν του εἰς τὸν ἀέρα· ἡ σφαῖρα διετρύπησε τὸ στῆθος του· ὁ θάνατος ἐπῆλθεν αὐτοστιγμεί· οὐδεμία ἐλπὶς σωτηρίας ὑπάρχει.

—

'Ο κ. Α. — Καὶ ὑπέφερες ἀδελφὲ νὰ σοῦ πατσίσουν; γιατὶ δὲν ἀνταπέδωκες τὸ ράπισμα; — 'Ο κ. Β. — Διότι ἐκατάλαβα πῶς θὰ ξανάλθῃ ἡ σειρά μου.

—

Εἰς Γραφεῖον: 'Ο γραμματεύς. — 'Εὰν τ' ἀφεντικὸ δὲν πάρῃ 'πίσω τὸ λόγο, 'ποῦ μὲ εἶπε προτήτερα, δὲν θὰ μείνω

πιὰ οὔτε μιὰ 'μέρα 'ς αὐτὸ τὸ παληοκατάστημα. — 'Ο ταμίας. — Καὶ τί σὲ εἶπεν ἀδελφέ; — Τί μὲ εἶπε, λέγει; Μὲ εἶπε πῶς δὲν 'μπορεῖ νά με κρατήσῃ πιὰ κοντά του καὶ ὅτι εἶμαι ἐλεύθερος νὰ φύγω σήμερον.

—

'Ο Α. ὁ Β. καὶ ὁ Γ. ἔκαμαν διαψιλὲς γεῦμα εἰς ξενοδοχεῖον· ὁ ὑπηρέτης κατὰ τὸ τέλος τοῖς παρουσιάζει τὴν σημείωσιν. 'Ελησμόνησεν ὅμως νὰ σημειώσῃ μίαν φιάλην πολυτίμου οἴνου. Πρέπει νὰ τὸ σημειώσωμεν λέγει ὁ Α. — Μή γιὰ τὸ Θεὸ λέγει ὁ Β. ὕστερα θὰ μαλώσουνε τὸν ὑπηρέτη.

—

'Ο δικαστὴς ἐρωτᾷ τὴν μάρτυρα: — Πόσων ἐτῶν εἶσθε, κυρία; — Εἶδον 27 ἀνοίξεις. — Χούμ! . . . καὶ ἐπὶ πόσας ἀνοίξεις δὲν ἐβλέπατε; . . .

—

'Επόπτης τις σχολῶν ἐρωτᾷ Σκῶτόν τινα χωρικόν. — 'Εν Γλασκόβῃ ἐγεννήθη ὁ υἱός σας; — Ἄ! μπᾶ! Καὶ θὰ τοῦ παραγγείλω μάλιστα νὰ μὴ τὸ κάμῃ ποτέ.

—

'Ο ὀδοντοϊατρός. — 'Η κυρία σας δύναται νὰ μὲ δεχθῇ; — 'Η ὑπηρέτρια. — Ὄχι, κύριε, ἔχει πονόδοντον. 'Ο ὀδοντοϊατρός. — Καὶ πῶς εἶναι τοῦτο δυνατόν, ἀφ' οὗ τὰ δόντια της ὅλα τὰ ἔχω ἐγώ;

—

Ὑπηρέτης συνήντησε καθ' ὁδὸν ἕτερον ὑπηρέτην κρατοῦντα κάλαθον κεκαλυμμένον καὶ τὸν ἐρωτᾷ. — Τί ἔχεις μέσα: — Ἂν τῶβρῃς ἰντάχω θὰ σοῦ δώσω ἕναν τζαμπί. — Σταφύλια! — Χά! τοῦ διάντρου ὁ γυιός, θαρρεῖς κι' ἤτανε μέσα:

—

Μεταξὺ φίλων δικηγόρων: — Ὁ κύριος Μ. ζητεῖ διαζύγιον διϊσχυριζόμενος, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γάμου του ἦτο τρελλός.—Αἴ καλά. Αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ. Ὁ καθεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τοιοῦτον τι.

—

Ποία εἶνε ἡ ἀσφαλεστάτη αἰτία τῆς ἀπωλείας τῆς μνήμης; Ὁ καπνός; Ὄχι.— Ἡ μορφίνη;—Ὄχι.— Ἡ κατάχρησις τῶν ποτῶν; Ὄχι.—Ποία λοιπόν;—Ἡ εὐεργεσία.

—

Ὑπερτίμησις.—Ἐμπρός, μικρέ μου φίλε, κατάπιε αὐτὸ τὸ γιατρικὸ γρήγορα νὰ σὲ δώσω ἓν τέταρτον.—Κατάπιε το ἐσὺ θεῖέ μου καὶ σὲ δίδω δυὸ τέταρτα.

—

Ὁ κ. Πρασινομούρης ἀπεφάσισε νὰ προσφέρῃ δῶρόν τι εἰς τὴν σύζυγόν του ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς της.—Τί θέλεις νά σοὶ δώσω; τῇ ἐρωτᾷ.—Δὲν ἠξεύρω, ἀγαπητέ μου.—Ἔ! Καλά. Σὲ δίδω . . . ἓν ἔτος γιὰ νὰ σκεφθῇς.

—

Μεταξὺ συζύγων:—Ἡ κυρία.—Φίλε μου, εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ πᾶμε εἰς τὴν οἰκογένειαν Β. Εἶνε τόσος καιρὸς, ’ποῦ τοὺς χρεωστοῦμεν ἐπίσκεψιν.—Ὁ Κύριος, ἐὰν μόνον αὐτὸ χρεωστοῦσα, θὰ πήγαιναν πρὸ πολλοῦ.

—

Μητερίτσα! πῶς λέγεται ἡ μητέρα τοῦ γαϊδαριοῦ;—Γαϊδοῦρα.—Γιατὶ λοιπὸν τότε χθὲς μὲ φώναξες γαϊδουράκι;

—

Ἐν συναναστροφῇ φίλων ὁ λόγος ἐστράφη περὶ τῆς εὐφυίας τῶν ζώων καὶ ἰδίᾳ τῶν κυνῶν. — Ὑπάρχουσι κύνες,

εἶπε τις, εὐφυέστεροι τῶν κυρίων των.—Τῳόντι, ἀπεκρίθη ἀνοήτως ὁ Ν., ἔχω καὶ ἐγὼ ἕνα τοιοῦτον.

—

Κάποιος παχὺς κύριος εἰς ξενοδοχεῖον δευτέρας τάξεως τῶν Παρισίων γευματίσας σύνηθες γεῦμα ἐζήτησεν εἶτα τὸν λισ/μόν του, τῷ ἐζήτησαν δὲ 45 φράγκα. Πηγαίνει λοιπὸν εἰς τὸ ταμεῖον καὶ δίδων τὰ 45 φράγκα εἰς τὴν ὑπάλληλον:—Ἰδού, εἶπε, σταθῆτε τόρα νὰ σᾶς ἀσπασθῷ.—;; Διότι δὲν θὰ μὲ ξαναϊδῆτε πλέον.

—

Δυὸ σύζυγοι περασμένης ἡλικίας ὁμιλοῦσι περὶ τῶν καταστροφῶν τοῦ χρόνου.—Ἄχ! ἀγαπητή μου, πόσον ἤλλαξεν ἀπὸ 50 ἐτῶν ἡ ὄψις τῶν πραγμάτων!—Καὶ ἡ γραῖα δεικνύουσα τὸ ἐρρυτιδωμένον πρόσωπόν της.—Καὶ πόσον ἤλλαξαν τὰ πράγματα τῆς ὄψεως!

—

Εἰς τὴν ἀστυνομίαν: Κατηγορούμενε, διατὶ δὲν ἀπέδωκας τὸ γραμμάτιον, ὅπερ εὗρες;—Παρδόν, κύριε τὸ ἀπέδωκα.—Εἰς ποῖον;—Εἰς κυκλοφορίαν.

—

Κύριός τις ἔκαμε πρότασιν γάμου εἰς τὸν κύριον Β.—Θέλετε νὰ συζευχθῆτε καμμίαν ἐκ τῶν θυγατέρων μου;—Εἶνε ἡ μόνη μου ἐπιθυμία.—Δίδω 1000 λίρας διὰ τὴν μικρὰν, 1500 διὰ τὴν δευτέραν, καὶ 2000 διὰ τὴν μεγάλην.—Μεγαλητέραν δὲν ἔχετε;

—

Ἀδελφέ, δὲν ξέρεις ὅτι ὁ Β. ἔχασε προχθὲς τὴν γυναῖκά του καὶ ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορήσῃς τὸν ζητεῖς τὰ δανεικά

σου;—Ξεύρω, ὅτι μερικαῖς λύπαις εἶνε τόσον μεγάλαις, 'ποῦ δὲν ἀκοῦνε παρηγοριαῖς καὶ εἶπα κατ' ἐμαυτόν, ὅτι θὰ κάμω μεγάλο καλὸ ἐὰν γυρνοῦσα τῆς πικραῖς σκέψεις του εἰς νέαν διεύθυνσιν.

—

Κτηματίας τις νομίζων ἑαυτὸν κατὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς προσεκάλεσεν ἐχθρόν τού τινα καὶ τῷ εἶπε «Πᾶν μῖσος μεταξύ μας ἂς παύσῃ. Δός μοι τὴν χεῖρά σου». ὅτε δὲ ὁ ἐπισκέπτης ἀπήρχετο, ἀφ' οὗ ἔσφιξε τὴν χεῖρα τοῦ ἀσθενοῦς, οὗτος προσέθηκεν: 'Ἐὰν ὅμως καὶ τόρα δὲν ἀποθάνω νὰ ξεύρῃς ὅτι ὁ λόγος μου δὲν ἰσχύει.

—

'Ο ἰατρὸς (κινῶν λυπηρῶς τὴν κεφαλήν). — Φίλε μου δὲν δύναμαι πλέον νὰ κάμω τι διὰ Σᾶς. — 'Ο ἀσθενὴς (τρομαγμένος) — Τί τρέχει λοιπὸν γιατρέ; — 'Ο ἰατρὸς (μελαγχολικῶς). — Δὲν ἔχετε πλέον ἀνάγκην φαρμάκων. 'Εθεραπεύθητε ἐντελῶς.

—

Καὶ πόσα σᾶς ἐκόστισεν αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον κ. Γ.—'Ο κ. Γ. — 'Ολίγα πράγματα. Δὲν μ' ἐκόστισε παρὰ μιὰ καὶ μόνη χρεωκοπία.

—

Εἰς τὴν ἀστυνομίαν προσήχθη ποτὲ τρομερὸς καὶ γνωστότατος ληστὴς κατηγορούμενος διὰ πολλὰς κλοπάς. — 'Ο ἀνακριτής — Τὸ ὄνομά σου; — 'Ο ληστής. — Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ τηρήσω αὐστηρὸν incognito.

—

'Η Μάγειρος.—Κυρία, ἐκέρδησα τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ

σιδηροδρόμου. — 'Η κυρία. 'Αλήθεια; Σὲ Συγχαίρω. Τότε λοιπὸν θά με ἀφήσῃς.—'Η μάγειρος.—Τῳόντι. 'Εκτὸς, ἂν ἡ κυρία θελήσῃ νὰ τεθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου.

—

Παράδοξος κόσμος, ἐὰν κανεὶς ξεθάψῃ νεκρὸν γιὰ νὰ πάρῃ τὰ κοσμήματά του, τὸν λέγουν ἱερόσυλον, ἐὰν περιμένῃ ὅμως καμμιὰ χιλιάδα χρόνια καὶ κατόπιν τὰ πάρῃ, τὸν λέγουν ἀρχαιολόγον, ἐπιστήμονα.

—

Γερόντιον κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς ζωῆς του ὥραν λέγει πρὸς τὴν σύζυγόν του: Θέσε τὰ ὡραιότερα φορέματά σου καὶ τὰ λαμπρότερα κοσμήματά σου.—Διατὶ ἀγαπητέ; —"Ισως ὁ θάνατος βλέπων σε ὡραιοτέραν προτιμήσει σὲ ἀντ' ἐμοῦ.

—

Λοιπὸν, μαμὰ, ὁ 'Αδὰμ ἦτο μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. — Μάλιστα κόρη μου.—"Α! τὸν ταλαίπωρο, φαντάσου πόσον θὰ ἐφοβεῖτο ἀπὸ τοὺς κλέπτας!

—

'Ο Τοκογλύφος ἐρωτᾷ τὸν 'Ανοικτομάτην, προκειμένου νὰ ὑπογράψῃ ὁμόλογόν τι.—Ξεύρεις νὰ γράψῃς;—"Οχι.—Τότε κάμε ἕνα σταυρό.—Καὶ ὁ 'Ανοικτομάτης σταυροκοπούμενος. — Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ 'Αγίου Πνεύματος. 'Αμήν,

—

'Η κυρία λαμβάνει νέαν ὑπηρέτριαν.—'Αλλὰ, κόρη μου, ἐὰν δὲν ἔχῃς πιστοποιητικὸν, δὲν ἠμπορῶ νὰ ξεύρω διατὶ ἔφυγες ἀπὸ τοὺς τελευταίους κυρίους σου.—"Ε! καλὰ, κυρία, ἐγὼ σᾶς ἠρώτησα διατὶ ἡ τελευταία ὑπηρέτριά σας σᾶς ἐγκατέλειψε;

—

Ἡ διδασκάλισσα.—Παῦλε, διατὶ εἶσαι ἄτακτος; Παῦλος —Διὰ νὰ μὲ τιμωρήσητε. —Καὶ διατὶ ἐπιθυμεῖς νά σε τιμωρήσω;—Μὲ εἶπεν ὁ πατέρας ὅτι ἐὰν σεῖς δὲν μὲ τιμωρῆτε, θὰ μὲ τιμωρῇ ἐκεῖνος· καὶ ξεύρετε ὁ πατέρας ἔχει βαρὺ χέρι.

—

Στρατηγός τις προκεχωρηκυίας ἡλικίας ἠρωτᾶτο διατὶ δὲν ἐνυμφεύθη. —Διότι, ἀπεκρίθη, δὲν εὗρον ποτὲ γυναῖκα, τῆς ὁποίας νὰ θελήσω νὰ γείνω ἀνήρ· οὔτε υἱὸν τοῦ ὁποίου νὰ θελήσω νὰ γείνω πατήρ!

—

Ὁ διδάσκαλος.—Ὀνόμασέ μου πράγματα ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων ὑπάρχοντα σήμερον καὶ ἄγνωστα πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν. —Ὁ μαθητής. —Ἡμεῖς πρώτιστα.

—

Κατώτερος ὑπάλληλος τῆς ἀστυνομίας ἀποστέλλων εἰς τὸ κεντρικὸν τμῆμα κλέπτην τινὰ ἔγραψε τὸ ἑξῆς δελτίον: Ἀποστέλλω δέσμιον τὸν λαθροθήραν κλέπτην, ὅστις συνελήφθη μεθ' ἡμέραν κλέπτων τὴν νύκτα λαθραῖα λάχανα.

—

Ἐπαίτης —καλέ μου, κύριε, Δός μοι κανένα δυὸ γρόσια γιὰ νὰ θάψω τὴν γυναῖκα μου. Διαβάτης. —Πῶς ψεύστη; Γνωρίζω τὴν γυναῖκά σου, τὴν εἶδα προτήτερα. —Ὁ ἐπαίτης. —Αἴ καλὰ, κύριέ μου. Εἶμαι προνοητικὸς ἄνθρωπος, οἰκονομῶ ἀπὸ τόρα μερικὰ χρήματα γιὰ νὰ τὴν θάψω, ὅταν ἀποθάνῃ.

—

Τί κάμνεις ἐκεῖ; ἐρωτᾷ φοιτητὴς ἕνα συμφοιτητήν του ἐν Ἀθήναις.—Κερδίζω τὰ πρὸς τὸ ζῆν γράφων.—Γράφεις εἰς

καμμίαν ἐφημερίδα;—Ὄχι, 'ς τὸν προστάτη μου γιὰ νὰ μὲ στείλῃ χρήματα.

—

Ὁ καθηγητής. —Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ἡ θερμότης διαστέλλει τὰ πράγματα, τὸ δὲ ψύχος τὰ συστέλλει. Παραδείγματος χάριν; —Ὁ μαθητής.—Αἱ διακοπαὶ κατὰ μὲν τὸ θέρος διαρκοῦσιν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα μόνον ἐπὶ δύο ἑβδομάδας.

—

Εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀνατομίας. Ὁ καθηγητής.—Ἐὰν σᾶς δώσω λόγου χάριν ἐπὶ τοῦ προσώπου γρόνθον, ποῖοι μῦς σας θὰ ἐτίθεντο εἰς κίνησιν;—Ὁ μαθητής.—Οἱ τῆς δεξιᾶς χειρός μου. Ὁ καθηγητής.—Πῶς τοῦτο;—Ὁ μαθητής.—Διὰ νὰ σᾶς ἀποδώσω τὸν γρόνθον.

—

Παρά τινι ὀφθαλμοϊατρῷ εἰσέρχεταί τις γέρων, ὅστις παρακαλεῖ νὰ τῷ παρατηρήσῃ τοὺς ὀφθαλμούς.—Δὲν βλέπω τίποτε, λέγει ὁ ὀφθαλμοϊατρὸς (παρατηρῶν).—Καὶ ὁ γέρων ἔκπληκτος: Σταθῆτε . . . . καὶ σεῖς 'σὰν κι' ἐμένα!

—

Εἰς δημοσίους ἐξετάσεις.—Διατὶ ἡ γῆ στρεφομένη περὶ τὸν Ἥλιον στρέφεται καὶ περὶ ἑαυτήν;—Διὰ νὰ δεικνύῃ ὅλας τὰς ὄψεις αὐτῆς εἰς τὸν Ἥλιον, καὶ νὰ ψηθῇ παντα-χόθεν.

—

Ἄμαξα!!—Ὁρίστε, κύριε;—Πόσα γιὰ τὸ σταθμό;—Δέκα πέντε γρόσια.—Εὐχαριστῶ, ἤθελα νὰ μάθω πόσα θὰ οἰκονομήσω, ἂν ὑπάγω πεζός.

—

Διατί ψεύδεσαι, Λευκή; . . . ἐρωτᾷ μετ' ὀργῆς ἡ μήτηρ. —Διότι θά με ἔδερες ἐὰν ἔλεγα τὴν ἀλήθειαν.

—

Χωρικός τις κατὰ πρῶτον ἐλθὼν εἰς Μεγαλούπολιν εἰσῆλθεν εἴς τι δικηγορικὸν γραφεῖον καὶ μὴ βλέπων τίποτε πρὸς πώλησιν ἐρωτᾷ τὸν ἀπησχολημένον δικηγόρον «τί πουλᾷς αὐτοῦ;»· καὶ ὁ δικηγόρος ὀργισθεὶς «Γαϊδουροκέφαλα». — «Θὰ κάμῃς καλὴ πούλησι, ἀφ' οὗ σ' ἔμεινε ἕνα μονάχα».

—

Ἐν τῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ ὁ κ. . . . ὡμίλει περὶ Σεκσπήρου.

Κύριός τις εἰσερχόμενος ἐρωτᾷ φίλον του τινα ἐξερχόμενον: Περὶ τίνος ὁμιλοῦν;

— Δὲν ἠξεύρω, διὰ κάποιον Ἐσὲκ-Σπῆρον! . . . Δὲν ντρέπονται νὰ ὁμιλοῦν σὲ τέτοια μέρη, τέτοια πράγματα!

—

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἀριθμητικῆς

Ὁ διδάσκαλος. Μόνον οἱ ὁμοειδεῖς ἀριθμοὶ δύνανται νὰ προστεθῶσιν· εἷς βοῦς καὶ μία ἔλαφος δὲν κάμουν οὔτε δύο βοῦς, οὔτε δύο ἐλάφους.

Ὁ μαθητής. Ἀλλά, δάσκαλε, 'ς τὸ χωριό μας προσθέτουν μιὰ ὀκὰ γάλα καὶ 'μισὴ ὀκὰ νερὸ καὶ κάμουν μιὰ 'μισὴ ὀκᾶ γάλα.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Γιατρικὸν γιὰ τὰ ξεπαγιάσματα

Ἰδοὺ ἕνα γιατρικὸ γιὰ τὰ ξεπαγιάσματα τὰ μὴ σκασμένα. Θέτετε νερὸ ἀρκετὰ ζεστὸ εἰς μίαν λεκάνην, τοποθετεῖτε αὐτὴν 'σὲ φωτιὰ ὄχι πολὺ δυνατή, θέτετε κατόπιν τὰ χέρια 'ς τὸ νερὸ αὐτὸ καὶ τὰ ἀφίνετε ἕως ὅτου 'μποροῦν νὰ βαστάξουν. Ὅταν τὸ νερὸ ζεσταθῇ παρὰ πολύ, βγάζετε τὰ χέρια καὶ τὰ βουτᾶτε 'σὲ νερὸ κρύο, νὰ ἦναι εἰ δυνατὰ παγωμένο. Ἐὰν γείνῃ ἡ δοκιμὴ αὐτὴ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου, κουκκίζετε τὰ χέρια μὲ ποῦδρα ἢ μὲ ἁπλῆν κόλλαν ψιλήν, τὰ τυλίζετε κατόπιν μὲ λινὰ πανιά· ἐπαναλάβετε τὴν δοκιμὴν τρεῖς ἢ τέσσαρας φορὰς καὶ θὰ ἰατρευθῆτε περίφημα.

Κρασὶ τῆς Κίνας.

Οἰκονομικώτατο καὶ λαμπρὸ κρασὶ τῆς Κίνας. Λάβε ἕνα βάζο παστρικό· θέσε 50 γράμια Κίνας Χουνκιαρῆ κοπανισμένης, πρόσθεσε 100 γράμια σπίρτο 60 γράδων. Στούμπωσέ το καὶ ἄφησέ το ἐπὶ 24 ὥρας. Χύσε τότε 1000 γράμια καλὰ κρασὶ μαῦρο καὶ ἄφησέ τα ἀνακατωμένα ὅλα 10 'μέρας. Τάραζε τὴν μποτίλια τουλάχιστον 2 φοραῖς τὴν ἡμέραν. Πάρε ὀλίγον φίλτρον κάμε το ἐν εἴδει χωνιοῦ καὶ θέσε το μέσα εἰς ἓν χουνὶ τοῦ κρασιοῦ, τὸ ὁποῖον βάλε εἰς μίαν μποτίλιαν, χύνε τὸ μίγμα οὕτως ὥστε νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸ φίλτρον· ἔτσι θὰ γείνῃ λαμπρὸ λαμπικαρισμένο κρασί, τὸ ὁποῖον φύλαγέ το κλεισμένο καλά.

Μάτωμα τῆς μύτης.

Τρόπος περίφημος διὰ νὰ σταματήσῃ τὸ αἷμα: Κινεῖτε δυνατὰ τὰς σιαγόνας ὡς νὰ μασούσατε μαστίχα. Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰ παιδία τὰ δίνετε 'λίγη μαστίχη διὰ νὰ μασήσουν δυνατά, ὅμως.

Γιὰ τὰ καψίματα.

Εἶναι πολὺ καλὸ νὰ ξέρῃ κανεὶς γιατρικὸ γιὰ τὰ καψίματα, γιατὶ μάλιστα συμβαίνουν συχνά· ἕνα ἀπὸ τὰ καλὰ γιατρικὰ εἶναι κι' αὐτό. Ἅμα καῆτε, μουσκέψετε καλὰ μέ λάδι τὸ καμένο μέρος, ἢ μὲ τὴν ἴδια τὴν μποτίλια τοῦ λαδιοῦ ἢ μὲ λίγο βαμβάκι. Ἐπάνω 'ς τὸ λάδι σκορπίστε ἀλεῦρι ἢ καλλίτερα σεμιγδάλι· βάλετε καὶ ἄλλο λάδι καὶ ἀλεῦρι ὡς ὅτου νὰ μὴ μπορῇ νὰ ροφήσῃ ἄλλο. Δέσατε ἐὰν ἦναι ἀνάγκη, τὸ καμένο μέρος, ἐλαφρὰ ὅμως, μὲ πανί. Ὄχι μόνον θὰ περάσῃ ὁ πόνος ἀλλὰ καὶ τὸ καύσιμο δὲν θὰ ἀφήσῃ σημάδι.

Διὰ σκασίματα τῶν χειλέων.

Λάβε κόνιν κόλλας τοῦ σιδερώματος καὶ γλυκερίνην· κάμε ἐξ αὐτῶν ἀλοιφὴν, ἣν ἀλείφει τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἑσπέρας πρὸ τοῦ ὕπνου. Τὴν τρίτην ἡμέραν τὰ σκασίματα θὰ λείψουν.

Διὰ τὴν λευκότητα τῶν χειρῶν.

Λάβε 350 δρ. ἀμυγδάλων· 60 γρ. χυμοῦ λεμονίων, 30 γρ. γάλακτος, 90 γρ. ἀμυγδαλελαίου καὶ 80 γρ. οἰνοπνεύματος. Ἀνάμιξον καλῶς καὶ ἄλειφε καθημερινῶς τὰς χεῖρας.

Βασιλόπητα Σμυρναϊκή.

Ἑνώσατε 4 ὀκάδες ἀλεύρου, 1 ὀκᾶν σάκχαρι καὶ 1 ὀκᾶν βουτύρου. Ἀφ' οὗ δουλεύσητε διὰ τῆς χειρὸς τὸ ὅλον μῖγμα ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, τὸ ζυμώνετε προσθέτουσαι δύο ποτήρια ἀλυσίβας (ὕδωρ βρασμένον μὲ στάκτην) κατασταλακτῆς καὶ ἀνάλογον προζύμιον. Πλάττετε τὴν πήταν καὶ τὴν ἀποστέλλετε εἰς τὸν φοῦρνον.

ΤΕΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει:

Λεσβία Κυριακοῦ, Καλλιόπη Μαυράκη, Νίνα Γεωργιάδου, Καλυψὼ Λασκῆ, Χρυσῆ Χαραλάμπους, Αἰμιλία Ματσίνα, Κοραλία Ξανθοπούλου.

D. Zianneto (10), Σπ. Σισμάνογλους (5), Ἀχ. Ματλῆς (5), Ἰ. Δ. Νικολόπουλος (2), Ν. Καλογιάννης (2), Μ. Μηταράκης, S. Agémian, Γ. Γρηγορίου, Κλ. Ἐξερτζόγλους, Ἰ. Μπερέ, Α. Σπυρόπουλος, Γ. Μαυρομάτης, Μ. Ἐφραιμίδης, Ἀ. Δημητριάδης, Ε. Δημητριάδης, Π. Ἰωάννου, Μ. Γεωργιάδης, Σ. Δ. Ν., Γ. Κωνστ/νίδης, Ν. Μακελίδης, Ἀβρ. Οἰκονομίδης, Α. Τῖτος, Ch. Καρακωστόπουλος, Λ. Π. Μαυρίδης, Οἰκ. Ζήσης Καλδῆς, Γερ. Χ. Παυλίδης ἱεροδ., Ἰ. Κων/ίδης, Π. Δελέγκας, Α. Λιβάνης, Σ. Κ. Καλλιγᾶς, Ι. Πετρίδης, Ι. Καλφόπουλος, Σπ. Ι. Ἀναστασιάδης, Γ. Ἀναστασιάδης, Ν. Μαθιάσος, Ι. Θεοδώρου, Ι. Σ. Μαργαρίτου, Ἰ Παντοπώλης, Ὀ. Νικολαίδης, Χ. Καρυοφυλλίδης, Κ. Γ. Παπάζογλους, Ν. Πιάγκος, Δ. Τσιοπάνης, Μ. Βασιλειάδης, Γ. Σταθόπουλος, Ζ. Παναγιώτου, Π. Οἰκονομίδης, Α. Οἰκονομίδης, Στ. Μαυρόπουλος, Γ. Μαντζουρίδης, Ἰ. Οἰκονομίδης, Γ. Βαξεβάνογλους, Π. Φιλιππίδης, Ν. Π. Οὐσουλδζόγλους, Ἀν. Κυριακίδης, Κ. Ἐξερτζόγλους, Φ. Π. Σταυρίδης, Κ. Ἀναστασιάδης, Γ. Γρυζαγορίδης, Λ. Μόσχος, Γ. Θεοχαρίδης, Κ. Κάμφωνας, Κ. Ν. Τρυγλιανὸς, Ἰ. Στεφόπουλος, Γ. Πουρ-

ναρᾶς, Δ. Σωφρονιάδης (2), Ζ. Ζησαρόπουλος, Θ. Βίγγας, Δ. Χ. Λαμπρίδης, Σ. Κωνσταντᾶς, Κ. Παπαστεργίου, Ἰ. Λιβαδᾶς Χ. Ἰωαννίδης, Π. Ἀλεξανδρόπουλος, Α. Σαρικάκης, Γ. Φωλιαρός, Γ. Ραφελέτος.—*Λουΐζα Ι. Πικούλου* (2), Αἰκατερίνη Φραντζέσκου, Σοφία Σκουληκίδου, Ρωμαλέα Ι. Πικούλου, Εὐδοκία Δημητρίου, Βιργινία Γεωργιάδου, Τερψιθέα Βιτζεντίνη, Ἀδαμαντία Βαλσαμάκη, Ἑλένη Προκόπη, Κλεάνθη Παχνοῦ, Ἀναστασία Στεφανίδου, Μαργαρίτα Ψωμᾶ, Διαμάντω Σπορδύλη, Εὐφροσύνη Θαλασσινοῦ, Μαρία Ἰγνατίου, Ν. Α. Θεοδωρίδης, Εὐανθία Χαζάπη, Χαρίκλεια Καλογερᾶ, Σουλτάνα Δεκαβάλλη, Πηνελόπη Γεωργίου, Φερενίκη Παπαδοπούλου, Ἀθηνᾶ Χρηστίδη, Εὐαγγελινὴ Α. Μουτάφογλου, Φαίδρα Γιαλούρη, Χρηστινία Μανιολοπούλου, Ἀργυρὼ Τσανκαράκη, Μαργαρίτα Α. Σαγρέδου, Ἡ. Κονδύλης, Ἀγγελικὴ Χίλπερτ, Μελπομένη Μπαλλῆ. Ἰ Γκίλλης, Χρυσὼ Β. Κρητικοπούλου, Εὐθυμία Ρέντσου, Θωμαὴ Καλαντζῆ, Ἐλισάβετ Κιμώγλου, Α. Τεφαρίκη, Ἀμαλία Καλάδη, Σπ. Σερεμετάκης, Ὄλγα Μορφιάδου, Μερόπη Μεζαρτζιδου. — *Ζωὴ Παπαδοπούλου* Eurydice Diamandopoulos, Μαρία Ἐλευθεριάδου, Νίνα Γεωργιάδου, Εὐρίκλεια Στουδίτου, Μ. Χ. Τσίτσος, Ἰ. Χριστοφορίδης, Β. Στεφάνου, Ἀναστασία Καραβατάκη, Ἀγγελικὴ Πολίτου, Ἀθηνᾶ Ἀμανίτου, Ράϊνα Πέτροβιτς, Αἰκατερίνη Ζάμπογλου. — *Φλώρα Νικολαΐδου*, Ἀρχιμ. Γερμ. Θεοτοκᾶς, Ἄννα Καράβου, Ἑλένη Πασχαλίδου, Ἀγλαΐα Κωνσταντινίδου, Κ. Βακαλόπουλος, Ι. Κ. Ἀρβανιτάκης. — *Αἰκατερίνη Θ. Τάγη*. Ἀχ. Ἱερακίδης, Κ. Χαβιαρτζόγλους, Χρ. Σ. Βαφείδης, Ἐ.Γ. Μανικόπουλος, Μ. Βαφείδης, Κ. Σ. Γιαγτζόγλους. — *Αἰκατερινη Θεοχαρίδου*, Σμαρὼ Χ. Μιχαηλίδου, Εὐγενία Κωνσταντινίδου, Γ. Κ. Λευκοχειρίδης, Α. Γαζιάδης, Δ. Γαζιάδης, Δέσποινα Σεβαστίκογλου, Κ. Παρισιάνος, Ταρσὴ Νικολάου. — *Αἰκατερίνη Μεζίκη, Σεβαστὴ Ταμπουρᾶ, Ἐριφίλη Ξανθοπούλου*, Δ. Μεζίκης (2),

Π. Χρυσὸς, Α. Πορυάζης, Μ. Μεζίκης, Δημήτηρ Δ. Ἰωαννίδου, Κοραλία Ἰωαννίδου, Μ. Ν. Θωμάδης, Σ. Ν. Ἰωαννίδης, Ρωξάνη Ἰωαννίδου, Μαρία Μοσχοβέλη, Ὁ Τρφάδος Μεθόδιος, Ἑλένη Ταμπουρᾶ, Ι. Καρτόνης, Ν. Θ. Φασολάκης, Ἀντ. Κοτζαμανάκης, Εὐφημία Κοεμτζοπούλου, Θεοδότια Κοεμτζοπούλου, Οὐρανία Δημητριάδου, Γ. Ψαρόπουλος, Εὐρυδίκη Διαμαντοπούλου. *Ἐλένη Σοφιανοπούλου*, Ὀλυμπία Χριστοφορίδου. *Ἐρμιόνη Σπανουδάκη*, Ἑλένη Β. Πετριδου. — *Εὐθαλία Μπεζάση*. Διαλεκτὴ Βλυσσίδου, Σοφία Κιολεμενίδου, Ἀρτεμισία Χρυσοπούλου, — *Π. Μαγίδης*, Κ. Μαλλινόπουλος, Α. Μαγακιὰν, Ἰ. Πολύβιος (4), Ἰορδ. Χαραλαμπίδης, Σ. Ἀναστασιάδης, Ι. Α. Ἑνωμοτάρχης, Σ. Ι. Παλλαντζόγλους, Χρ. Θωμαΐδης, Ioannidès Ange (2). —*Ἰωάν. Δημητριάδης*, Π. Κοεμτζόπουλος, Ν. Βαφειάδης, Α. Γεωργιάδης, Α. Ἀθανασιάδης, Π. Δικαῖος, Γ. Βακαλόπουλος, Α. Μ. Κυριακοῦ, Χ. Χ'' Χρήστου, Ι. Βεντοῦρας, Α. Τρωϊάννος. *Κ. Δ. Γουσόπουλος*, Μ. Ι Κεφάλας (2), Β. Α. Δεσίρης (2), Σ. Ι. Τζαρτήλογλους, Ἀ. Σούρλας, Π. Σφύρας, Π. Πολυζώης, *Π. Κυλίτης*, Γ. Ἐγγονόπουλος, Α. Φαρμακίδης.—*Μ. Μαρωλακάκης*, Π. Βαχαρόπουλος, Δ. Α. Μικρόπουλος, Θωμαὴ Ἀϊδαϊδόγλου, Εὐτέρπη Γαβριὴλ, C. Dimitriadis, Ε. Μαμμέλης, Ν. Μέντης, Σ. Χ'' Σεραφεὶμ, Α. Θεοχαρίδης, Κ. Γεωργαντᾶς, Α. Κρητικὸς, Βασιλικὴ Σ. Σπυρίδονος, ... Π. Β. Μελιτόπουλος, Γ. Μήλιος, Δ. Ἀγγελαρᾶς, Ν. Α. Ἀπέργης, Θ. Ν. Καβαδίας, Δ. Δούσμανης, Ν. Α. Γρυπιώτης, Α. Ε. Σκούρας. *Ν. Παρίτσης, Ξ. Σερδάρης*, Αἰκατερίνη Ἀσλανίδου, Δ. Κ. Θανόπουλος, Ι. Γεωργαντᾶς, Β. Παπάζογλους, Β. Κ. Μαμελετζόγλους, Β. Κ. Μάντης, Ἀχ. Ι. Κοσμίδης, Σοφία Ἀσλανίδου, Φ. Στεφανίδης. *Θ. Κολύβας*, Θ. Α. Ἀραβίδης, Ἱερ. Νικόλαος, Π. Γ. Δαλλαβέρας, Α. Ξ. Ξενοφωντίδης. — *Ἐμ. Σ. Φωτιάδης* (2), Th. Haralambidis, D. Christidis, Θ. Μ. Ὀδαπασίδης, Κ. Νι-

κολαΐδης, Ν. Δαμιανοῦ, Ἀθ. Τριανταφυλλίδης. *Γ. Α. Ζηκόπουλος*, Λ. Φοντούδης, Μ. Σωτηρόπουλος, J. Psalty, Π. Τρίγγ, Α. Τσαγγόπουλος, Σ. Φιλιππίδης, Ἡρ. Μακήσογλους, Κ. Νικολάου, Δ. Κ. Ἰωαννίδης, Ι. Ι. Μαρίνους, Μ. Ι. Ζῶρζος, Ν. Κριζιότης, Κ. Μάσκας, Α. Πατήρας, Θ. Β. Σακελλαρίδης, Χ. Δ. Κάβαλος, Εὐγ. Καράβου, Γ. Βασιλακάκης. — *Ἀδελφότης Ἀρωγὸς*, Κ. Βαλασιάδης, Δ. Μπεκὴς, Ι. Ἀρχοντόπουλος, Ι. Λάτας, Σ. Μονδάνος, Ι. Ἀβατζόπουλος, Χρ. Τριανταφυλλίδης.—*Λ. Λαζαρίδης, Γ. Κέπετζης, Δ. Παρανίκας*, Ἀρχιμ. Νικόδημος, Α. Γιάγκογλους, Χαρίλ. Α. Καροῦσος, Ν. Α. Ζανέττος, Θεοτούμπης (Γ. Κ.), Π. Κ. Στηλιανίδης, Μ. Χ. Μιχαηλίδης, Γ. Ἰωσηφίδης, Π. Ε. Δελιάδης, Π. Μαρέγγος, Ν. Α. Γρυπιώτης, Δ. Παρανίκας, Τ. Χαρισιάδης, Δ. Γεωργιάδης, Χ. Γ. Σποριδης, Ι. Ἀντωνιάδης, Μ. Ἰωαννίδης Ἀρχιμανδ. Ι. Κωνσταντινίδης, Β. Παναγιώτου, Π. Πολυβιάδης.—*Σ. Ξανθόπουλος*, Α. Σπυράντης, Ἀνδ. Γ. Κορτόπουλος, Ἄγγελος Σπυράντης, Χ. Γεωργιάδης, Th. A. Pharmacopoulos, *Ν. Χατζελίδης*, Ι. Μπίλιος, Ι. Θεοδοσίου, Insula Formosa, Λ. Λασκαρίδης, Ι. Παυλίδης, Β. Ν. Ἀτζέμογλους, Ι. Θεοδώρου. *Γ. Κυριακίδης*, Σουλτάνα Κυριακίδου, Γ. Γραμματόπουλος, Π. Γραμματόπουλος, Θ. Ἀναγνωστίδης, Α. Σταυρίδης, Ν. Βασιλειάδης. *Δ. Καραμάνος*, Θ. Καραμάνος, Δ. Τερλικτσίδης, Π. Ὀνούφριος. — Δημ. Βαρότσης, Α. Βαρότζης, Θ. Παχόπουλος, Γ. Νικολαΐδης. *Στ. Δερβισόπουλος*, Η. Παναγιωτάκης, Δημήτ. Δ. Καραμάνου, Ἑλ. Ἰωακειμίδης, Α. Ἀναστασιάδης. Τ. Κ. Λεμοντζόγλους.—*Σαπφὼ Γ. Κατραγίδου*, Ἄννα Ἐξακουστίδου, Κ. Ἀργυρόπουλος, Εὐφροσύνη Γ. Κατρανίδου, Ν. Νησιώτης, Γ. Μεσσηνέζης. Λευκοθέα Γ. Κατρανίδου. Ἀλ. Μεσσηνέζης, Κων. Σ. Φωτιάδης, Μαριάνθη Τ. Βυζαντίου, *Δέσποινα Ἰωαννίδου*, Χρ. Κλωνάρης, Λάζ. Περπέρογλους, Δέσποινα Ν. Βυζαντίου.—*Ν. Σ. Φωτιάδης*, Ι. Χριστοδουλίδης, Κ. Ε. Φωτιάδης, Γ. Τσιράγγελος, Χ. Παπᾶς, Π. Π. Κωνσταντινίδης, Ι. Σ. Σκράμης, Ι. Λεωνίδου, Δ. Κυριαζῆς, Ι. Κεβενίδης, Π. Δελίδης, Β. Σαραφόπουλος.—*Α. Ζηκόπουλος, Α. Α. Παππαδάκης*, Αλ. Χαϊκόπουλος, Παν. Κουρουκλῆς, Εὐάγ. Νικολαΐδης, Ἀνώνυμος, Ν. Χαχόλος, Σκουλῆς, Ι. Ταμπασόπουλος, Ι. Κωνσταντινίδης, Ι. Μαϊτιανὸς, Π. Κ. Πετρόπουλος, Κ. Ἐμμανουηλίδης, Β. Βαρῶνος Σμίθ, Ι. Τσιτσῆς, Π. Καραβίας, — Β. Παπαδάκης, Α. Γαλανόπουλος, Δ. Καλλιγᾶς, Π. Γ. Γαβριηλίδης, *Α. Παναγιωτίδης, Γ. Ταμβακᾶς. — Ι. Ἀναστασίου*, Κ. Δ. Δημητρίου, Θ. Σιμολαρίδης, Μ. Σεχπελόγλους, Δ. Παπάζογλους, Κ. Χαραλάπους.—*Δ. Καλαμίδας*, Α. Μ. Καρατζόπουλος, Α. Βασιλειάδης, Β. Πετσίδης, Δ. Κωνσταντίνου, E. Zapanti, Α. Σκαραγιωτίδης, Β. Καλαμίδας, Μ. Οἰκονομίδης, Β. Νικολάου, Σ. Γ. Χρυσοχόος.—*Εὐριπίδης Μαργαρίτου*, Μαρία Ἀρκᾶ, Καλ. Χρυσοπηγιώτης, Β. Παπαδόπουλος, Ν. Κώστας, Νεόφ. Ἱερομ., Μακάρ. Ἱεροδ., Συνέσ. Ἱερομ., Θ. Σαριδόπουλος, Ι. Σκαλιστήρης, Ν. Καπνοπώλης, Βασιλικὴ Ταουκτσόγλου, Δ. Βαλασιάδης. — *Γ. Ἰωαννίδης, Α. Ἀναστασιάδης*, Λ. Β. Καλλιπολίτης, Φ. Καλφόπουλος. — *Ν. Ι. Δαριὴλ*, Ι. Χ'' Ἰωαννίδης, Γ. Μ. Μιχαλάκης (2).—*Δ. Ἰωσηφίδης, Πηνελόπη Σάγα*, Ι. Δοάνογλους, Δ. Κοσμίδης.—*Αθ. Κεσίσογλους*, Δ. Δοάνογλους, Ι. Ἀνανιάδης, Γ. Ζουμπουλίδης, Εὐθ. Δημητριάδης, Θ. Σταυρίδης, Π. Ξενόπουλος, Μ. Διαμαντίδης, Ν. Γ. Μωϋσιάδης, Γ, Μπέλλος, Ξ. Σωτηριάδης.—*Γ. Θ. Κ. Τριανταφυλλίδης, Μ. Τριανταφυλλίδης*, Δαρ. Δέπρης, Γ. Κακκάβας, Βάϊος Σωτηριάδης, Θ. Ἀναστασιάδης, Κ. Νομικός. —*Α. Βασιλειάδης*, Θ. Β. Ἀντωνιάδης, Α. Σταυρόπουλος. — *Δ. Νικολαΐδης*, Παπᾶ Μεγακλῆς. — *Ἰφιγένεια Κ.*, Ι. Αὐγερινὸς Ἱεροδ., Ι. Οἰκονομίδης, Σ. Ὀρεστίδης, Ἰωάν. Παντολέοντος.—*Γ. Α. Σαρδαλδζίδης* (2), Α. Ἀποστολίδης, Γ. Κωνσταντινίδης, Μ. Κωνσταντινίδης, Γ. Κακάβας, Μ.

Εὐσταθόπουλος, Κλ. Νικολάου.—*Βίκτωρ Κ. Τοπούζης* (3) Β. Ραχτσόπουλος, Α. Σεραφειμίδης Κ. Λ. Βαφείδης, Θεολ· Λυνός.—*Χ. Σόγας*. Γ. Ζαφειρόπουλος, Μ. Καπδάνογλους, Κ. Φιλιππάκης, Π. Σταύρου, Χ. Βλαχόπουλος, Κ. Μαυρίδης Ἱεροψ., Α. Ἀντωνιάδης, Χ. Δημόπουλος, Α. Κ. Βαλαβάνης, Γ. Συμεωνίδης, Θ. Βολάνης, Θ. Κ. Χρυσοστόμου, Μ. Βαϊάνογλους, Μ. Κωνσταντινίδης, Ι. Παπαδόπουλος, Σ. Συμεωνίδης, Π. Χαζόπουλος, Δ. Θεοδωρίδης, Π. Μαϊμούνογλους, Μ. Τεπερίδης, Σ. Γαλέσης, Κ. Μενεξόπουλος, —*Ι. Δ. Φρυδᾶς*. Ι. Κιολεμένογλους, Σ. Σταυρόπουλος, Μ. Μωϋσίδης. Γ. Παπαδόπουλος. Φλωρ. Κολλάρος, Α. Βαλσαμάκης, Α. Γ. Ζωγράφος, Χ. Καδικιόλης, Σ. Φ. Πιστίδης, Κ. Ν. Ἀφεντολίδης, Α. Σπανόπουλος, Ἀλφρέδος. *Κ. Ἀγγελίδης*. Ι. Ἀγγελίδης, Κ. Κοεμτζόπουλος, Ι. Α. Παπίδης, Λ. Μ. Ὀδαπασίδης, Sp. Papadopoulos, Σ. Νικολαΐδης, Θ. Α. Παπαδόπουλος, Δ. Γ, Κρεοπώλης, Σ. Ν. Καραμπόλας, Α. Δ. Χατζηγιαννάκογλους.—*Δ. Ἐγγλέζος*. Ν. Παπαδόπουλος, Ιγ. Χ. Πουπουλίδης, Α. Καράλης, Δ. Καραχασιακῆς, Δ Νικολαΐδης, Σ. Δ. Βαλτζῆς, Δ Λουκίδης, Κ. Χ. Παπαδόπουλος, Γ. Χ'' Συμεωνίδης, Σ. Δ. Μιχαηλίδης, — *Ν. Σβορῶνος*. Δομνίκη Ν. Σβορώνου, Μαρίκα Π. Τριανταφυλλίδου, Β. Κ. Πανοικίδης δικηγόρος, Μ. Τριγκανόπουλος, Κ. Κυριακοῦ, Ν. Κουζόπουλος, Θ. Μπογιατζόγλους, Γ. Θυσανίδης, Τ. Παναγιώτου, Α. Σβορῶνος, Χ. Ν. Καλλίδης, Γ. Ι. Σεραφείμ, —*Ι. Ναυπλιώτης*. Αρ. Β. Ἀφθονίδης, Κ. Δ. Βεζεσνενλῆς, Ἐμ. Παπαδόπουλος, Δ. Καατικάκης Ἱεροδ. Κ. Βασιλείου,—*Κ. Χαρισιάδης*. Α. Ν. Ξενίδης, Παπᾶ Νικ. Χαρισιάδης, Δημ. Χρυσανθίδης, Σα. καὶ Ἀθ. Α. Παππαθανασίου (4), Κ. Κυριλλόπουλος, Α. Ν. Καρατζᾶς, Σ. Α. Ἱερακίδης, Α. Νικήτα.—*Ο. Α. Σκαρπαθιώτης*. Ν. Ἀντωνίου, Η. Προυτζούκης, Δ. Τζουνίδης, Δ. Τερτίπης, Γ. Μαρκόπουλος, Ε. Προδρόμου, Δ. Χ'' Ἀντωνίου, Γ. Ἀντωνίου.—Achille Scevars, Γ. Κουμαριανός, Γ. Α. Τριανταφυλλίδης, Β. Ν. Ἀδαμίδης (2).

Ἐν Καλφᾷ.

Ε. Ἀναστασιάδης.—Ν. Ἀθανασίου, Ἱερεὺς Ι. Ματσάγκας, Ἱερομ. Δ. Καρώνης, Σ. Σπάσου, Πηνελόπη Β. Ἰωαννιδου, Π. Βαϊράμογλους, Ἰσ. Ζαφειριάδου, Ἀγ. Σωτηρίου, Στ. Δημητρίου, Σοφ. Λογοθετίδης, Α. Ἐμ. Ψύλλας.

Ἐν Σηλυβρίᾳ.

Α. Σταμούλης, Σ. Σταυρίδης, Δ. Χουρμουζιάδης, Π. Καλτσίδης.

Ἐν Ἡρακλείᾳ.

Ἀντ. Δημητριάδης. Σ. Μαθιᾶς, Καλλιόπη Γ. Μοντεσάντου, Καλιρρόη Κ. Καραθεοδώρου, Ἑλένη Γ. Σαραντιάδου, Μαρία Β. Βαχαρίδου, Ἄννα Σ. Βαχαρίδου, Αἰκατερίνη Β. Δημητριάδου, Ἀμαλία Ἀποστολίδου, Καταφυγὴ Σ. Θεοχαρίδου, Ζαφειρὼ Κ. Νικολαίδου, Πασχαλὴ Θ. Γεωργιάδου, Μαριγάκη Π. Ἀντωνιάδου, Α. Ε. Ἀβατζῆς, Ι. Γ. Κεχαγιόγλους, Περσεφόνη Α. Σαραντιάδου, Ἥρα Γ. Ἀποστολίδου, Ζ. Εὐδοξιάδης, Παπᾶ Γ. Κ. Μαντζουρανίδης, Δαμασκ. Καλόγηρος, Α. Δ. Παχτζεβάνογλους, Λ. Οἰνοπνευματοπώλης.

Ἐν Ῥαιδεστῷ.

Σ. Νικήτας. — Κ. Μ. Σαλόγλου, Π. Κωνσταντίνου, Σ. Γιαννόπουλος, Ζαχ. Θεοδοσίου, Ε. Δ. Χαρισιάδης, Α. Δ. Παπαβραμίδης, Θ. Νικήτας Φαρμακ., Δ. Τσιγώνης, Γ. Π. Κεχαγιᾶς (2), Γ. Μ. Ἀδαμίδης, Στεφ. Γεωργίου, Φ. Νεραντζῆς.

Ἐν Περιστάσει.

Γ. Διοδωρίδης. Π. Χατζόπουλος, Ν. Ζέρβος, Μαρία Κυριακοῦ, Ἰφιγένεια Παναγιωτίδου, Κ. Λεόντιος, Κιοῦστος Μ. Σταματιάδης, Κ. Φίλλιος, Κ Φ. Πάρλος, Ξ. Ροῦσσος, Σ. Παρπούλας, Ἀρ. Φωκίδης, Γ. Καλογιαννίδης, Α. Χ. Οἰκονόμου, Ἀρ. Καζέπης, Ι. Παρδίνης, Ν. Ἀθανασιάδης, Α. Χαραλαμπίδης.

Ἐν Ἐλεγμοῖς.

Δ. Ἀντωνιάδης. † Γερμανὸς Ἀρχιμ., Καλλιόπη Ε. Καραγιάννη, Ν. Μ. Ψαλτίδης, Α. Ψαλτίδης.

Ἐν Κιουπλίοις.

Ὁδ. Κεσίσογλους (2).—Πολ. Ἀθανασιάδης, Δ. Διδασκαλόπουλος, Στ. Παπαδόπουλος, Ι. Α. Ἰορδανίδης, Ἀσκλ. Γούναρης, Γ. Δ. Κανάκης, Ν. Γ. Μαυρίδης, Χρ. Α. Κωνίδης, Σωκρ. Γούναρης, Π. Δ. Ζαχαριάδης, Οδ. Κωνσταντινίδης, Γρ. Παυλίδης, Κ. Μακρίδης.

Ἐν Κίῳ.

Δ. Πεφάνης (2). Σ. Σ. Καβουνίδης, Σ. Γ. Κρητικός, Μ. Χρ. Τζιούμης, Ι. Σ. Λουκᾶς, Στ. Νικολάου, Π. Ἀργυρίου, Χ'' Σ. Καραμανλῆς, Μ. Θεοδώρου, Β. Μουρατίδης, Δ. Λασκαρίδης, Γ. Βανδῶρος, Κ. Α. Νικολαίδης, Κ. Γλιτσός, Δ. Β. Χατζόπουλος, Γ. Κυργιαζόπουλος, Ὄθων Χ'' Πέτρου, Ν. Σ. Πινάτσης, Κ. Δ. Λίλης, Α. Λασκαρίδης, Π. Καβαλλίδης, Α. Α. Καβουνίδης, Ν. Γκάλτσας, Ε. Γ. Μουζίκης, Ι. Δ. Τόζου, Ι. Γαβριήλ, Ε. Ι. Τσελεπῆς, Δ. Οἰκονόμου, Α. Μερτζανάκης, Δ Π. Χαριζόπουλος, Θ. Λ. Τσάκονας, Π. Χ. Παννᾶς, Δ. Κανακάρης, Π. Χλιακάκης, Γ. Λασκαρίδης, Στ. Μαστρανεστίδης, Β. Ν. Τακᾶς, Δ. Π'' Βασιλείου, Δ. Χ. Φούντας.

Ἐν Τριγλίᾳ.

Κ. Νικολαΐδης. Ε. Ν. Καλαφάτης, Μ. Γ. Παπαδόπουλος, Κλεονίκη Χρυσάνθου, Αἰκατερίνη Παπαδοπούλου, Δ. Κ. Δίδυμος, Γ. Ἀντωνιάδης, Ε. Ε. Καλιμκερῆς, Σ Α. Φούντας, Α. Κ. Τακᾶς, Α. Α. Χαστόγλους, Δ. Ἀμπατζῆς, Α. Ἀμπατζῆς, Μ. Ε. Χ'' Μελκῆ, Θ. Ι. Πετράκογλους, Ε. Μιχαήλ, Θ. Σαλλιάρη, Ν. Κ. Καλπάκης, Α. Ὑποδηματοποιός, Ι. Κοκκαλᾶς, Β. Ἀθ. Σαψακούρης, Χ. Σ. Βαμβακᾶς, Α. Ἀποστόλου, Θεολόγος Κυρίου, Ν. Βαφείδης, Δ. Ι. Παρούτης, Α. Ἀθανασίου, Μαράσογλους καφετζῆς, Α. Θ. Φούντας.

Ἐν Παρθενίῳ.

Μ. Χριστίδης. † Ὁ Πρωτ. καὶ Ἀρχ. ἔξαρχος τοῦ Ἁγ. Νεοκαισ. Ἱερόθ. Θ. Βασιάδης, Ξ. Α. Ἰωαννίδης, Χ. Ι. Ἰωακειμίδης, Ε. Ἀγγλο-Γάλλος, Π. Α. Ἀμπατζῆς, Ι. Π. Βαλαβανίδης, Α. Ἰωαννίδης, Ι. Σ. Ἰωαννίδης, Μ. Α. Κούρτογλου, Π. Σ. Κετίκογλου, Π. Γραμματικόπουλος, Ὑετίων Πρ. Γουναρᾶς, Π. Γ. Χ'' Σταυράκη, Α. Χρυσοχόος, Πρ. Κωνσταντινίδης, Γ. Χ'' Α. Καλαφατόπουλος, Π. Β. Ἀλογαρης, Γ. Ζωγράφος, Ι. Καραγιανάκης, Χ. Αὐγερινός, Κ. Καριαγδῆς, Γ. Θ. Κονόρτας.

Ἐν Ἀργυροκάστρῳ.

Φ. Β. Σιαμπανίδης.—Θ. Ε. Παναγιωτίδης, Σ. Τσιουτσιούρης, Χαρ. Φάντης, Δ. Στεφανίδης, Εὐάγ. Μπίτας, Γ. Ζωτίδης.

Ἐν Ἀθήναις.

Ν. Ι. Βασιλειάδης. Ι. Σούλεσε, Γ. Σπύρου, Δ. Γεωργαντᾶς, Ι. Δημητριάδης, Β. Τσουνούκας, Π. Λαμπρίδης, Β. Σαβαΐδης, Ν. Μαράτος, Γ. Σταυρινίδης,—*Α Τσαλί-*

κης, Σ, Χρονόπουλος, Στ. Βούλγαρης—*Β. Ν. Καλιφίδης*, Γ. Βορονζέρης, Ι. Χαραλαμπίδης, Λ. Βασιλειόντης, Αν. Σαχπάζογλους, Αλκ. Σουμελίδης, Ἀηδὼν Βοσπόρου.—*Αρ. Παπαδόπουλος*, Χρ. Παπάζογλους, Γ. Καναούτης, Α. Συρίγος, Φιλοκ. Βάκης, Ι. Δ. Κόνιαρης—*Κ. Ε. Μούγιερης*, Νικ. Μ. Στρογγύλης. Στ. Τσαπέλλας—*Α. Παπαδόπουλος*, Ν. Παπαδόπουλος, Χρ. Ζαχαριάδης, Δ. Πετράκης, Κλ. Εὐαγγελίδου—*Β. Κεσίσογλους*, Γ. Δ. Μικεδάκης, Α. Φ. Ἰσαακίδης, Ν. Δ. Βασιλειάδης, Ν. Ι. Φερμάνογλους, Σ. Α. Π. Σταμούλης, Μ. Α. Παπαδόπουλος, Ἀνώνυμος. Ἀλύπιος Ἰωάννου, Β. Φ. Ἀδαμαντιάδης, Ν. Μαυροκορδάτος, Γ. Α. Τζαφέρογλους, Ἀθ. Ἰωάννου, Β. Κεχαγιόγλους, Ὀρ. Διδίκος, Δ. Τογκουσίδης.

Ἐν Ἰσμαηλίῳ Ρωσσίας.

Ὁ Εὐγενέστατος Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος Κύριος Κ. Ἀλέξανδρος Ὀλύμπιος (20).

Ἐν Παρισίοις.

Jacques A. Abreau, Φωκ. Ν. Μπαρπάτης, Χ. Ε. Κουλουμπῆς, Α. Γαβριηλίδης, Alexander Fabius, Κλαύδιος Καῖσαρ, Ἐμ. Πεττίδης, Ν. Α. Πετσάλης, Demaître Saabat, Κλεοβ. Οἰκονόμου, *Θεοδ. Γ. Κεσίσογλους ἰατρός (3).*

Σημ. Οἱ εὐγενῶς ἀναλαβόντες τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν, ἐγράφησαν κυρτοῖς γράμμασιν.